

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.20.46

**Inventaris van het archief van de NV
Deli Maatschappij,
Dochtermaatschappijen en Gefuseerde
Bedrijven, (ca. 1700) 1869-1989 (1994)**

Versie: 12-01-2022

M.W.M.M. Gruythuysen, R.T.M. Guleij, A.M. Tempelaars

Nationaal Archief, Den Haag 1988

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	9
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	10
Openbaarheidsbeperkingen.....	10
Beperkingen aan het gebruik.....	10
Materiële beperkingen.....	10
Aanvraaginstructie.....	10
Citeerinstructie.....	10
Archiefvorming.....	11
Geschiedenis van de archiefvormer.....	11
Voorgeschiedenis.....	11
Sumatra's Oostkust.....	11
Planters en koloniaal bestuur.....	13
Oprichting en organisatie.....	13
Korte schets.....	13
Oprichting.....	15
Bestuur in Nederland.....	16
Europees uitgezonden personeel.....	16
Aziatisch en inheems personeel.....	19
Werving.....	19
Reglementering.....	20
Arbeid en arbeidsomstandigheden.....	20
Concessies.....	21
Plantersorganisaties.....	23
Produkt, transport en handel.....	25
Produkt.....	25
OVERZICHT VAN DE AANPLANTINGEN VAN DE GEZAMENLIJKE CULTUURMAATSCHAPPIJEN AAN DE OOSTKUST, 1914.....	25
OVERZICHT VAN DE AANPLANTINGEN VAN DE GEZAMENLIJKE CULTUURMAATSCHAPPIJEN AAN DE OOSTKUST, 1933.....	26
Transport en handel.....	26
Research.....	27
Uitbreiding.....	27
WESTERS KAPITAAL BELEGD IN CULTUURONDERNEMINGEN AAN DE OOSTKUST, 1920 (bedragen in duizenden guldens).....	28
Reorganisatie en herorientatie.....	29
OMZET, 1940-1956 (in duizenden guldens).....	29
Reorganisatie 1958: Dochtermaatschappijen van de N.V. Delimaatschappij.....	31
I N.V. Deli-maatschappij internationaal.....	31
II. N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen.....	32
III Imperial Agricultural Corporation.....	32
IV Imperial Commodities Corporation.....	32
V American Sumatra Tobacco Corporation.....	32
Reorganisaties 1971-2015	33
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	33
De verwerving van het archief.....	34

Inhoud en structuur van het archief.....	35
Selectie en vernietiging.....	35
Verantwoording van de bewerking.....	35
Ordering van het archief.....	35
Verwant materiaal.....	37
Beschikbaarheid van kopieën.....	37
Verwante archieven.....	37
Overzicht van geraadpleegde bronnen.....	37
Publicaties.....	37
Archieven	37

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....39

EERSTE HOOFDRUBRIEK: DE N.V. DELI MAATSCHAPPIJ EN DE N.V. VERENIGDE DELI MAATSCHAPPIJEN.....	39
A. Organisatie.....	39
1. Oprichting en fusie.....	39
2. Bedrijfsmiddelen.....	39
B. Aandeelhouders.....	40
C. Commissarissen.....	40
D. Directie.....	41
1. Verslaglegging.....	41
2. Briefwisseling.....	41
3. Bedrijfsvoering.....	43
a. Algemeen.....	43
b. Reisverslagen en inspektierapporten.....	44
c. Exploitatie.....	45
4. Financiën.....	46
5. Afwikkeling van de belangen in Indonesië.....	47
a. Nationalisatie van Nederlandse bedrijven.....	47
b. Het Bremen proces.....	48
Briefwisseling en rapportage.....	48
Gerechtelijke stukken.....	49
TWEEDE HOOFDRUBRIEK: DOCHTERONDERNEMINGEN EN MET DE N.V. DELI MAATSCHAPPIJ GEFUSEERDE BEDRIJVEN.....	51
A. Deli Cultuur Maatschappij.....	51
B. Deli-Batavia Maatschappij en de Deli-Batavia Rubber Maatschappij.....	51
C. Tabak Maatschappij Arendsburg.....	52
D. Cultuur Maatschappij De Oostkust.....	53
E. Cultuur Maatschappij Batang Sangir.....	53
F. Amsterdam-Langkat Compagnie.....	54
G. Holland-Deli Compagnie.....	54
H. Rimboen Tabak Maatschappij.....	55
I. Kota Pinang Cultuurmaatschappij.....	55
J. N.V. Purperhoedenveem.....	55
K. N.V. Pakhuizen Exploitatie Maatschappij.....	55
L. Goldschmidt en Zonen N.V.....	56
M. N.V. Beleggings- en Beheermaatschappij De Amstel.....	56
N. N.V. Assurantie Bemiddeling Maatschappij A.B.M.....	56
O. Handelmaatschappij, voorheen fa. P. Jennen.....	56
P. Jennen Automaten N.V.....	56
Q. N.V. Gazan, Van der Linden & Co., Tabakhandel Maatschappij.....	56
R. HTL Tabak-Maatschappij N.V.....	56

S. Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" N.V.....	57
1. Oprichting en organisatie.....	57
2. Commissarissen.....	57
3. Directie.....	57
a. Verslaglegging.....	57
b. Briefwisseling.....	57
c. Aanleg van waterleidingen.....	58
d. Financiën.....	59
DERDE HOOFDRUBRIEK: HET INFORMATIE-BUREAU VOOR DE TABAKS- CULTUUR TER OOSTKUST VAN SUMATRA, (kortweg HET TABAKSBUREAU)....	60
A. Algemeen.....	60
B. Grondkwesties.....	60
C. Deli Planters Vereeniging (DPV).....	60
D. Algemene Vereeniging van Rubberplanters ter Sumatra's Oostkust (AVROS) ..	63
E. Arbeidswerving ten behoeve van DPV en AVROS.....	64
VIERDE HOOFDRUBRIEK: DOCUMENTATIE.....	65
A. Gedrukt materiaal.....	65
B. Fotoalbums.....	66
C. Foto's.....	71
AANVULLING OP DE INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE N.V. DELI MAATSCHAPPIJ EN DAARMEE GEFUSEERDE BEDRIJVEN, 1869-1967.....	74
ORGANISATIE.....	74
Oprichting en fusie.....	74
Bedrijfsmiddelen en personeel.....	74
COMMISSARISSSEN.....	75
DIREKTIE.....	75
Verslaglegging.....	75
Briefwisseling.....	76
Bedrijfsvoering.....	76
AFWIKKELING VAN DE BELANGEN IN INDONESIE.....	77
Nationalisatie van Nederlandse bedrijven.....	77
DOCHTERONDERNEMINGEN EN GEFUSEERDE BEDRIJVEN.....	77
Tabak Maatschappij Arendsburg.....	77
Rimboen Tabak Maatschappij.....	78
Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih".....	78
GEDEPONEERD ARCHIEF: DE VERENIGING VAN EXPORTEURS VAN TABAK.....	78
TWEEDE AANVULLING, 1869-1994.....	80
Organisatie.....	80
Oprichting en fusie.....	80
Zetelverplaatsing.....	81
Bedrijfsmiddelen.....	82
Aandeelhouders.....	82
Vergaderingen.....	82
Deli-Maatschappij 1871-1985.....	82
N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen 1953-1969.....	83
N.V. Deli-Maatschappij Internationaal 1959-1972.....	83
B.V. Deli-Maatschappij 1986-1988.....	84
Aandelen.....	84
Commissarissen.....	85
Vergaderingen.....	85
N.V. Deli Maatschappij 1870-1986.....	85
N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen 1953-1987.....	87
N.V. Deli-Maatschappij Internationaal 1959-1969.....	87

Directie.....	87
Verslaglegging.....	87
Correspondentie.....	88
Bedrijfsvoering.....	89
Algemeen.....	89
Public Relations.....	89
Personeel.....	89
Reisverslagen en inspectierapporten.....	91
Exploitatie.....	91
Tractorendienst.....	91
Financiën.....	92
Afwikkeling van belangen in Indonesië.....	93
Schadeclaim Indonesië.....	93
Het Bremen Proces.....	94
Samenwerking met de Senembah Maatschappij.....	94
Dochterondernemingen en gefuseerde bedrijven.....	95
Nederland.....	95
Tabak Maatschappij Arendsburg.....	95
Deli-Cultuur Maatschappij.....	95
Amsterdam Langkat Compagnie/ Van Rees, Burcksen en Bosman's Handelmaatschappij N.V.....	96
Rimboen Tabak Maatschappij.....	96
Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" N.V.....	96
Deli-Batavia Maatschappij en de Deli-Batavia Rubber Maatschappij.....	97
Gazan, van der Linden & Co., Tabakshandel Maatschappij N.V.....	99
N.V. Purperhoedenveem.....	99
N.V. Handelmaatschappij voorheen Fa. P. Jennen.....	99
Van Duin & Co N.V.....	100
N.V. Assurantie Bemiddeling Maatschappij A.B.M.....	100
N.V. Belegging- en Beheermaatschappij De Amstel.....	100
Koch Scheltema N.V.....	101
Cultuur Maatschappij De Oostkust.....	101
J. Goldschmidt en Zonen N.V.....	101
't Reigersnest N.V.....	101
HTL Tabak Maatschappij N.V./ N.V. Europese Tabak Maatschappij.....	102
Jennen Automaten N.V.....	103
N.V. Pakhuizen Exploitatie Maatschappij.....	103
Jongeneel B.V.....	103
Duitsland.....	104
Deutsch-holländische Tabakgesellschaft mbH&CO KG.....	104
Engeland.....	104
Corrie, MacColl and Son, Limited.....	104
Corrie MacColl Trading Limited.....	105
Hoream Company Limited.....	105
L.M. Fischel & Company LTD.....	105
Frankrijk.....	105
Imperial Commodities France S.A.....	105
Griekenland.....	106
Gretoba, Greek Tobacco Trading co.....	106
Italië.....	106
Italiaanse Concessiemaatschappijen S.A.I.T., SO.L.E.T, Val d'Arbia en FA.TA.U	106
Deltafina S.P.A.....	106

Zwitserland.....	107
Itofin, Société Financière et Commerciale S.A.....	107
Gobell S.A./Terena S.A.....	107
Max Keller AG.....	107
Technical Development Corporation.....	108
AWEMA AG.....	108
G+W Maschinen AG.....	108
Verenigde Staten van Amerika.....	109
Imperial Agricultural Corporation.....	109
Imperial Commodities Corporation.....	109
Universal Leaf Tobacco Co.....	110
Canadian Millwork, INC.....	110
Hope Goldschmidt corporation.....	110
Red River Commodities, INC.....	111
Imperial Processing Corporation.....	111
Maleisië/Singapore.....	111
The Anglo-American Corporation.....	111
Liberia.....	112
Alan L.Grant Company (Liberia) INC.....	112
Brazilië.....	112
Tabacos Brasileiros LTDA.....	112
Deli Planters Vereeniging (DPV).....	113
Algemene Vereeniging van Rubberplanters ter Oostkust van Sumatra (AVROS)	113
Documentatie.....	113
Publicaties.....	113
Fotoalbums.....	115
Foto's.....	116
Glasnegatieven.....	116
Gedeponeerd Archief.....	116
Eindnoten.....	117

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Deli Maatschappij

Periodisering:

archiefvorming: 1869-1989

oudste stuk - jongste stuk: 1700-1994

Archiefbloknummer:

I20537

Omvang:

941 inventarisnummer(s); 32,40 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Vooralsnog onbekend

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De N.V. Deli Maatschappij werd in 1869 opgericht met als voornaamste doelen de gronden in en nabij Deli te ontginnen en bebouwen en de producten te verwerken, vervoeren en verkopen, mijnen en bronnen te ontginnen, en deelname in en financiering van andere ondernemingen, vennootschappen en consortia.

Dit archief is ingedeeld in een aantal hoofdrubrieken. De eerste hoofdrubriek bevat archiefmateriaal betreffende de organisatie en bedrijfsvoering van de Deli Maatschappij, evenals financiële en juridische stukken. Ook zijn er stukken betreffende de gebeurtenissen gedurende de Tweede Wereldoorlog. De tweede hoofdrubriek bevat stukken betreffende de dochterondernemingen en met de N.V. Deli Maatschappij gefuseerde bedrijven. De derde bevat stukken betreffende het Tabaksbureau, en de vierde bevat gedrukten, foto's en fotoalbums.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Deels openbaar, deels beperkt openbaar (A).

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Deli Maatschappij, nummer toegang 2.20.46, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Deli Mij., 2.20.46, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

VOORGESCHIEDENIS

SUMATRA'S OOSTKUST

Tot in de tweede helft van de 19e eeuw was de Oostkust van Sumatra, het latere cultuurgebied van de grote tabaksmatenschappen, een bestuurlijk terra incognita. De politiek van onthouding van het Nederlands-Indische gouvernement vond zijn oorzaak in het ontbreken van belangstelling voor het moerassige en dun bevolkte gebied. De Engelse ontkenning van de rechten van het gouvernement over het gebied en de opbloeiende cultures zouden in deze politiek echter spoedig verandering brengen. De landschappen van Sumatra's Oostkust waren nagenoeg zelfstandig. De vorsten (zelfbestuurders) van de landschappen vielen in het midden van de vorige eeuw binnen de invloedssfeer van het meer zuidelijk gelegen sultanaat Siak, dat oorspronkelijk deel uitmaakte van het vorstendom Johore in Malakka. De oudste Europese vestiging op Sumatra's Oostkust dateert uit 1689 toen de Verenigde Oost-Indische Compagnie een handelspost opende op een eiland in de monding van de Siakrivier. De handel was te weinig winstgevend om de nederzetting te handhaven.

In het midden van de 19e eeuw maakte Nederland opnieuw aanstalten om zijn rechten in dit deel van de archipel tot gelding te brengen. Interne strijd in het sultanaat Siak was voor het Nederlands-Indisch gouvernement aanleiding om in te grijpen. In 1857 kreeg de resident van Riouw, Netscher, de opdracht om rust en orde te herstellen in Siak. Zijn missie werd een succes. De nieuwe orde werd bevestigd bij het Siak-traktaat van 1858. De sultan van Siak en Onderhorigheden droeg zijn rijk over aan het Nederlands-Indisch gouvernement¹. Het Siak-traktaat lokte klachten uit van Engelse handelaren in Penang (Malakka), die zich door de interventie van het Nederlands-Indisch gouvernement bedreigd voelden in hun bestaan. De kwestie werd geregeld in 1871 toen het Sumatra-traktaat tussen Engeland en Nederland werd ondertekend, waarbij Engeland zijn aanspraken op Sumatra en Nederland zijn aanspraken op Malakka liet varen. Bovendien genoten Engelse handelaren ongehinderd toegang tot Sumatra's Oostkust. Pas de explosieve economische groei van de tabakscultuur leidde tot een grotere politiek-bestuurlijke betrokkenheid van de zijde van het gouvernement.

Enkele feitelijke gegevens: in 1873 werd de Oostkust van Sumatra van de residentie Riouw afgescheiden en verheven tot een zelfstandige residentie met Bengkalis als hoofdplaats. In 1887 werd Medan, waar het hoofdkantoor van de Deli Maatschappij gevestigd was, de hoofdplaats van het gewest en zetel van het binnenlands en inlands bestuur.²

¹ Ind. Stbl. 1858, nr. 132.

² Zie voor bestuurlijk-administratieve indeling van Sumatra's Oostkust: Encyclopaedie van Nederlandsch-Indië, onder redactie van mr. dr. J. Paulus, Den Haag, 1917 (tweede druk),

PLANTERS EN KOLONIAAL BESTUUR

De ontsluiting van Sumatra's Oostkust betekende een belangrijke schakel in de afbakening van het koloniale imperium in de Nederlandsch-Indische archipel. Het initiatief ging ditmaal uit van particuliere ondernemers uit voornamelijk Europa.³ Zij werden hierbij niet of nauwelijks gehinderd door een zich opdringend gouvernementeel bestuur. De particuliere ondernemers genoten een grote mate van autonomie. Bindingen met het koloniaal bestuur waren, gelet op het internationale milieu van de planters, gering.⁴ De economische en sociale contacten waren vanouds gericht op Malakka. Zeker in de begintijd kwam alles wat de Europese bevolking op Sumatra's Oostkust nodig had uit Penang. Langs dezelfde weg bereikte de produktie van Sumatra's Oostkust de wereldmarkt.

In tegenstelling tot de andere gewesten in de Nederlands-Indische archipel, met name Java en Madura, waar in een min of meer geordende samenleving de moderne groot-cultures en industrieën opkwamen, "...ontstond de tabakscultuur ter Oostkust van Sumatra vrijwel in en uit het onbewoonde oerbosch".(4) De uitbreiding van het overheidsapparaat kon het tempo waarin de openlegging van Sumatra's Oostkust plaatsvond slechts moeizaam bijhouden. Nog in 1920 constateert dr. T. Volker in zijn boek "Van oerbosch tot cultuurgebied": "Hier ligt dan ook de zwakke plek der Oostkust. Zij levert aan belastingen en dergelijke inkomsten, voor het overgrote deel verkregen door de cultures, een jaarlijksche bijdrage van tientallen miljoenen aan de schatkist. Gaat het echter om uitgaven ten behoeve van het gewest, dan luidt te vaak bij de Centrale Regeering het parool: men leeft in Zelfbestuursgebied....".⁵

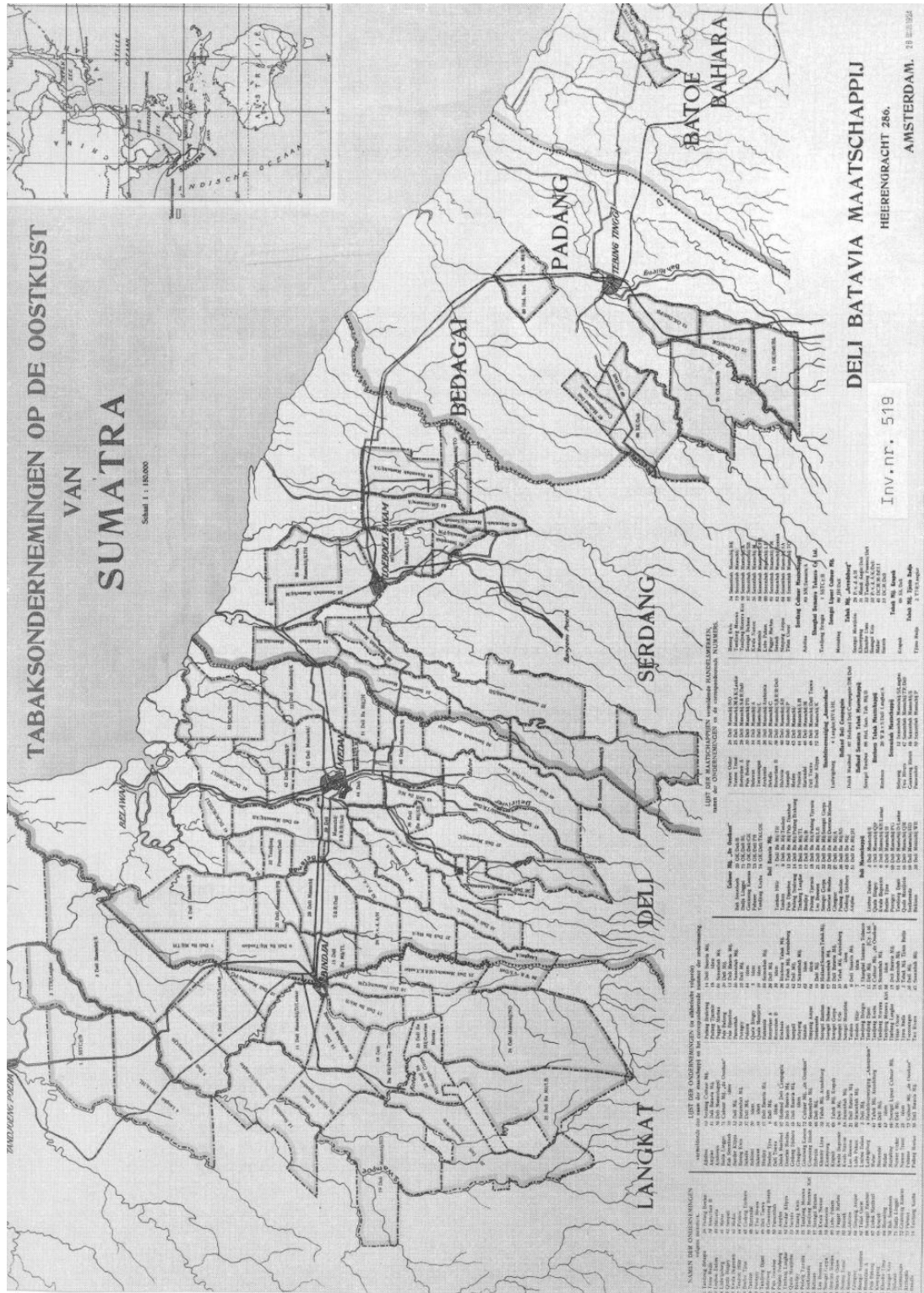
OPRICHTING EN ORGANISATIE

KORTE SCHETS

3 De Europese bevolking van Sumatra's Oostkust bestond in 1884 uit: 390 Nederlanders, 88 Engelsen, 123 Duitsers, 40 Zwitsers 12 Fransen en 11 Oostenrijkers. Zie: W.H.M. Schadee, Geschiedenis van Sumatra's Oostkust, Amsterdam 1919; blz. 41.

4 Volker, T., Van Oerbosch tot Cultuurgebied, Medan 1928, blz.7 e.v.

5 Idem Volker, blz. 113. Zie tevens: Cremer, J.T., De Toekomst van Deli, Leiden 1881. In dit geschrift laakt Cremer op tal van punten de houding van het gouvernement.

De tabaksbouw voor de exportmarkt aan de Oostkust van Sumatra nam een aanvang in 1864, toen de planter J. Nienhuys opvallende resultaten boekte in het landschap Deli, waar hij verkeerde op uitnodiging van de plaatselijke vorst.

De Deli Maatschappij werd in 1869 opgericht nog voor de wettelijke afschaffing in 1870 van het Cultuurstelsel, die het partikulier initiatief in Nederlands-Indië toeliet. Er vestigden zich nadien vele ondernemers aan de Oostkust van Sumatra, die voor eigen rekening cultuurondernemingen oprichtten. Deze individuele planters werden tussen 1880 en 1900 voor een groot deel opgekocht door cultuurmaatschappijen, die door hun kapitaalkrachtigheid en betere organisatie de concurrentie en tegenslagen beter aankonden. In de daaropvolgende jaren bracht een concentratie het aantal zelfstandige ondernemingen snel terug. Uiteindelijk zou dit resulteren in de "Grote Vier", die de tabaksmarkt beheersten:

de Senembah, de Deli-Batavia Maatschappij, de Tabak Maatschappij Arendsburg en de Deli Maatschappij. De Deli Maatschappij was hiervan veruit de grootste, terwijl haar belangen in de rubbercultuur ook van betekenis waren. Feitelijk vormden de "Grote Vier" een kartel, dat de prijzen kon bepalen door hechte samenwerking binnen de Deli Planters Vereeniging (opgericht 1879), door onderlinge benoemingen, door consignatieverkoop van tabak van andere maatschappijen en door de gemeenschappelijke oprichting van nieuwe ondernemingen (bijv. Cultuur Maatschappij De Oostkust in 1920).

De centrale figuur, die de Deli Maatschappij groot zou maken, was J.T. Cremer, die van 1871-1883 administrateur was in Medan en nadien lid en voorzitter werd van de Raad van Bestuur. Tussen 1894 en 1901 trad hij op als minister van Koloniën; in 1907 zou hij benoemd worden tot president van de Nederlandsche Handel Maatschappij (NHM). Zijn verwevenheid met het grootkapitaal en het landsbestuur zijn van groot belang geweest bij de groei van de Deli Maatschappij.

De maatschappij zou zich ontwikkelen tot een goed renderende en zeer kapitaalkrachtige vennootschap. Dit blijkt o.a. uit haar betrokkenheid bij de oprichting van diverse neven-bedrijven. Te noemen zijn: de Deli Spoorweg Maatschappij (1883), de Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" (1903) en de Koninklijk Nederlandsch-Indische Luchtvaart Maatschappij (1928). Hiervan was de Deli Maatschappij, veelal tezamen met de N.H.M., deels of geheel eigenaar.

De na-oorlogse politieke ontwikkelingen in Indonesië dwongen de "Grote Vier" tot fusering over te gaan, totdat de naasting in 1958 een einde maakte aan de feitelijke exploitatie.

OPRICHTING

Op 1 november 1869 werd te Amsterdam door het driemanschap J. Nienhuys, G. Clemen, tabakshandelaar in Amsterdam en P. W. Janssen, met deelname van de Nederlandsche Handel Maatschappij, de N.V. Deli Maatschappij opgericht. De statuten van de maatschappij werden bij koninklijk besluit van 12 januari 1870 goedgekeurd (Ned. Stcrt. 19 februari 1870, nr. 43).

De Deli Maatschappij werd de eerste naamloze vennootschap werkzaam in "Nederlands-Indië" en verbrak hiermee het destijds gebruikelijke stelsel van het exploiteren van cultuurondernemingen, waarbij de banken als geldschieters optraden. De Nederlandsche Handel Maatschappij trad niet op als bankier, maar uitsluitend als aandeelhoudster. Door deze organisatievorm was de continuïteit van het bedrijf in belangrijke mate verzekerd. Het statutaire doel van de maatschappij was:

- a. het ontginnen en bebouwen van de gronden, gelegen in en nabij Deli, ter Oostkust van Sumatra. Voorts het exploiteren van de daartoe behorende inrichtingen, het verwerken, vervoeren en verkopen van de produkten.
- b. het doen van mijnbouwkundige en geologische opsporingen, het ontginnen van mijnen en bronnen;
- c. het bedrijven van commissiehandel (consignatie) van de in sub a. bedoelde produkten;
- d. het deelnemen in en het financieren van andere ondernemingen, vennootschappen en consortia.

BESTUUR IN NEDERLAND

Het hoofdbestuur van de maatschappij was gevestigd in Amsterdam en werd gevormd door een directeur en raad van commissarissen. De directie was belast met het bestuur van de vennootschap en het beheer van het vermogen. De directeur benoemde en ontsloeg de (hoofd)administrateur, die in "Nederlandsch-Indië" met de leiding van de exploitatie was belast.

De raad van commissarissen was namens de aandeelhouders belast met het toezicht op de werkzaamheden van de directie. Gewoonlijk werd een lid van de raad aangewezen om als gedelegeerd commissaris de dagelijkse contacten met de directie te onderhouden.⁶ In 1945 werd het plan opgevat om de directie van de Deli Maatschappij uit meer dan een persoon te laten bestaan. Bovendien werd het nodig geacht op meerdere plaatsen en niet meer uitsluitend in Amsterdam een directie-zetel te installeren.⁷ In 1955 werd de directie van de Deli Maatschappij vervangen door een Raad van Bestuur. De kern van de Raad van Bestuur werd gevormd door een presidium. Doel van deze bestuurlijke reorganisatie was om de "kop van de maatschappij" te verbreden. De leden van de Raad van Bestuur werden gerecruteerd uit het bedrijf.⁸ Bij de bedrijfs-reorganisaties in 1958 werd de Raad van Bestuur wederom vervangen door een directie.⁹

EUROPEES UITGEZONDEN PERSONEEL

De directie in Nederland werd in "Nederlandsch-Indië" vertegenwoordigd door de administrateur (vanaf 1928 hoofdadministrateur) te Medan. In het kantoor van de maatschappij te Medan werd de (hoofd)administrateur bijgestaan door

6 Zie voor de samenstelling van directie en de raad van commissarissen de gedenkboeken van de N.V. Deli Maatschappij, inv. nr. 37 en de serie jaarverslagen, inv. nrs. 39 - 40.

7 Zie notulen van de 367e vergadering van de Raad van Commissarissen, inv.nr. 16.

8 Zie notulen van de 408e vergadering van de Raad van Commissarissen, inv.nr. 19.

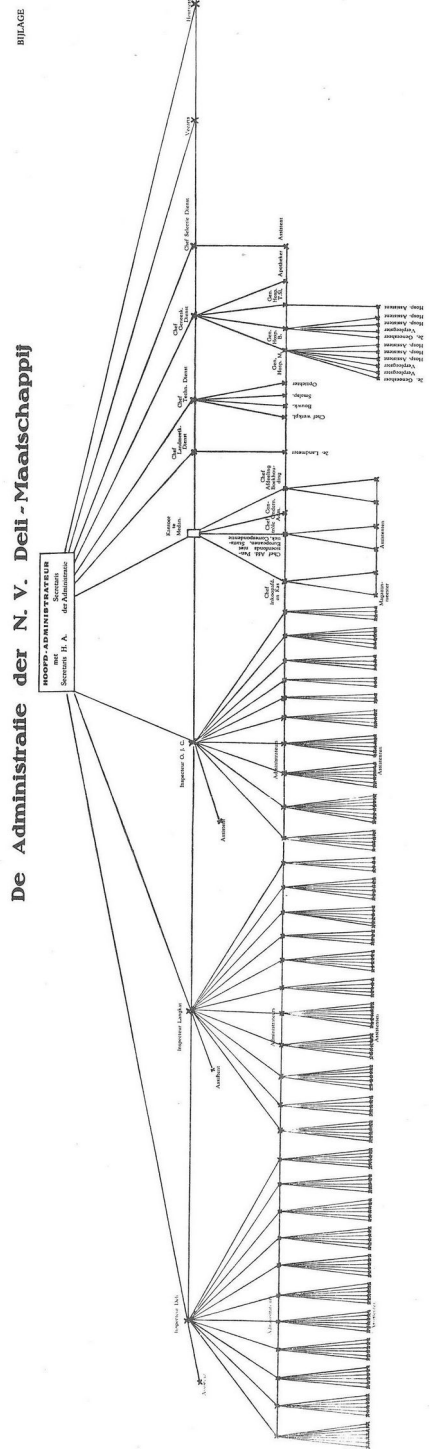
9 Zie notulen van de 417e vergadering van de Raad van Commissarissen, inv.nr. 20.

een uitgebreide staf van medewerkers, ondergebracht in de volgende afdelingen: Kas- en Inkoopafdeling, Boekhouding, Correspondentie, Landbouwkundige Dienst, Technische Dienst en Geneeskundige Dienst. De taak van de (hoofd)administrateur was veelomvattend. Niet alleen had hij de technische en administratieve eindverantwoordelijkheid, hij was ook uit hoofde van zijn functie lid van het bestuursorgaan van de Deli Planters Vereeniging, het Planters Comite" en lid van de Cultuurraad. Daarbij kwamen nog tal van representatieve verplichtingen.

De ondernemingen van de Deli Maatschappij waren ingedeeld in drie administratieve ressorten: Deli, Langkat en "Overjarige Cultures" (OJC). Aan het hoofd van ieder ressort stond een inspecteur bijgestaan door een assistent. De inspecteur was belast met het toezicht op het beheer van de ondernemingen. Hij werd benoemd door de (hoofd)administrateur.

De bedrijfsvoering op de cultuurondernemingen was opgedragen aan administrateurs, bijgestaan door vijf of zes assistenten. De administrateurs werden gerecruteerd uit het assistentenkorps. De uit Europa aangekomen assistent kreeg gedurende de eerste vier tot zes maanden een praktijkopleiding. In deze tijd moest de assistent zich verder bekwamen in de Maleise taal, zich inwerken in de ondernemingsadministratie en kennis nemen van de arbeidsverhoudingen. Als "veldassistent" verrichtte de assistent het voornaamste deel van zijn taak. De "veldassistent" voerde het beheer over een zgn. "afdeling" (een deel van het totale oppervlak, dat in een oogstjaar werd beplant), op aanwijzing van de administrateur. Het beheer van een "afdeling" omvatte ook de administratie daarvan, welke bestond uit het bijhouden van de loonboeken, werkboeken en het in kaart brengen van de "afdeling". (Zie bijlage 1, Organisatieschema van de N.V. Deli Maatschappij). De carrièrelijn van de assistent verliep niet bijzonder snel, bovendien boden de arbeidsvoorwaarden de assistent weinig rechtszekerheid. Een schriftelijk kontrakt bij aanstelling was meer uitzondering dan regel. In de rechtspositie van assistenten trad pas een wezenlijke verbetering in na de totstandkoming van de zgn. "Assistentenregeling" in 1921.¹⁰

10 Bij KB van 21 maart 1921 nr. 56, Ind.Stb. 1921, nr. 334.

Schematische Voorstelling van de Organisatie van het Europeesch Personeel in Dienst der N. V. Deli-Maatschappij.

AZIATISCH EN INHEEMS PERSONEEL

WERVING.

Voor de eerste planters vormde de werving van voldoende arbeidskrachten een groot probleem. Dit probleem vond, zij het ten koste van hoge uitgaven, een aanvaardbare oplossing in de immigratie van werklieden uit naburige landen en gebieden met een grotere bevolkingsdichtheid. Aanvankelijk waren dat gebieden in Zuid-China en later Java.

De Chinezen waren de eerste en meest gezochte werkkrachten in de tabakscultuur. Tot 1888 was de bemiddeling bij de werving van Chinese koelies in handen van "coolie brokers" (beroepswervers). Te Singapore en Penang zorgden Chinese firma's voor de aan- en afvoer van koelies. Toenemende vraag naar goede werkkrachten leidde tot felle concurrentie tussen de cultuurondernemingen onderling en tot opdrijving van de bemiddelingskosten door de beroepswervers. In 1888 werd op initiatief van de in 1879 opgerichte Deli Planters Vereeniging (een organisatie ten behoeve van de belangenbehartiging van cultuurondernemingen ter Oostkust van Sumatra) besloten de werving in eigen beheer te nemen door de stichting van het Immigranten Bureau. Vertegenwoordigers van het Bureau werden aangesteld in filialen te Swatow en Hongkong. De aangenomen koelies werden tijdelijk ondergebracht in "shops" en van daaruit op gecharterde boten overgebracht naar Deli. Naast bovenvermelde "eigen" werving werd ook vaak gebruik gemaakt van de zgn. "laukeh-werving", een wervingssysteem waarbij "laukehs" (oudgedienden) werden teruggestuurd naar China, die daarna terugkeerden met niet-kontraktueel gebonden "sinkehs" (nieuwelingen).

In het eerste kwart van de 20e eeuw nam de migratie van Chinees werkvolk af. Weerstand in het land van herkomst tegen de massale uitvoer van onderbetaalde arbeidskrachten namen toe. Omgekeerd raakte ook de Nederlands-Indische regering beducht voor de concentratie van een grote Chinese koeliepopulatie. De heffing van een belasting leidde uiteindelijk in 1931 tot een definitieve stopzetting van de China-migratie.

De werving van Javanen vertoonde grote gelijkenis met die van de Chinezen. Ook de werving van Javanen was aanvankelijk in handen van particuliere werfkantoren in de havenplaatsen op Java. Misbruiken leidde ertoe, dat de werving in 1909 onder gouvernementstoezicht kwam.¹¹ In 1915 werd, buiten de beroepswerving om, het Algemeen Delisch Emigratie Kantoor (ADEK) geopend. In 1928 werd ter bevordering van de "laukeh-werving" de Vrije Emigratie der Deli Planters Vereeniging en de Algemene Vereeniging voor Rubberplanters ter Oostkust van Sumatra (AVROS), kortweg VEDA, gesticht. Door de eigen organisaties van de planters was het arbeidsveld van de beroepswerving zeer klein geworden. In 1930 werd de beroepswerving afgeschaft.

¹¹ Wervingsordonnantie 1909, 10 februari 1909, Ind.Stb. nr. 123; gewijzigd en aangevuld: 1914 Ind.Stb. nr. 613; 1915 Ind.Stb. 181, 423 en 693.

REGLEMENTERING.

De eerste bepalingen van overheidswege met betrekking tot het arbeidsvraagstuk in de Buitenbezittingen dateren uit 1825, gewijzigd en aangevuld in 1868. De bepalingen betroffen algemene regels omtrent de registratie van in het buitenland geworven werklieden en de met hen te sluiten kontrakten.¹² Het ontstaan van een in omvang en betekenis toenemende tabakscultuur maakte echter de totstandkoming van een afzonderlijke arbeidswetgeving wenselijk.

In 1880 trad de eerste koelie-ordonnantie voor het gewest Oostkust van Sumatra in werking. Door het gebrek aan voldoende inheemse werkkrachten, waardoor de cultuurondernemingen genoodzaakt waren elders arbeiders te werven, kwam de regering tegemoet aan de wensen van de planters om de arbeidsregeling uit te breiden met strafbepalingen, die het nakomen van een arbeidskontraat verzekerde.¹³

De strafbepalingen (de zgn. "poenale sanctie"), opgenomen in de ordonnanties, brachten al snel pennen en gemoederen in beweging. Van de zijde van de critici werd gewezen op de eenzijdige bescherming van werkgeversbelangen en de onvoldoende garanties tegen misbruiken. De ondernemers van hun kant ijverden voor de instandhouding van de "poenale sanctie" op grond van de door hen opgedane ervaringen in de praktijk.¹⁴ De koelie-ordonnantie met de "poenale sanctie", in 1915 gewijzigd en aangevuld, bleef tot het eind van de jaren '20 van deze eeuw gehandhaafd. Toenemend verzet tegen arbeidskontrakten met strafbepalingen, zowel nationaal als ook internationaal (Internationale Arbeidsorganisatie te Genève) leidde tot een geleidelijke afschaffing van de "poenale sanctie". In 1936 werd de koelie-ordonnantie opnieuw herzien, waarbij verregaande beperkingen ten aanzien van de arbeidskontrakten met strafbepalingen werden ingesteld. In december 1939 waren nog slechts 297 arbeidskontraatanten werkzaam op Sumatra's Oostkust, die vielen onder de bepalingen van de koelieordonnantie met strafsancties.

ARBEID EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN.

In de brochure: N.V. Deli Maatschappij, Hoe zij ontstond en groeide (Medan 1931) wordt slechts summier het een en ander vermeld over de specifieke taken van de koelies en de sterk hiërarchische organisatie op elk niveau binnen de ondernemingen.¹⁵ Uit de kring van koelies werd een beperkt aantal mensen naar voren gehaald met de opdracht werk te verdelen en toe te zien op de uitvoering. Aan het hoofd van het Chinese werkvolk stond een tandil en aan het hoofd van hen stond de hoofd-tandil; bij de Javanen was dat de "mandoer" en de hoofd-mandoer.

12 Zie Ind. Stbl. 1825, nr. 44, art. 26 e.v.

13 De koelie-ordonnantie van 1880 (Ind.Stbl. 1880, nr.133), herzien in 1889 (Ind.Stbl. 1889, nr.138). Deze ordonnantie vond naar verloop van tijd in de meeste buitengewesten ingang en berustte op het beginsel, dat ook arbeiders van buiten Nederlands-Indië onder de (straf)bepalingen van die ordonnantie vielen.

14 Zie eindnoot 1.

15 Zie inv.nr. 362, voorts de inv.nrs 25-36.

CONCESSIES

De landbouwconcessies, die de N.V. Deli Maatschappij via de inlandse vorsten verwierf, waren in hoofdzaak gelegen in de zelfbesturende landschappen Deli, Langkat en Serdang ter Oostkust van Sumatra. Een sluitend overzicht van op de concessiegronden gevestigde cultuurondernemingen is niet te geven. Bestaande bronnen zijn onvolledig en onbetrouwbaar. Cultuurondernemingen werden tussentijds gesloten en later, soms onder een andere naam, heropend. Ook werden ondernemingen samengevoegd of werden op bestaande concessies nieuwe cultuurondernemingen begonnen.¹⁶ Lettend op de juridische aspecten van de totstandkoming van landbouwconcessies kunnen drie perioden worden onderscheiden:

1. periode 1864-1876.
2. periode 1877-1918.
3. periode 1919-1957.

De eerste periode wordt gekenmerkt door de grote mate van vrijheid, die planter en zelfbestuurder hadden bij het sluiten van een concessie-overeenkomst. De overeenkomst werd gesloten op basis van een persoonlijke verbintenis tussen de zelfbestuurder van het betreffende landschap en de planter. De bestuurlijke invloed van het gouvernement beperkte zich tot de goedkeuring van het concessiecontract door de resident. In de meeste gevallen had de goedkeuring van het contract slechts de betekenis van een "opschortende voorwaarde" d.w.z. reeds voor de goedkeuring waren de beide partijen gebonden. De voorwaarden, waaronder de concessiecontracten werden gesloten, waren zeer uiteenlopend. Van enige uniformiteit was geen sprake. De contracten bevatten doorgaans slechts summiere bepalingen omtrent de duur van het contract (75, 99 jaar), omtrent de pachtsom en de huldegift (presen tanah) en omtrent het afstaan van gronden aan de plaatselijke bevolking. Van de pioniers van het eerste uur is bekend, dat zij de concessiegronden verwierven op voor hen uiterst voordelige voorwaarden. Een pachtsom werd bijvoorbeeld in de beginjaren niet of nauwelijks betaald. J. Nienhuys kon er op bogen, dat hij een overeenkomst was aangegaan voor de duur van 99 jaar, waarin als voorwaarde stond, dat hij zoveel grond mocht nemen als hij in 5 jaar kon bebouwen.

Gebrek aan uniformiteit en de grote toename van uitgifte van concessiegronden waren voor het gouvernement aanleiding om de overeenkomsten aan vastgestelde regels te onderwerpen. Bij gouvernementsbesluit van 27 januari 1877 werd de uitgifte van landbouwconcessies gebonden aan zgn. model-akten van concessie, opgemaakt en gelegaliseerd door de resident. De model-akten werden, al naar gelang de praktijk dit vereiste, in de loop der jaren gewijzigd en aangevuld.

16 Zie: Broersma, R., *De Oostkust van Sumatra: de ontluiking van Deli*, Batavia 1919; blz. 42-51.

Voor de geschiedenis van de model-akten kan worden verwezen naar de monografie van mr. H.J. Bool, *De landbouwconcessies in de Residentie Oostkust van Sumatra*.¹⁷ In deze publicatie zijn tevens voorbeelden van de model-akten van 1878, 1884 en 1892 opgenomen.

In de laatste periode stond het vraagstuk van de conversie, omzetting van landbouwconcessies in erfpacht, centraal. Het vraagstuk werd gekenmerkt door een complex van historische, economische en juridische facetten.

Het doel van de conversie was om het beter verhandelbare zakelijk recht van erfpacht in de plaats te stellen van de oude concessieovereenkomst. Vooral waar het ging om de toekenning van landbouwgronden aan de "rechthebbende" bevolking, hetgeen een onderdeel vormde van de door de zelfbestuurder en planter gesloten overeenkomst, dreigde een botsing van belangen. Het economisch belang (zomin mogelijk grondafstand) van de planter was onverenigbaar met het agrarisch belang van de plaatselijke bevolking.¹⁸ Ondanks de regulerende werking van de eerder genoemde model-akten van concessie bleven conflicten niet uit. Na langdurige voorbereiding kwam in 1919 de "erfpacht-ordonnantie voor de zelfbesturende landschappen buiten Java en Madoera" tot stand.¹⁹ De invoering van de erfpachtordonnantie stuitte bij de zelfbestuurders van de landschappen Deli, Langkat en Serdang op grote bezwaren. De zelfbestuurders van genoemde landschappen ontleenden hun positie aan een omvangrijk politiek kontrakt, waardoor een eenzijdige invoering van de erfpachtordonnantie van de zijde van het gouvernement werd aangemerkt als aantasting van de bestuurlijke bevoegdheden van de zelfbestuurders.²⁰ De op zichzelf begrijpelijke houding van de zelfbestuurders leidde tot een jarenlange vertraging van de conversie. In 1935 werd op aandringen van de regering het "Conversie Bureau" opgericht onder leiding van assistent-resident A.S.L. Spoor. Het Conversie Bureau moest trachten de betrokken partijen, gouvernement, planters en zelfbestuurders, tot elkaar te brengen. De onderlinge strijdpunten betroffen in hoofdzaak: bijstelling van de erfpachtordonnantie 1919, de grondafstand, de presen tanah (huldegift) en de hacil tanah (pacht, canon).²¹

17 Algemeen Rijksarchief, Tweede Afdeling; Het archief van G. Jansen (1894-1978) over de jaren 1908-1935, inv.nr.37. Het archief heeft vnl. betrekking op het Gemeentelijk Bureau voor Grondzaken in Medan,, dat vanaf 1 november 1919 onder leiding stond van G. Jansen. Het vormt een belangrijke informatiebron over het vraagstuk van de conversie.

18 In de regel had de inheemse bevolking recht op een deel van de "djaloerans" (afgeogste tabaksvelden) en 4 ha akkerland. Aan deze plicht van de zijde van de concessionaris werd niet altijd voldaan, waardoor conflicten niet uitbleven. Zie tevens noot 23.

19 Bij K.B. van 6 mei 1915 vielen de agrarische aangelegenheden in de zelfbesturen de landschappen onder de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van Nederlands-Indië" (Ind. Stbl. 1915, nr. 474). Als uitvloeisel van dit besluit kwam o.a. de Erfpachtordonnantie 1919 tot stand.

20 De bestuurlijke verhouding tussen gouvernement en de zelfbesturende landschappen werd bepaald door de zgn. politieke kontrakten, die het Gouvernement in de loop van de 19e eeuw had gesloten met de diverse vorstendommen in de Buitengewesten. Onderling weken deze kontrakten sterk af. Bij de politieke kontrakten met de "korte verklaring", waarbij de zelfbestuurder bereid bleek de door het gouvernement af te kondigen ordonnanties te respekteren, werd de erfpachtordonnantie van 1919 ingevoerd (1 februari 1920, Ind.Stbl. 1919, nr. 821).

21 Rapport van B. Bavinck, resident van het gouvernement Sumatra's Oostkust, inv. nr. 8.

Bijstelling van de erfpachtordonnantie werd bereikt door de inpassing van een "overeenstemmingsformule" in de ordonnantie, het geen inhield dat de uitvoering van de ordonnantie geschiedde met instemming van het zelfbestuur.

De grondafstand vormde een aanzienlijk groter probleem. Zoals boven reeds aangegeven stonden bij dit probleem de belangen van de plaatselijke bevolking tegenover die van de cultuurondernemingen.²² Oplossing van het probleem werd bemoeilijkt door tal van juridische vraagstukken, o.a. welk deel van de bevolking kon worden aangemerkt als de "rechthebbende" bevolking.²³ Bovendien wilden de cultuurondernemingen af van het "djaloeran-systeem".²⁴ Bij de presen tanah en de hacil tanah stond vanzelf het kosten-baten aspect centraal.

Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog en de Japanse bezetting van Nederlands-Indië kwamen op het moment waarop de meeste knelpunten in het overleg tussen de betrokken partners waren weggenomen. Sociale en politieke ontwikkelingen na de oorlog schiepen echter nieuwe problemen, waardoor het overleg stagneerde. In de na-oorlogse situatie kreeg de Deli Maatschappij te kampen met de z.g. "onwettige grondoccupaties" van de plaatselijke inlandse bevolking, die door nood gedwongen de gronden van de cultuurmaatschappijen waren gaan gebruiken voor de voedselproductie. De kwestie van de conversie was hiermee geheel van de baan. Bij presidentieel besluit no. 195 van 1953 werd een staatscommissie ingesteld, die oplossingen moest voorstellen. Uiteindelijk kwam men tot een compromis, waarbij de cultuurmaatschappijen omvangrijke terreinen moesten afstaan aan de plaatselijke bevolking.²⁵

PLANTERSORGANISATIES

Al vroeg werd door de verschillende cultuurondernemingen een begin gemaakt met de gemeenschappelijke belangenbehartiging. Deze moest paal en perk stellen aan de onderlinge concurrentie tussen de maatschappijen.

22 Reid, A., *The Blood and The People: Revolution and the end of traditional rule in Northern Sumatra*; Oxford, 1979.

23 "Rechthebbende" bevolking was de bevolking, die ten tijde van de uitgifte van concessiegronden de landbouwgronden occupeerden (rayat bumiputra sejati = eigenlijke rechthebbenden).

Bij de grondafstand, als onderdeel van de conversie, werd het begrip "rechthebbende" bevolking ruimer gedefinieerd. Zie tevens het rapport van resident Bavinck, inv. nr. 8.

24 Tabak was een gewas, dat de grond snel uitputte. Cultuurtechnisch onderzoek van het Deli Proefstation had uitgewezen, dat, om een kwaliteitsproduct te leveren, de "djaloerans" (afgeoogste velden) gemiddeld 8 jaar braak moesten blijven liggen. In die periode dienden de velden teruggegeven te worden aan de plaatselijke bevolking, die ze vaak beplante met gewassen, die volgens de Deli Maatschappij onvoldoende rust gaven aan de grond.

25 Zie inv.nr. 9.

De grote initiatiefnemer was J.T. Cremer, van 1871 tot 1883 administrateur van de Deli Maatschappij.²⁶ Op zijn voorstel werden in 1877 en 1878 de eerste "planters-overeenkomsten" gesloten, waarbij de planters zich onderling verbonden tot gemeenschappelijke maatregelen ten aanzien van produktie van en handel in tabak en de arbeidswerving. De initiatieven van Cremer leidden in 1879 tot de oprichting van de eerste vereniging, de Deli Planters Vereeniging, kortweg DPV, die zich ten doel stelde de belangen van landbouw en industrie ter Oostkust van Sumatra te bevorderen.

De dagelijkse leiding van de DPV werd toevertrouwd aan een comite, het Planters Comite.²⁷ Het op de eerste vergadering gekozen comité bestond uit J.T. Cremer, M.J. Tiele en J. Cramer. Direkte aanleiding tot de oprichting van de DPV hing samen met de wens om het geheel van arbeidsvoorwaarden te uniformeren. Een tweede organisatie, de Algemene Vereeniging van Rubberplanters ter Oostkust van Sumatra, kortweg AVROS, werd opgericht in 1910 en stelde zich ten doel door wetenschappelijke benadering van alle cultuurvraagstukken, de belangen van de landbouwcultures en aanverwante industrieën (met uitzondering van tabak) te behartigen. De leiding werd toevertrouwd aan 6-10 leden, waaronder een president. Een dagelijks bestuur behartigde de lopende zaken. De besluiten van de verenigingen waren voor alle leden bindend. De DPV en de AVROS zouden ieder op hun eigen terrein uitgroeien tot de officiële spreekbuis van de bij hen aangesloten tabaks- en rubbermaatschappijen. Vooral op het gebied van de arbeidswetgeving en de agrarische regelingen (conversie) speelden beide verenigingen als pressiegroepen een hoofdrol.²⁸ In november 1917 werd op initiatief van de N.V. Deli Maatschappij in Amsterdam het "Informatiebureau voor de Tabakscultuur ter Oostkust van Sumatra", kortweg het "Tabaksbureau", opgericht. Het Tabaksbureau ging fungeren als het Nederlandse equivalent van de DPV in Nederlands-Indië. Als secretaris trad op mr. H.J. Bool, oud-secretaris van de DPV te Medan. Het Tabaksbureau bewoog zich voornamelijk op het gebied van de voorlichting over de instandhouding en ontwikkeling van de tabakscultuur ter Oostkust van Sumatra. Door het gratis verstrekken van inlichtingen en het beschikbaar stellen van literatuur e.d. trachtte het Tabaksbureau de soms "negatieve beeldvorming" in de media in Nederland ten aanzien van de cultuurmaatschappijen in Nederlands-Indië" te corrigeren.²⁹

26 Het bij de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief berustende familie-archief Cremer (codenummer inventaris 2.21A3) bevat waardevolle informatie over periode 1871-1883, waarin J.T. Cremer zijn functie van administrateur van de N.V. Deli Maatschappij bekleedde. Zie inv. nrs. 242-252.

27 Zie inv.nr. 283.

28 Jaarverslagen van de Deli Planters Vereeniging, inv.nrs, 304-305.

29 Gedenkboek N.V. Deli Maatschappij 1941, blz.100-112, inv.nr. 37.

PRODUKT, TRANSPORT EN HANDEL

PRODUKT

De eerste planters, waaronder de latere medeoprichter van de Deli Maatschappij, J. Nienhuys, legden zich toe op de teelt van en handel in tal van landbouwgewassen, zoals: nootmuskaat, zwarte peper, meekrap, koffie, cacao en tabak. Een snelle groei van de tabakscultuur werd in de pionierstijd (ca. 1863-1880) ondenkbaar geacht. Men had destijds de overtuiging en de ervaring, dat op dezelfde grond slechts eenmaal met succes tabak kon worden geplant. Proeven met herbeplanting van gronden, die gemiddeld drie tot vier jaar braak hadden gelegen, wettigden deze overtuiging. Het experimenteren met tal van andere landbouwgewassen was een middel om bij het mislukken van de tabakscultuur de bedrijfszekerheid te garanderen.

Door de toepassing van verbeterde wisselcultuurtechnieken ging vanaf de beginjaren '80 de tabaksteelt een overheersende positie innemen ten koste van de overige landbouwgewassen. De explosieve groei van de tabaksteelt kan worden geïllustreerd aan de hand van produktie- en opbrengstcijfers, in perioden van tien jarenblokken:

OOGSTJAAR	TOTALE PRODUKTIE in pakken	DELI MIJ. in pakken	Deli Mij.	OPBRENGSTEN totaal
1874	12.895	4.499	1.066.803	2.850.000
1884	124.911	26.281	6.436.743	27.550.0
1894	193.334	56.655	10.959.343	37.600.000
1904	233.975	53.539	8.936.730	35.800.000
1914	246.543	60.725	9.378.369	35.800.000
1924	207.618	72.560	33.934.000	88.200.000

In het begin van de 20e eeuw werd door de N.V. Deli Maatschappij, zij het met de nodige terughoudendheid, een aanvang gemaakt met de aanleg van rubberaanplantingen (gom-elastiek aanplant) op gronden van de concessie Batang Serangan. Door de overname van de Langkat Compagnie (1920) kreeg de Deli Maatschappij de beschikking over de rubberonderneming Tandjong Kleling. In dezelfde tijd werden proeven genomen met sisal, koffie, thee en oliepalmen. Vergeleken met de tabaksteelt speelden de genoemde gewassen een relatief onbeduidende rol.

OVERZICHT VAN DE AANPLANTINGEN VAN DE GEZAMENLIJKE CULTUURMAATSCHAPPIJEN AAN DE OOSTKUST, 1914

Culture	Aanplant in ha	Produkt in ha	Produktie in kg
Rubber	75.093	16.579	6.431.773
Tabak	23.341	23.341	19.723.440

Culture	Aanplant in ha	Produkt in ha	Productie in kg
Thee	-	-	-
Palmolie	-	-	-
Kopra	5.144	-	-
Koffie	14.991	6.160	-

**OVERZICHT VAN DE AANPLANTINGEN VAN DE GEZAMENLIJKE
CULTUURMAATSCHAPPIJEN AAN DE OOSTKUST, 1933**

Culture	Aanplant in ha	Produkt in ha	Productie in kg
Rubber	283.333	178.438	77.535.423
Tabak	16.812	16.812	13.387.628
Thee	22.117	19.534	13.327.775
Palmolie	62.771	39.321	80.941.775
Kopra	5.247	4.307	3.096.912
Koffie	3.539	2.960	1.099.866

TRANSPORT EN HANDEL

De infrastructuur van Sumatra's Oostkust (wegennet, communicatielijnen) verkeerde in de beginperiode (1863-1880) in een primitieve staat. De planters waren op zichzelf aangewezen. Het vervoer van de tabak en overige gewassen, bestemd voor de Europese en Amerikaanse markten, geschiedde aanvankelijk per ossekar en prauw. De export van de landbouwgewassen naar de westerse markten verliep via de grote havens Penang en Singapore. Op initiatief van J.T. Cremer, toen administrateur van de Deli Maatschappij, werd in 1883 de eerste partikuliere spoorwegmaatschappij, de Deli Spoorweg Maatschappij, opgericht. In het begin besloeg het spoorwegennet slechts 53 km, in 1907 was dat uitgebreid tot 263 km en in 1937 tot 553 km. Het spoorwegennet vormde al spoedig de ruggengraat van het gehele cultuurgebied voor afvoer van de voor de export bestemde landbouwgewassen. Door de ontwikkeling van de Deli Spoorweg Maatschappij en de in 1888 tot stand gekomen spoorwegverbinding tussen Medan en Belawan groeide de laatstgenoemde plaats uit tot een belangrijke aan- en afvoerhaven. De ontwikkeling van Belawan maakte de "omweg" naar Penang en Singapore overbodig.

Het centrum van de tabakshandel in Sumatra-tabak was Amsterdam. Eenmaal vanuit Belawan aangekomen in Amsterdam werd de tabak opgeslagen in veempakhuizen. De pakhuizen van de Deli Maatschappij waren ondergebracht in het Purperhoedenveem, een dochter van de Deli Maatschappij. De tabak werd bij inschrijving verkocht. De verkoop vond plaats op geregelde tijden van maart tot oktober. Tabaksmakelaars beoordeelden en taxeerden de tabaksmonsters voor de inschrijving en deelden hun bevindingen mede aan de importeurs en cliënten.

In 1939 werd de tabaksoogst bij inschrijving verkocht in Medan vanwege de onzekere politieke situatie in Europa. De rol van de Deli Maatschappij op de tabaksmarkt was toonaangevend. De tabaksproductie werd via de door de Deli Maatschappij overeengekomen consignatiekontrakten op de markt gebracht. De kwalitatief mindere tabak, ongeschikt voor de westerse markten, werd verkocht in Nederlands-Indië en de naburige landen in Oost-Azië door een van dat doel opgerichte "Centrale voor de Verkoop van Deli-tabak".

RESEARCH

Tot 1892 was de aandacht voor wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de tabakscultuur gering. Een hardnekkige ziekte (bibitziekte) vormde de aanleiding tot wetenschappelijk plantkundig onderzoek.³⁰ In samenwerking met de grote tabaksmaatschappijen werd een overeenkomst aangegaan met 's Lands Plantentuin. In 1895 vond de oprichting plaats van een Proefstation voor Deli-tabak. Het proefstation werd ondergebracht in de organisatie van 's Lands Plantentuin in Buitenzorg.

Al snel bleek dat het wetenschappelijk onderzoek belemmering ondervond door het feit, dat het onderzoek in Buitenzorg plaats vond, terwijl het veld van studie in Deli lag. Om aan deze bezwaren tegemoet te komen werd in 1906 de vereniging "Het Deli-Proefstation" opgericht, met als standplaats Medan. Naast het zuiver wetenschappelijke werk van chemici en botanici werden landbouwkundigen aangetrokken, die door hun opleiding een algemeen inzicht hadden in de problematiek van de groot-cultures. Zij vormden een schakel tussen dagelijkse praktijk en wetenschap. In 1923 werd de vereniging "Het Deli-Proefstation" om administratieve redenen opgeheven en ondergebracht bij de Deli Planters Vereeniging.

Onderzoeksresultaten en belangrijke vraagstukken werden gepubliceerd in de "Mededeelingen van het Deli Proefstation".³¹

UITBREIDING

Bij de oprichting had de N.V. Deli Maatschappij de beschikking over een areaal van circa 7.000 ha (10.000 bouw). In de loop der jaren werd de totale oppervlakte belangrijk uitgebreid. In 1931 bedroeg het areaal inmiddels 180.000 ha (260.000 bouw), verdeeld in 31 ondernemingen: 26 tabaks- en 4 rubberondernemingen en 1 oliepalmonderneming. Een belangrijk deel van deze uitbreidingen is toe te schrijven aan de concentratie en fusie van (ondernemers)belangen. Een belangrijk jaar is in dit verband 1920. In dat jaar werden overgenomen:

- a. het landkontraat Saint Cyr van de Deli-Langkat Tabak Maatschappij ;
- b. de concessie "Arnhemia" van de Rotterdam-Deli Maatschappij;
- c. de landkontrakten Rotterdam A en B en Soengei Sikambing van de N.V. Tabak Maatschappij Senembah;

30 De "bibitziekte" werd veroorzaakt door een schimmel, die de zaadbedden aantastte. Zie ook D.J. Sanders, Handleiding voor de Deli-tabakscultuur, Amsterdam 1924, blz. 135.

31 Zie inv.nrs. 311-323.

d. de Amsterdam-Langkat Compagnie.

In hetzelfde jaar werd door de grote tabaksondernemingen de cultuurmaatschappij "De Oostkust" opgericht. Het ging om een samenwerkingsverband waarin de N.V. Deli Maatschappij, de Deli Batavia Maatschappij, de Senembah Tabak Maatschappij en Tabak Maatschappij Arendsburg voor gemeenschappelijke rekening de bezittingen van de Rotterdam-Deli Maatschappij overnamen. Deze aankoop had voornamelijk betrekking op een uitbreiding van de tabakscultuur.

De navolgende tabel geeft een overzicht van geschat Westers kapitaal in cultuurondernemingen aan de Oostkust. Van het totaal der beleggingen -ruim 684 miljoen- was 54% Nederlands en 46% kwam voor rekening van andere nationaliteiten. De Britse beleggingen waren hoofdzakelijk gericht op de rubber- en theecultuur; de Amerikaanse uitsluitend op de rubberaanplant. De tabaks- en vezelcultuur was vrijwel geheel in Nederlandse handen.

WESTERS KAPITAAL BELEGD IN CULTUURONDERNEMINGEN AAN DE OOSTKUST, 1920 (BEDRAGEN IN DUIZENDEN GULDENS)

Nationaliteit	Rubber	Tabak	Olie palm	Thee	Klapper	Vezel	Totaal
Nederl.	143.927	100.000	53.572	27.118	3.289	40.000	367.906
Brits	105.374	-	3.738	13.938	787	-	123.837
Amerik.	74.854	-	-	-	-	-	74.854
Fr/Belg.	47.920	3.000	30.926	-	-	-	81.846
Japans	9.478	-	2.515	-	-	-	11.993
Zwits.	3.508	750	-	-	-	-	4.380
Duits	3.660	-	3.405	3.198	122	-	10.263
Andere	7.945	-	-	-	-	-	7.945
Totaal	396.666	103.750	94.156	44.254	4.198	40.000	683.024

Tot 1920 was het belang dat de Deli Maatschappij had in de "overjarige cultures" van ondergeschikte betekenis. Na 1920 zouden deze cultures meer aandacht krijgen. In 1923 nam de Deli Maatschappij deel in de N.V. Kota Pinang Cultuur Maatschappij. Deze maatschappij legde zich toe op de produktie van sisal, een vezelstof. De bedrijfsresultaten van deze maatschappij waren echter teleurstellend. In 1953 werd de N.V. Kota Pinang Cultuur Maatschappij opgeheven.

In 1926 werd in samenwerking met de grote tabaksmaatschappijen de Cultuur Maatschappij Batang Sangir opgericht, gelegen in de afdeling Solok, residentie Sumatra's Westkust. Met de oprichting van deze maatschappij werd een begin gemaakt met de exploitatie van koffie-, thee- en kinacultures. De Cultuur Maatschappij Batang Sangir werd in 1953 opgeheven.

Belangrijke uitbreidingen van de Deli Maatschappij na 1930 vonden plaats in de periode na de Tweede Wereldoorlog. Het ging dan om fusies, die moeten worden gezien in samenhang met de afnemende activiteit in Indonesië na de soevereiniteitsoverdracht en de daaruit voortvloeiende reorganisatie van de N.V. Deli Maatschappij.

REORGANISATIE EN HERORIENTATIE

De jaren 1940-1945 kunnen worden aangemerkt als een interimperiode. De bedrijven in Indië stonden tijdens de Japanse bezetting op non-actief. In mei 1940 werd de statutaire zetel van de Deli Maatschappij verplaatst van Amsterdam naar Medan. In 1942 werd de het hoofdkantoor van de maatschappij in Amsterdam onder beheer van de Duitse bezetter gesteld. Als beheerder werd aangesteld F. Jarl. Door de onderbeheerstelling werd de directie gedwongen tot samenwerking met de Duitse bezetter.³² Al snel werd duidelijk, dat de Duitsers belangstelling hadden voor de "know how" van de cultuurmaatschappijen op het gebied van landbouwcultures. Ze wilden de ervaring van de Indische cultuurondernemingen benutten bij de economische ontsluiting van Oost-Europa in het kader van de door hen gepropageerde "Ostkolonisation". Tot een daadwerkelijke exploitatie in Oost-Europa is het niet gekomen. Het door de Duitsers geëntameerde "Oekraïne-projekt" kwam de voorbereidingsfase niet te boven.³³ In januari 1944 werd de onderbeheerstelling opgeheven.

De periode na de oorlog wordt gekenmerkt door afnemende activiteiten in Indonesië en daarmee samenhangende reorganisaties, die ten doel hadden de basis van de Deli Maatschappij te verleggen. Het navolgende overzicht geeft een inzicht in het verloop van de geografische belangen van de maatschappij in de periode 1940-1956, ontleend aan gepubliceerde balansgegevens:

OMZET, 1940-1956 (IN DUIZENDEN GULDENS)

	Indon.	Amerika	Nederl.	Overige landen	Totaal act-pass	Kapitaal
Eind 1940	15.126	-	23.317	-	38.443	25.654
% [perc]	39	-	61	-	100	
Eind 1947	18.057	6.182	9.691	-	33.930	25.654
% [perc]	53	18	29	-	100	
Eind 1948	25.470	6.182	21.095	-	52.747	40.000
% [perc]	48	12	40	-	100	
Eind 1949	36.095	6.448	10.738	-	53.281	40.000
% [perc]	68	12	20	-	100	
Eind 1950	30.124	6.235	16.854	261	53.474	40.000

32 Zie inv.nrs. 63-66.

33 Zie inv.nr. 66.

	Indon.	Amerika	Nederl.	Overige landen	Totaal act-pass	Kapitaal
% [perc]	56	12	32	-	100	
Eind 1951	28.515	6.235	18.714	239	53.703	40.000
% [perc]	53	12	35	-	100	
Eind 1952	28.500	9.254	16.151	239	54.144	40.000
% [perc]	53	17	30	-	100	
Eind 1953	29.100	26.161	35.039	239	90.539	62.355
% [perc]	32	29	39	-	100	
Eind 1954	31.644	35.685	24.082	713	92.124	64.537
% [perc]	34	39	26	1	100	
Eind 1955	29.644	49.323	13.075	836	92.878	64.600
% [perc]	32	53	14	1	100	
Eind 1956	29.644	55.582	8.864	1.788	95.878	65.507
% [perc]	31	58	9	2	100	

Uit het overzicht valt af te lezen, dat de Deli Maatschappij haar werkterrein in de Verenigde Staten van Amerika gestadig uitbreidde. Deze tendens zette zich voort tot de beginjaren '60. In 1953 werd de fusie tussen de N.V. Deli Maatschappij, de Deli Batavia en de Deli-Batavia Rubber Maatschappij tot stand gebracht. De fusie tussen de drie maatschappijen was een logisch gevolg van de onderlinge samenwerking direct na de oorlog op het gebied van de tabaksproductie en verkoop. De fusieprocedure werd met het oog op de kosten zo eenvoudig mogelijk gehouden. Er werd afgezien van een nieuw op te richten naamloze vennootschap. De aandeelhouders van de maatschappijen werd de mogelijkheid geboden om de aandelen van de maatschappijen om te ruilen in aandelen van de N.V. Deli Maatschappij, waarna de maatschappij haar naam veranderde in N.V. Verenigde Deli Maatschappijen (hierna afgekort als VDM). In 1954 werd de Tabak Maatschappij Arendsburg, die in liquiditeitsproblemen verkeerde, overgenomen.

In de navolgende jaren leidde de onzekere politieke situatie in Indonesië tot ingrijpende reorganisatie van de VDM. Nadat door de Indonesische autoriteiten in december 1957 aan de VDM en haar dochterondernemingen het beheer van hun bedrijven werd ontnomen, volgde in begin 1959 de nationalisatie van de bedrijven door de Indonesische regering. In februari 1959 werd een overeenkomst gesloten tussen tabakshandelaren uit Bremen en de Indonesische regering, waarbij de verkoop van tabak, afkomstig van de VDM, werd toevertrouwd aan een voor dat doel opgerichte Deutsch-Indonesische Tabak Handelsgesellschaft m.b.H. te Bremen. De VDM startte daarop een procedure bij het Landesgericht te Bremen met het doel een gerechtelijk beslag te laten leggen op de inmiddels in Bremen aangevoerde tabak. Deze juridische strijd, bekend onder de naam "Het Bremenproces", sleepte zich

jarenlang voort en werd uiteindelijk in der minne geschikt. Overigens werden de in 1958 verbroken contacten van de Deli Maatschappij met de Indonesische regering in 1963 weer hersteld.³⁴

Een jaar eerder had reeds een belangrijke herstructurering van de VDM plaatsgevonden. In 1958 werd de "Holding Company" N.V. Deli Maatschappij opgericht, welke houdster was van de aandelen van de ingebrachte werkmaatschappijen, die elk een eigen belangensfeer bestreken (zie bijlage 2).

Het doel van deze nieuwe structuur was het afscheiden van de belangen in Indonesië en het creëren van zuivere werkmaatschappijen, waarin als directieleden zitting hadden degenen, die feitelijk met het management belast waren. Investeringsen werden in versneld tempo doorgevoerd om te trachten zo spoedig mogelijk tot een goed rendement van het kapitaal en de reserves te komen. Reorganisaties en aanpassingen bepaalden ook het beleid in de jaren '60, dat gepaard ging met initiëring van nieuwe projecten en afstoting van niet-renderende investeringen. In 1967 werd besloten een einde te maken aan de overvloedige experimenten, die het beleid na het verlies van de bezittingen in Indonesië in sterke mate hadden bepaald. In 1967 werden een aantal grote projecten afgestoten en werden de werkzaamheden geconcentreerd op terreinen, die decennia lang het sterkste deel van de maatschappij hadden gevormd (zie bijlage 3).

REORGANISATIE 1958: DOCHTERMAATSCHAPPIJEN VAN DE N.V. DELIMAATSCHAPPIJ

Toelichting: Het overzicht "Reorganisatie 1958" is een momentopname. In grote lijnen bleef de organisatie tot 1967 bestaan. Aanpassingen voltrokken zich veelal binnen de organisaties van de verschillende dochtermaatschappijen. Afzonderlijke gegevens over de Amerikaanse belangen van de N.V. Deli Maatschappij werden in het archief niet aangetroffen. Voor deze gegevens kan worden verwezen naar de jaarverslagen van de N.V. Deli Maatschappij, inv.nr. 40.

In de 2de aanvulling op dit archief zijn de gegevens over de Amerikaanse en andere buitenlandse dochterondernemingen toegevoegd

I N.V. DELI-MAATSCHAPPIJ INTERNATIONAAL

Dochters

- N.V. Purperhoedenveem
- N.V. Pakhuizen Exploitatie Maatschappij
- J. Goldschmidt & Zonen N.V.
- N.V. Beleggings- en Beheermaatschappij "de Amstel"
- N.V. Assurantie Bemiddeling Maatschappij A.B.M.
- Handelmaatschappij, voorheen firma P. Jennen
- Jennen Automaten N.V.
- N.V. Gazan, Van der Linden en Co.

34 Zie inv.nrs. 119-155 en het jaarverslag 1963 inv.nr. 40.

- HTL Tabak-Maatschappij N.V.

In deze dochter werden alle Europese activiteiten van het moederconcern ondergebracht. De activiteiten bestonden in hoofdzaak uit

1. groothandel in tabak, rubber en koffie
2. produktie van en handel in "gehomogeniseerde" bandtabak (HTL-procedé)
3. algemene im- en exporthandel

II. N.V. VERENIGDE DELI-MAATSCHAPPIJEN

Dochters:

- Deli-Djakarta Maatschappij N.V.
- Deli-Djakarta Rubber Maatschappij N.V.
- N.V. Tabak-Maatschappij Arendsburg
- N.V. Amsterdam-Langkat
- N.V. Deli Cultuur Maatschappij
- Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" N.V.

In de N.V. Verenigde Deli Maatschappijen werden de bedrijven, die in Indonesië werkzaam waren, ondergebracht. Na de nationalisatie van deze bedrijven werden de produktie van en de handel in tabak en overjarige cultures gestaakt. De bedrijven, slapende vennootschappen, hadden nog slechts administratieve en juridische betekenis (zie o.a. stukken betreffende het "Bremen-proces", inv.nrs. 119-155)

III IMPERIAL AGRICULTURAL CORPORATION

Dochters:

- Bridgforth Tobacco Compagny
- Imperial Briquet Corporation

IV IMPERIAL COMMODITIES CORPORATION

Dochters:

- Alan L. Grant Company (VS)
- Alan L. Grant Company (Can)
- De Hope Goldschmidt Corporation
- Imperial Securities Corporation

De activiteiten van deze dochter richtten zich hoofdzakelijk op de internationale handel in rubber en tabak.

V AMERICAN SUMATRA TOBACCO CORPORATION

De verbouw van tabak in de Verenigde Staten was geconcentreerd in de American Sumatra Tobacco Corporation. (voor verwerking en handel van tabak zie groep II). De N.V. Deli Maatschappij bezat in 1958 55 % van het uitstaande aandelenkapitaal. In 1965 werd de American Sumatra Tobacco Corporation een volwaardige Deli-dochter.

REORGANISATIES 1971-2015

In 1971 neemt de Deli Maatschappij Houthandel Jongeneel over en daarmee wordt hout het belangrijkste product in het handelspakket. De handel in Tabak vormt de tweede sterke poot. Er worden in 1975 investeringen gedaan in 2 tabaksondernemingen in het zuiden van Brazilië, genaamd Tabacos Blumenau en Tababacos Tatsch in Santa Cruz. Vanaf de midden jaren tachtig gaat de consumptie van tabaksproducten achteruit. De Deli Maatschappij ziet geen mogelijkheden meer om, op de wereldmarkt van tabak, zijn positie te handhaven. In 1986 wordt de sector sigarettentabak volledig overgenomen door het Amerikaanse Concern "Universal Leaf Tobacco". Hierdoor wordt de Deli Maatschappij een besloten vennootschap. en verdwijnt het van de Amsterdamse effectenbeurs. Na de overname wordt het bedrijf gesplitst in tabak-gerelateerde activiteiten (Deli-HTL) en de handelsmaatschappij voor andere producten Deli Universal (DU) .

Sinds 1 september 2006 is Deli Universal verzelfstandigd via een managementbuy-out en worden de activiteiten onder de naam Deli Maatschappij voortgezet.

In 2015 wordt het onderdeel Deli Building Supplies (DBS), leverancier van hout en houtmaterialen verkocht aan "PontMeyer". DBS en PontMeyer gaan samen onder de nieuwe naam "Timber & Building Supplies Holland". Na de verkoop van DBS is de enige activiteit van Deli Maatschappij de hout- en bouwmaterialenhandel "Deli Home and Garden", waar onder meer Bruynzeel en Lundia toe behoren.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief van de Deli Maatschappij was opgeslagen in een tabakspakhuis aan de Rotterdamse haven en verkeerde ten tijde van de selectie ter plaatse in een wanorde. Het geacquireerde archief is slechts een fractie van het oorspronkelijke archief. Van het oude archief uit de "Indische periode" 1869-1940 zijn slechts fragmenten bewaard gebleven.

De kaarten en tekeningen van de N.V. Deli Maatschappij en dochters bestrijken de periode 1900-1955. Evenals bij het geschreven archief vertonen ook de grafische archivalia lacunes, vooral met betrekking tot de pionierstijd 1863-1900. Over deze periode zijn slechts gedrukte kaarten aanwezig, welke zijn te raadplegen met behulp van toegang 4.DELI.³⁵ Een groot deel van de kaarten is pas bij het archief van de Deli Maatschappij gaan behoren na fusie en reorganisatie in de na-oorlogse periode. De kaarten en tekeningen verkeerden bij de overdracht in een ongeordende en materieel slechte staat. Hierdoor was het noodzakelijk de helft van de kaarten aan een restauratie te onderwerpen.

35 In het archief werd een lijst van meer dan 600 kaarten van de N.V. Deli Maatschappij aangetroffen (inventarisatiedossier 201.01 DELI). Deze kaarten over de periode 1949-1955 werden niet aangetroffen tijdens de acquisitie.

Het in Nederland gevormde archief van de N.V. Deli Maatschappij werd op 16 december 1987 geschonken door de N.V. Deli Universal te Rotterdam aan de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief. De omvang van het geschreven archief bedroeg bij overdracht circa 150 meter. Bij deze overdracht was inbegrepen de bibliotheek en ander documentair materiaal van de Deli Maatschappij van ca. 100 strekkende meter en voorts het kaartenarchief van ca. 500 bladen en 1 meter op A3 gevouwen tekeningen. Een klein gedeelte van de bibliotheek werd geplaatst in de bibliotheek van het Algemeen Rijksarchief. Het grootste deel van de boekerij werd overgedragen aan de daarvoor het meest geschikt geachte wetenschappelijke instellingen en instituten, te weten: het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land-, en Volkenkunde (Leiden), de Landbouw Universiteit (Wageningen), de Koninklijke Bibliotheek (Den Haag) en de Technische Universiteit (Eindhoven). Het kaartenarchief werd geplaatst onder beheer van de Afdeling Kaarten en Tekeningen van het Algemeen Rijksarchief, en is te raadplegen met behulp van toegang 4.DELI.

Het overgedragen archief draagt overwegend een juridisch en documentair karakter. Men kan dit met name herkennen aan de hoeveelheid materiaal, dat bewaard is gebleven betreffende het grondenvraagstuk, het arbeidsvraagstuk en het Bremen-proces.

In januari 1989 ontving de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief een aanvulling op de archieven van de Deli Maatschappij. De aanvulling heeft een omvang van 2 meter. Een klein gedeelte kon worden ingevoegd bij de reeds beschreven bestanddelen.

In 2015 heeft het Nationaal Archief een tweede aanvulling ontvangen

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is door schenking verworven.

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN Vernietiging

Tijdens de selectie van het archief werden de doublures (vnl. gedrukte jaarverslagen), aanschaffingsdossiers, personeelsdossiers en comptabele stukken voor vernietiging afgezonderd. Hierdoor kon de omvang van het archief worden teruggebracht tot circa 21 meter.

Verantwoording van de bewerking

Omdat het archief van de Deli Maatschappij ten tijde van de selectie in een wanorde verkeerde was het niet mogelijk om tot een reconstructie te komen van de aangetroffen na-oorlogse, decimale codering van het archief.

Het archiefmateriaal betreffende de dochtermaatschappijen van de Deli Maatschappij bestond deels uit stukken ingekomen bij de directie van de Deli Maatschappij in Amsterdam, deels uit gedeponeed archief, gevormd door de dochtermaatschappijen zelf. Bij de inventarisatie van het archief is bewust afgezien van het maken van onderscheid tussen beide om een verregaande opsplitsing van kleine deelarchieven te vermijden. Voorkeur werd gegeven aan een onderwerpsgewijze indeling, waarbij de stukken afkomstig van en betreffende de dochtermaatschappijen als eenheid werden opgevat. Ze zijn bijeengebracht in de daarvoor bestemde rubrieken.

Bij de ontsluiting van het archief (geschreven- en kaartarchief) stond een snelle beschikbaarheid van het archief voor toekomstig onderzoek voorop. Deze aanpak heeft uiteraard consequenties gehad met betrekking tot de beschrijvingsintensiteit en de wijze van indeling.

Ordening van het archief

Bij de ontsluiting van het archief zijn de stukken waar mogelijk naar onderwerp samengevoegd en ingedeeld.

Bij de herordening van de kaarten is gekozen voor een indeling gebaseerd op de functie, die ze binnen de organisatie hebben gehad. Binnen een rubriek, bijv. Aanplant, is de ordening chronologisch. Een nadeel van deze ordening is, dat voorbij gegaan wordt aan de herkomst van sommige kaartbestanden.

Een groot deel van het kaarten- en tekeningenbestand moet worden opgevat als gedeponeed archief. Van het maken van een nadere toegang op het bestand, te weten een alfabetische index van cultuurondernemingen met vermelding van de oorspronkelijke eigenaar en datum van overdracht naar de Deli Maatschappij, werd afgezien. De reden hiervoor is, dat het materiaal te veel lacunes vertoont, waardoor het maken van een index onevenredig veel tijd

zou vergen. Bovendien bevat het archiefbestand een aantal overzichts- en cultuurkaarten waarop de gewenste gegevens, zij het als momentopname, te vinden zijn.³⁶

Een uitzondering op de herordening van het bestand vormen de technische tekeningen van de N.V. Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih". De oude orde kon door middel van een bestaande classificatiecode onveranderd in deze inventaris worden opgenomen. In de inventaris zijn de gangbare kaartbeschrijvingen toegepast. Uitzondering hierop vormen de gedrukte kaarten van documentaire aard, die beschreven zijn volgens de "Fobid-regels", deel 8 (verkorte titelbeschrijvingen).³⁷

36 Zie toegang 4.DELI, inv. nrs. 737, 739 en 741.

37 Regels voor de titelbeschrijving, deel 8: Beschrijvingsregels voor kartografische documenten, samengesteld door het Fobid, Den Haag (N.B.L.C.) 1982.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Een aantal verwante archieven aanwezig op het Nationaal Archief zijn:

- 2.20.11 - Deli Spoorwegmaatschappij (DSM), 1883-1970
- 4.DELI - Deli Maatschappijen en de Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih NV, kaarten en tekeningen
- 4.DSM - Plaatsingslijst van het Technisch Tekeningenarchief van de Deli Spoorweg Maatschappij DSM, 1883-1948

OVERZICHT VAN GERAADPLEEGDE BRONNEN

PUBLICATIES

Baudet, H., *Het Nederlands belang bij Indië*, Utrecht 1983. Bool, H.L., *De landbouwconcessies in de Residentie Oostkust van Sumatra*, z.p, z.d. Breman, J., Koelies, *Planters en Koloniale politiek*, Dordrecht 1987. Broersma, R., *De Oostkust van Sumatra: de ontluiking van Deli*, Batavia 1919. Sanders, D.J., *Handleiding voor de Deli-tabakscultuur*, Amsterdam 1924. Meyer, H., *De Deli Spoorweg Maatschappij*, Zutphen 1987. Smit, C., *De kolonisatie van Indonesië*, Groningen 1976. Reid, A., *The blood and the people: Revolution and the end of traditional rule of Northern Sumatra*, Oxford 1979. Stoler, A.L., *Capitalism and confrontation in Sumatra's plantation belt, 1870-1979*, New Haven/London 1985. Volker, T., *Van oerbosch tot cultuurgebied*, Medan 1931. (Uitgegeven in opdracht van de Deli Planters Vereeniging).

ARCHIEVEN

Archief van G. Jansen (1894-1978), Nationaal Archief 2.21.228.

Archief van de familie Cremer, Nationaal Archief 2.21.43 en 44.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

EERSTE HOOFDRUBRIEK: DE N.V. DELI MAATSCHAPPIJ EN DE N.V. VERENIGDE DELI MAATSCHAPPIJEN.

A. ORGANISATIE

1. OPRICHTING EN FUSIE

- 1** Statuten en statutenwijzigingen van de N.V. Deli Maatschappij en daarmee gelieerde bedrijven.
1892-1968 1 pak
- 2** Stukken betreffende de fusie van de N.V. Deli Djakarta Maatschappij en de Deli Djakarta Rubber Maatschappij met de N.V. Deli Maatschappij.
1953 1 pak

2. BEDRIJFSMIDDELEN

Zie voor verdere stukken inzake de conversie van landbouwconcessies in erfpacht het archief van het Tabaksbureau, nummers 270-282.

- 3** Akten van eigendom van het hoofdkantoor van de N.V. Deli Maatschappij, gelegen aan de Herengracht 586 in Amsterdam; met retroacta en inhoudsopgave.
1789-1915 1 pak
- 4-5** Akten van concessie op gronden aan de Oostkust van Sumatra.
1875-1960 2 pakken
- 4** 1875-1925, authentieke akten
- 5** 1880-1960, afschriften
- 6** Stukken inzake het juridisch geschil met baron Von Horn der Horck, exploitant van de Helvetia-ondernemingen en de onderneming Bavaria.
1892-1893 1 omslag
- 7** Nota's en correspondentie inzake de conversie van landbouwconcessies in erfpacht, alsmede agrarische regelingen in verband hiermee.
1927-1938 1 pak
- 8** Rapport van resident Bavick, belast met het bestuur aan de Oostkust van Sumatra, betreffende de conversie van landbouwconcessies in erfpacht, met bijlagen.
1937 1 pak

-
- 9** Dossier "Grondenvraagstukken".
1947-1958 1 pak
- 10** Maandverslagen betreffende grondzaken opgemaakt door de
Landmeetkundige Dienst.
1952-1954 1 omslag
- 11** Dossier inzake de onwettige occupaties van landbouwgronden aan
de Oostkust van Sumatra en inzake de noodwet onrechtmatig
grondgebruik.
1949-1957 1 pak
- 12** Briefwisseling inzake de erfpacht-ordonnanties in Nederlands-Indië"
en de wijzigingen ervan door de republiek Indonesië.
1938, 1950-1951 1 omslag
- 13** Briefwisseling betreffende de werkzaamheden van de
Staatscommissie voor de verdeling van landbouwgronden in Oost-
Sumatra.
1954 1 omslag
- 14** Inventaris-opname van de in Indonesië" werkzame bedrijven van
de Verenigde Deli Maatschappijen per ultimo december
1957 1 pak
- B. AANDEELHOUDERS**
- 15** Stukken betreffende de algemene vergaderingen van
aandeelhouders van de N.V. Deli Maatschappij.
1940-1947 1 omslag
- C. COMMISSARISSEN**
- 16-23** Notulen van de bestuursvergaderingen van de N.V. Deli
Maatschappij.
1927-1964 8 delen
- 16** 1927-1946, 303e-369e vergadering
- 17** 1946-1948, 369e-377e vergadering
- 18** 1948-1953, 377e-395e vergadering
- 19** 1953-1956, 395e-409e vergadering
- 20** 1956-1958, 409e-419e vergadering
- 21** 1958-1959, 1e- 10e vergadering
- 22** 1959-1963, 11e- 26e vergadering
- 23** 1963-1964, 27e- 40e vergadering
- 24** Losse stukken betreffende de bestuursvergaderingen.
1921, 1941-1948 1 omslag

D. DIREKTIE**1. VERSLAGLEGGING**

- 25-36** Tienjaarlijkse verslagen omtrent de ontwikkelingen van de N.V. Deli Maatschappij, met klappers.
1869-1929 12 delen
- 25** Eerste decennium
26 Tweede decennium
27 Resume tweede decennium
28 Klapper
29 Derde decennium, met klapper
30 Resumé derde decennium
31 Vierde decennium, met klapper
32 Resumé vierde decennium
33 Vijfde decennium, met klapper
34 Resumé vijfde decennium
35 Zesde decennium, met klapper
36 Resumé zesde decennium
- 37** Gedenkboeken van de N.V. Deli Maatschappij. Gedrukt.
1894, 1919, 1929, 1941 1 pak
Ontbreekt
Zie ook inventarisnummer 973
- 38** Nota betreffende de geschiedenis van de N.V. Deli Maatschappij
vanaf haar oprichting tot 1922, met klapper.
(1923) 2 delen
- 39-40** Jaarverslagen van de N.V. Deli Maatschappij, uitgebracht door de
directie.
1921-1967 2 pakken
- 39** 1921-1952
40 1958-1967
- 41** Jaarverslagen van de N.V. Verenigde Deli Maatschappijen.
1953-1966 1 pak
- 42** Jaarverslagen van de N.V. Deli Maatschappij Internationaal.
1958-1967 1 pak
- 2. BRIEFWISSELING**
- 43** Tekst van een telefoongesprek tussen H. Cremer te Amsterdam en
J.T. Cremer te Weltevreden, alsmede een radiorede van H. Cremer.
1940 mei 1 omslag
- 44** Register van brieven, rapporten en notulen ingezonden door de in

-
- Indië" werkzame N.V. Deli Maatschappij, vermoedelijk
bijeengebracht door een assistent van Cremer in de Verenigde
Staten.
1940-1941 1 band
- 45** Directie briefwisseling "Algemeen" en briefwisseling met Medan en
Batavia.
1947-1948 1 omslag
- 46** Directiebriefwisseling, Amsterdam - New York.
1946-1948 1 omslag
- 47-48** Briefwisseling van H.W.L. Frowein met J.T. Cremer te New York.
1946-1958 2 pakken
- 47** 1946-1951
- 48** 1952-1958
- 49** Briefwisseling van ir F.R. Kramer, hoofdadministrateur van de N.V.
Deli Maatschappij, te Medan, resp. Djakarta met J.T. Cremer te New
York.
1949-1951 1 pak
- 50** Briefwisseling van H.W.L. Frowein met ir A. baron Van Styrum te
Medan.
1947 1 omslag
- 51** Briefwisseling van H.W.L. Frowein met mr C.H. Schoch te Medan,
resp. Singapore.
1946-1947 1 omslag
- 52** Briefwisseling van H.W.L. Frowein met P.W. Janssen,
vertegenwoordiger van de Deli Planters Vereeniging in Batavia.
1947-1949 1 omslag
- 53** Briefwisseling van mr E.M. Vorstman, algemeen vertegenwoordiger
N.V. Verenigde Deli Maatschappijen te Medan, met J.T. Cremer.
1951-1954 1 omslag
- 54** Briefwisseling van het direktielid J. Grobben o.a. met J.T. Cremer te
New York.
1954-1956 1 omslag
- 55** Brieven van J.T. Cremer te New York, ingekomen bij H.W.L. Frowein
en C.H. Schoch.
1954-1955 1 omslag
- 56** Briefwisseling van W.F. Ridder van Rappard, vertegenwoordiger te
Medan, met J.T. Cremer te New York.
1956 1 omslag

- 57** Briefwisseling tussen J.T. Cremer en de hoofdvertegenwoordiger te Medan.
1955-1956 1 omslag
- 58** Briefwisseling tussen de Raad van Bestuur en de algemeen vertegenwoordigers te Medan.
1956-1957 1 pak
- 59** Briefwisseling tussen de direktie en de algemeen vertegenwoordigers te Medan.
1955-1956 1 pak

3. BEDRIJFSVOERING

A. ALGEMEEN

- 60** Opgave van de van kracht zijnde verordeningen, uitgevaardigd door het zelfbestuur in de onderafdeling Serdang. Gestencild.
(1930) 1 deel
- 61** Stukken betreffende de oprichting, werkzaamheden en rapportage van de Inlichtingendienst van de Deli Planters Vereeniging.
1927-1940, 1947-1950 1 pak
- 62** Dagelijkse persoverzichten, uitgebracht door de "Netherlands Forces Intelligence Service" (NEFIS) buitenkantoor Medan, betreffende de politieke ontwikkelingen ter Oostkust van Sumatra. Gestencild.
1948 1 pak
- 63-66** Stukken betreffende de N.V. Deli Maatschappij tijdens de Tweede Wereldoorlog.
1940-1944 4 omslagen
- 63** Rapport betreffende de gebeurtenissen gedurende de Tweede Wereldoorlog 1940-1944
- 64** Notulen en rapporten van de directie en de werkgroep Tabak, alsmede briefwisseling van de direktie met Rijkscommissaris Seys-Inquart 1943, z.d
- 65** Nota's en briefwisseling inzake de "Verwaltung" en de door de Duitsers aangestelde beheerder Fritz Jarl 1942-1944, 1947
- 66** Rapporten, reisverslagen en briefwisseling inzake het "Oekraïne project" tot de aanplant van tabak en andere cultuurprodukten 1942-1944
- 67** Verslagen van de direktiebesprekingen te Medan betreffende de bedrijfsvoering en het personeel.
1947-1949 1 omslag

-
- 68** Stukken betreffende arbeidsgeschillen tussen de arbeidersvakverenigingen "SARBUPRI" en "PERBEPRI" en werkgevers uit Sumatra's Oostkust.
1950-1951 1 omslag
- 69** Verslagen van het "Herbert Cremer Fonds" over de boekjaren 1954-1967.
1955-1968 1 omslag
- B. REISVERSLAGEN EN INSPEKTIERAPPORTEN**
- 70** Nota's en rapporten betreffende de mogelijkheden tot aanplant van tabak in Belgisch Congo. Met documentatiemateriaal.
1951, 1953-1958 1 omslag
- 71** Verslag van ir J.W. Zaaier betreffende zijn bezoek aan de onderneming "Tandjong Kleling" en "Elatang Serangan".
1953 1 omslag
- 72** Reisverslagen van A. Staartjes aan de Oostkust van Sumatra.
1953-1954 1 omslag
- 73** Reisverslagen van ir G.J. Kruisweg naar Java en Padang.
1954-1957 1 omslag
- 74** Inspektierapporten van D. Lageman betreffende de bedrijven op Sumatra, nummers 1-21.
1955 1 omslag
- 75** Verslag van ir M. van Marwijk Kooy betreffende een oriëntatiereis naar de tabakscultuurgebieden op Java. Met foto's.
1956 1 katern
- 76** Verslagen van de afdeling "Rubber Development", nummers 1-22.
1956-1957 1 omslag
- 77** Verslagen van studiereizen naar Malakka betreffende onderzoek naar de verwerking van rubber door Van Engelshoven, Arens en Tan Hong Tong. Met foto's en bijlagen.
1955-1957 1 omslag
- 78** Bezoekrapporten betreffende de rubberverwerkende fabrieken in Nederland en Duitsland. Met lijsten van rubberverwerkende fabrieken in genoemde landen.
1957 1 omslag
- 79** Overige reisverslagen en inspektierapporten o.a. naar de Verenigde

Staten, Afrika en Indonesië
1938, 1953-1955 1 omslag

C. EXPLOITATIE

- 80** Rapporten betreffende de bemesting van tabak en de selectie-werkzaamheden van tabakszaad.
1914-1951, z.d. 1 omslag
- 81** Briefwisseling betreffende een versnelde procedure van tabaksfermentatie.
1924 1 omslag
- 82** Rapport van ir V. Schmidt betreffende de palm-oliefabriek "Sawit Sebrang".
1927 1 deel
- 83** Stukken betreffende droogproeven van tabaksoorten.
1927-1930 1 omslag
- 84** Rapport omtrent de inrichting en de uitbreiding van de centrale rubberfabriek "Tandjong Slamet".
1929 1 omslag
- 85** Stukken betreffende de octrooi-aanvraag op het "nerfsnijden" van tabaksoorten.
1932 1 omslag
- 86** Overeenkomst inzake de handel in palmolie tussen de voornaamste handelsfirma's in dit produkt.
1933 1 katern
- 87-102** Jaarrapporten en maandverslagen van de diverse cultuurondernemingen.
1948-1957 16 pakken
- 87** "Sawit Sebrang" 1948-1953
- 88** "Sawit Sebrang" 1954-1955
- 89** ,
"Sawit Sebrang" 1956
- 90** "Batang Serangan" 1948-1951
- 91** "Batang Serangan" 1951-1955
- 91** ,
"Batang Serangan" 1956
- 92** "Bekiun" 1951-1955
- 92** ,
"Bekiun" 1956-1957
- 93** "Sarang Giting" 1952-1954
- 93** "Sarang Giting" 1955-1957
- 94** "Dolok Ulu" 1953-1956

-
- 95** "Rantau Prapat" 1951-1956
96 ,
 "Rantau Prapat" 1956-1957
 "Bekalla" 1950-1954
97 ,
 "Bekalla" 1955-1957
 "Tandjong Kleling" 1952-1953
98 "Tandjong Kleling" 1953-1956
99 ,
 "Tandjong Kleling" 1957
 "Bandar Bedjambu" 1955-1956
100 ,
 "Bandar Bedjambu" 1957
 "Bandar Negri" 1952-1955
101 ,
 "Bandar Negri" 1956-1957
 "De Oostkust" 1955-1956
 "Sungei Simudjur" 1955-1957
102 "Naga Radja" 1955-1957
- 103** Jaarverslag en maandverslagen van de Landbouwkundige Dienst te Medan over het dienstjaar 1950. 1950-1951 1 omslag
- 104** Notulen van de inspektorsvergaderingen Tabak, alsmede rapporten van de Landbouwkundige Dienst te Medan betreffende nieuwe arbeidsmethoden in de tabakscultuur 1950-1951 1 omslag
- 105** Rapport inzake een efficiency-onderzoek naar de schuurwerkzaamheden in de tabakscultuur. 1953 1 deel
- 106** Rapporten en memoranda inzake het reorganisatie-onderzoek van de palmoliefabriek "Sawit Sebrang". 1953-1954 1 pak
- 107** Briefwisseling met H. Wilkens inzake technische apparatuur voor de tropische landbouw. Met foto's. 1955 1 omslag
- 4. FINANCIËN**
- 108** Accountantsrapporten. 1919, 1922, 1931-1935, 1940-1945 1 omslag
- 109** Briefwisseling betreffende de betaling van de "hacil tanah"-belasting.

1946-1948 1 omslag

5. AFWIKKELING VAN DE BELANGEN IN INDONESIË

A. NATIONALISATIE VAN NEDERLANDSE BEDRIJVEN

- 110** Stukken betreffende de onderbeheerstelling en de nationalisatie van Nederlandse bedrijven in Indonesië.
1957-1958 1 omslag
- 111** Briefwisseling betreffende de regelingen ten aanzien van de nationalisatie en de feitelijke overname van de bedrijven in Indonesië.
1957-1959 1 pak
- 112** Teksten van parlementaire stukken met betrekking tot de Indonesische wet op de nationalisatie van Nederlandse bedrijven. Gestencild.
1958 1 deel
- 113** Briefwisseling betreffende de nationalisatie van de bedrijven in Indonesië en pogingen van de N.V. Deli Maatschappij tot een vergelijk te komen.
1958 1 pak
- 114** Ingekomen circulaire van de Ondernemersraad voor Indonesië.
1957-1964 1 pak
- 115** Ingekomen circulaire van de Ondernemersraad voor Indonesië betreffende de processen van de Nederlandse regering tegen de nationalisatie van Nederlandse bedrijven in Indonesië.
1958-1960 1 omslag
- 116** Briefwisseling met de Ondernemingsraad in Indonesië en de Federatie van Bergcultuurondernemingen betreffende de uitvoering in Indonesië van de wet op de nationalisatie van Nederlandse bedrijven.
1958-1959 1 pak
- 117** Ingekomen circulaire van de Federatie van Bergcultuurondernemingen in Indonesië.
1958-1963 1 pak
- 118** Stukken betreffende claims van derden op Indonesië.
1954-1963 1 omslag

B. HET BREMEN PROCES**Briefwisseling en rapportage**

- 119** Teksten van advertenties in buitenlandse dagbladen, alsmede ingekomen A.N.P.-berichten betreffende de verkoop van via Bremen verhandelde tabak waarop een claim van de N.V. Deli Maatschappij rust.
1957, 1959-1962 1 pak
- 120** Stukken betreffende de tabaksoogst van 1957, alsmede het eigendom en de verkoop van genoemde oogst.
1958-1959 1 omslag
- 121** Tijdschrift- en kranteknipsels over de nationalisatie en het te voeren proces in Bremen.
1958-1964 1 omslag
- 122** Ingekomen nota's en diktaten betreffende het vraagstuk van de nationalisatie van bedrijven in het internationaal recht.
z.d 1 omslag
Ontbreekt
- 123** Ingekomen en minuten van uitgaande brieven.
1958-1964 1 omslag
- 124** Circulaires van de N.V. Verenigde Deli Maatschappij en de N.V. Senembah Maatschappij. Met bijbehorende briefwisseling en adreslijsten van tabaksmakelaars.
1958-1960 1 omslag
- 125** Briefwisseling met prof. Lemaire, met bijbehorende adviezen en nota's inzake de Indonesische onderbeheerstelling en nationalisatie van Nederlandse bedrijven.
1958-1959 1 omslag
- 126** Briefwisseling van en met de N.V. Senembah Maatschappij
1958-1960 1 omslag
- 127** Confidentiële briefwisseling tussen mr J.P. Timmer, J.T. Cremer en mr. F.J.J. Baron van Heemstra. Met bijlagen.
1949, 1958-1961 1 pak
- 128** Ingekomen rapporten van G. Visser, privédetektive, over het schaduwen van twee Chinese tabakshandelaren uit Singapore.
1958-1959, 1963 1 omslag
- 129** Verslagen van interne en externe besprekingen van de directie in

-
- verband met de nationalisatie en het te voeren proces.
1959-1960, 1963 1 omslag
- 130** Memoranda en rapporten van mr D. van Eck, M.J.W. van Huystee,
mr J.P. Timmer, jhr mr L.H. Sandberg e.a.
1958-1964 1 omslag
- 131** Briefwisseling van mr J.P. Timmer met mr N.J.CM. Kappeyne van de
Coppello.
1959 1 omslag
- 132** Briefwisseling van L. Delius, dr H. Dix, mr. J.C. Schultsz en dr K.
Sieveking.
1959-1961 1 omslag
- 133** Briefwisseling van mr J.P. Timmer met mr N.J.CM. Kappeyne van de
Coppello.
1959-1961 1 pak
- 134** Briefwisseling van H.U.L. Frowein, J. Grobben en jhr mr L.H.
Sandberg met D.A. Lifschütz.
1959-1964 1 pak
- 135** Briefwisseling van jhr mr L.H. Sandberg en mr H.J.CM. Kappeyne
van de Coppello.
1959-1964 1 pak
- 136** Briefwisseling van mr J.P.Timmer met D.A, Lifschütz, mr J. Kist en
mr N.J.CM. Kappeyne van de Coppello.
1960-1961 1 omslag
- 137** Vertrouwelijke briefwisseling van jhr mr L.H. Sandberg.
1961-1964 1 omslag
- Gerechtelijke stukken**
- 138** "Nederlandse stukken". Met inhoudsopgave.
1957-1959 1 omslag
- 139** "Duitse stukken". Met inhoudsopgave.
1957-1959 1 pak
- 140-145** Gerechtelijke stukken en adviezen. Met inhoudsopgaven,
genummerd 1-45, 46-82.
1958-1959 4 pakken en 2 omslagen
- 140** Einstweilige Verfügung Landesgericht Bremen,
"Ulysses", 1-7 1959
- 141** Einstweilige Verfügung Landesgericht Bremen,
"Aeneas", 8-11 1959, 1 omslag

-
- 142** Appel van het Oberlandesgericht Bremen, 12-14 1959
143 Appel van het Oberlandesgericht Bremen, 15-23 1959
144 "Hauptklasse" van het Landesgericht Bremen, 24-25
1959, 1 omslag
145 Adviezen, 26-62 1958-1959
- 146** "Rechtsgutachten" van prof dr H. Dölle en prof dr K. Zweigert.
1959 1 band
- 147** "Schriftsatz der Klägerin". Gedrukt.
1961 1 omslag
- 148-151** Gedrukte en gestencilde stukken betreffende de procesvoering te
Bremen.
1962-1963 1 katern, 2 banden en 2 omslagen
- 148** "Klage" 1962, 1 katern
149 "Klagebeantwortung, mit Anlageband" 1962, 2 banden
150 "Rechtsgutachten" van prof dr W. Friedmann 1962, 2
omslagen
151 "Replik, Duplik und zweite Replik der Anklägerin" 1963,
1 omslag
- 152** "Rechtsgutachten" van prof dr H. Dölle en prof dr K. Zweigert.
1963 1 band
- 153** Ter documentatie verzamelde stukken inzake het Bremenproces,
eigendoms- en gebruiksrechten, onderbeheerstelling en
nationalisatie van ondernemingen. Met inhoudsopgave.
1959-1964 1 pak
- 154** Stukken betreffende declaraties van Duitse advocaten.
1958-1964 1 pak
- 155** Diverse ongenummerde stukken betreffende het Bremenproces.
1957-1964, 1966 1 pak

TWEEDE HOOFDRUBRIEK: DOCHTERONDERNEMINGEN EN MET DE N.V. DELI MAATSCHAPPIJ GEFUSEERDE BEDRIJVEN.**A. DELI CULTUUR MAATSCHAPPIJ**

- 156** Akte betreffende de statutenwijziging tot zetelverplaatsing.
1946 1 katern
- 157** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van
de Deli Cultuur Maatschappij.
1931-1946 1 deel
- 158-161** Jaarverslagen van de Deli Cultuur Maatschappij.
1896-1939 4 omslagen
- 158** 1896-1907
159 1908-1919
160 1920-1929
161 1934-1939

B. DELI-BATAVIA MAATSCHAPPIJ EN DE DELI-BATAVIA RUBBER MAATSCHAPPIJ.

Per 1953 werd de naam van beide maatschappijen gewijzigd van Deli-Batavia in Deli-Djakarta
Zie voor de fusie met de Deli Maatschappij, inventarisnummer 2.

- 162** Statuten van de Deli-Batavia Maatschappij en van de Deli-Batavia
Rubber Maatschappij met wijzigingen.
1869-1954 1 pak
- 163** Stukken bevattende akten van concessie, kontrakten en koopakten
inzake de cultuurgronden van de Deli-Batavia Maatschappij en de
Deli-Batavia Rubber Maatschappij; met inhoudsopgave.
ca. 1870-1940 1 pak
- 164** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van
de Deli-Batavia Maatschappij.
1894-1941 1 omslag
- 165** Notulen van de vergaderingen van directie, commissarissen en
aandeelhouders van de Deli Rubber Maatschappij.
1909-1913 1 deel
- 166** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van
de Deli-Batavia Rubber Maatschappij.
1911-1946 1 deel
- 167** Notulen van de Raad van Commissarissen van de Deli-Djakarta
Rubber Maatschappij.

-
- 1954-1958 1 deel
- 168** Notulen van de bestuursvergaderingen van de Deli-Batavia
Maatschappij.
1875-1958 1 pak
Het deel bevattende de jaren 1882-1893 ontbreekt. In het deel 1875-1882 zijn
tevens de' notulen opgenomen van de vergaderingen van aandeelhouders.
- 169** Jaarverslagen van de Deli-Batavia Maatschappij.
1911-1965 1 pak
- 170** Jaarverslagen van de Deli-Batavia Rubber Maatschappij.
1910-1965 1 pak
- 171** Gedenkboek uitgegeven bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan
van de Deli-Batavia Maatschappij. Gedrukt. Met dossier inzake de
festiviteiten.
1925 1 deel
- 172** Briefwisseling met de Nederlandsche Handel-Maatschappij inzake
de beeindiging van het met hen gesloten consignatiekontraakt.
1954 1 omslag
- 173** Stukken betreffende de "verwaltung" van beide maatschappij en
gedurende de Tweede Wereldoorlog.
1940-1945 1 omslag
- 174** Rapport betreffende de rubberonderneming Bandar Pinang.
1953 1 omslag
- C. TABAK MAATSCHAPPIJ ARENSBURG***
Zie ook inv.nrs. 452 en 453
- 175** Statuten en statutenwijzigingen van de Tabak Maatschappij
Arensburg en haar pensioenfonds.
1931, 1949, 1954-1959 1 omslag
- 176** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders.
1878-1968 1 pak
- 177** Verslagen betreffende de boekjaren 1939-1952, uitgebracht aan de
aandeelhouders.
1949-1953 1 pak
- 178-179** Notulen van de vergaderingen van de directie met de
commissarissen.
1877-1958 2 pakken
178 1877-1939
179 1939-1958

180-185	Jaarverslagen van de Tabak Maatschappij Arendsburg. 1863-1965	6 pakken
180	1863-1885	
181	1886-1899	
182	1900-1921	
183	1913-1922	
184	1923-1932	
185	1933-1965	

D. CULTUUR MAATSCHAPPIJ DE OOSTKUST

186	Processen-verbaal inzake de wijzigingen in de statuten van de Cultuur Maatschappij De Oostkust, alsmede inzake de emissie van aandelen. 1925-1928, 1937, 1940, 1950	1 omslag
187-188	Verslagen van het gedelegeerd lid van de Raad van Beheer aan de aandeelhouders van de Cultuur Maatschappij De Oostkust. 1925-1958	1 pak en 1 deel
187	1925-1958, gedrukt	
188	1923, handgeschreven	
189	Notulen van de jaarlijkse algemene vergaderingen van aandeelhouders. 1921-1940, 1950-1959	1 pak
190-191	Notulen van de vergaderingen van de Raad van Beheer. 1921-1959	2 pakken
190	1921-1927, 1939-1940	
191	1949-1959	
192	Briefwisseling van E.M. Vorstman, directeur van de Cultuur Maatschappij De Oostkust, met J.H. Vegter, gevolmachtigd inspekteur in Deli. 1955-1956	1 omslag
193	Stukken betreffende de oprichting van de Stichting "Pensioenfonds De Oostkust", alsmede enkele financiële stukken. 1941-1943	1 omslag
194	Accountantsrapporten, uitgebracht aan de Raad van Beheer. 1921-1953	1 omslag
195	Balansboek. 1940-1954	1 deel

E. CULTUUR MAATSCHAPPIJ BATANG SANGIR

196	Akten betreffende de wijzigingen van statuten van de N.V. Cultuur	
------------	---	--

-
- Maatschappij Bantang Sangir.
1919-1927 1 omslag
- 197** Koopakte, akten van concessie en erfpacht betreffende de N.V.
Cultuur Maatschappij Bantang Sangir, gelegen in de afdeling Solok,
residentie Sumatra's Westkust.
ca. 1901-1935 1 omslag
- 198** Notulen van de algemene vergaderingen van preferente en
gewone aandeelhouders.
1923-1924, 1927-1955 1 pak
- 199** Notulen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen en
de Raad van Toezicht.
1928-1940, 1928-1933 2 delen
- 200** Jaarverslagen, accountantsrapporten en financiële jaarstukken van
de N.V. Cultuur Maatschappij Bantang Sangir.
1926-1940 1 pak
- F. AMSTERDAM-LANGKAT COMPAGNIE**
- 201** Jaarverslagen van de Amsterdam Langkat-Compagnie.
1905-1966 1 pak
Jaarverslagen 1920-1953 ontbreken
- 202** Conduitestaten betreffende de werknemers van de Amsterdam-
Langkat Compagnie.
z.d. 1 deel
- 203** Balansen en winst- en verliesrekeningen van de Amsterdam-
Langkat Compagnie.
1950-1953 1 omslag
- G. HOLLAND-DELI COMPAGNIE**
- 204** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van
de Holland-Deli Compagnie.
1909-1937 1 deel
- 205** Processen-verbaal van de buitengewone vergaderingen van
aandeelhouders van de Holland-Deli Compagnie in liquidatie.
1937 1 omslag
- 206** Notulen van de directie en Raad van Commissarissen.
1928-1937 1 deel
- 207** Accountantsrapporten, uitgebracht aan de Raad van
Commissarissen van de Holland-Deli Compagnie.

1928-1937 1 omslag

H. RIMBOEN TABAK MAATSCHAPPIJ

Zie ook inv.nr. 454

208 Notulen van de vergaderingen van aandeelhouders.
1907-1936 1 deel

209 Notulen van de bestuursvergaderingen van de Rimboen Tabak
Maatschappij.
1905-1936 1 deel

210 Verslagen betreffende de werkzaamheden over de oogstjaren
1931-1935 1 omslag

I. KOTA PINANG CULTUURMAATSCHAPPIJ

211 Notulen van de vergaderingen van aandeelhouders.
1925-1942 1 deel

212 Notulen van de vergaderingen van de direktie en commissarissen.
1923-1945 2 delen

J. N.V. PURPERHOEDENVEEM

213 Akten en kontrakten betreffende het onroerend goedbezit en het
zakelijk handelen van de N.V. Purperhoedenveem .
ca. 1700-1950 1 pak

214 Jaarverslagen van de N.V. Purperhoedenveem.
1955-1966 1 omslag

215 Notulen van de vergaderingen van directie en commissarissen van
de N.V. Purperhoedenveem.
1930-1954 1 deel

216 "Staat van verrichtingen" van de N.V. Purperhoedenveem,
1901-1953 1 deel

K. N.V. PAKHUIZEN EXPLOITATIE MAATSCHAPPIJ

217 Akte van oprichting van de N.V. Pakhuizen Exploitatie Maatschappij.
Afschrift.
1948 1 omslag

218 Notulen van de vergaderingen van aandeelhouders van de N.V.
Pakhuizen Exploitatie Maatschappij.
1949-1966 1 deel

-
- 219** Accountantsrapporten, balansen en verdere financiële jaarstukken betreffende de N.V. Pakhuizen Exploitatie Maatschappij. 1948-1965 1 pak
- L. GOLDSCHMIDT EN ZONEN N.V.**
- 220** Notulen van de directie en Raad van Commissarissen, alsmede aandeelhouders. 1951-1955, 1954-1959 1 pak
- 221** Jaarverslagen van J. Goldschmidt en Zonen N.V. 1959-1965 1 omslag
- M. N.V. BELEGGINGS- EN BEHEERMAATSCHAPPIJ DE AMSTEL**
- 222** Jaarverslagen van de N.V. Beleggings- en Beheermaatschappij De Amstel. 1955-1965 1 omslag
- N. N.V. ASSURANTIE BEMIDDELING MAATSCHAPPIJ A.B.M.**
- 223** Jaarverslagen van de N.V. Assurantie Bemiddeling Maatschappij A.B.M. 1957-1967 1 omslag
- O. HANDELMAATSCHAPPIJ, VOORHEEN FA. P. JENNEN**
- 224** Jaarverslagen van de Handelmaatschappij, voorheen fa. P. Jennen. 1955-1963 1 omslag
- P. JENNEN AUTOMATEN N.V.**
- 225** Jaarverslagen van Jennen Automaten N.V. 1961-1963 1 omslag
- Q. N.V. GAZAN, VAN DER LINDEN & CO., TABAKHANDEL MAATSCHAPPIJ**
- 226** Jaarverslagen van de N.V. Gazan, Van der Linden & Co., Tabakhandel Maatschappij, over de boekjaren 1958-1967 1959-1968 1 omslag
- R. HTL TABAK-MAATSCHAPPIJ N.V.**
- 227** Jaarverslagen van de HTL Tabak-Maatschappij N.V. over de jaren 1959-1960 1960-1966 1 omslag

S. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ "AJER BERESIH" N.V.

Zie ook inv. nrs. 455 - 457.

1. OPRICHTING EN ORGANISATIE

- 228-230** Stukken betreffende de oprichting en de organisatie van de Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih N.V.; met inhoudsopgaven. 1903-1957 3 pakken
- 228** Stuknummers 1- 65 1903-1911
- 229** Stuknummers 66-135 1911-1924
- 230** Stuknummers 150-234 1929-1957
- 231** Stukken betreffende de eventuele overname van de Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih N.V. door de gemeente Medan. 1917 1 omslag
De overname vond geen doorgang, zie jaarverslag 1918 (inventarisnummer 235)
- 232** "Beschouwingen over den toestand der Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih", nota inzake een eventuele wijziging van de concessievoorwaarden. 1927 1 omslag
- 233** Stukken betreffende de financiële consequenties in verband met de Indonesische nationalisatie van het bedrijf per 14 december 1957. 1958 1 omslag

2. COMMISSARISSEN

- 234** Registers van notulen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen. 1905-1961 3 delen

3. DIREKTIE**A. VERSLAGLEGGING**

- 235-236** Jaarverslagen van de Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih N.V. 1905-1965 2 pakken
- 235** 1905-1923
- 236** 1924-1941, 1948-1965

B. BRIEFWISSELING

- 237** Particulier-vertrouwelijke briefwisseling van de direktie met de beheerder te Medan. 1905-1911, 1919-1920, 1926 1 omslag

-
- 238-243** Ingekomen brieven van de beheerder te Medan.
1905-1931, 1949 6 pakken
- 238** 1905-1908, nummers 1- 67
- 239** 1911-1917, nummers 150- 316
- 240** 1918-1922, nummers 325- 455
- 241** 1923-1927, nummers 456- 588
- 242** 1928-1931, nummers 589- 697
- 243** 1949, nummers 1053-1194
- 244-245** Brieven van de direktie aan de beheerder te Medan, minuten.
1905-1931, 1949 2 pakken
- 244** 1905-1917, nummers 1-301
- 245** 1918-1931, nummers 302-629, en 1949 nrs 1034-1094
- 246-247** Briefwisseling van de direktie met de commissarissen.
1906-1958 2 pakken
- 246** 1906-1935
- 247** 1936-1958
- 248** Briefwisseling van de direktie met de gedelegeerden te Medan.
1926-1958 1 pak
- C. AANLEG VAN WATERLEIDINGEN.***
- 249** Stukken betreffende de aanleg van de waterleidingen van de
Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih N.V. , met bijbehorende
kaarten.
1902-1905 1 pak
- 250** Stukken betreffende de aanleg van een waterleiding naar Bindjei,
met blauwdrukken.
1913 1 pak
- 251** Stukken betreffende de aanleg van de "tweede aanvoerleiding"
naar Medan.
1915-1916 1 omslag
- 252** Stukken betreffende de aanleg van een laagreservoir te Medan.
1927-1928 1 omslag
- 253** Stukken betreffende aanleg, uitbreiding en omlegging van de
"derde aanvoerleiding" naar Medan, alsmede betreffende de
gekonstateerde gebreken aan het leidingennet. Met blauwdrukken.
1929-1930, 1955-1957 1 pak
- 254** Keuringsrapporten van aanvoerleidingen, met bijbehorende
briefwisseling en blauwdrukken.
1916-1924 1 pak

-
- 255** Maandrapporten van de technische dienst van de Waterleiding
Maatschappij Ajer Beresih N.V.
1952-1958 1 omslag
- D. FINANCIËN**
- 256** Balansboeken.
1905-1957 2 delen
- 257-258** Financiële jaarstukken betreffende de boekjaren
1940-1948 2 pakken
- 257** 1940-1942
- 258** 1943-1948
- 259** Financiële verslagen over de boekjaren
1942-1946 1 omslag
- 260** Staten houdende de begrotingen over de boekjaren
1953-1958 1 omslag

**DERDE HOOFDRUBRIEK: HET INFORMATIE-BUREAU VOOR DE
TABAKS-CULTUUR TER OOSTKUST VAN SUMATRA,
(KORTWEG HET TABAKSBUREAU)**

A. ALGEMEEN

- 261-268** Notulen van de ledenvergaderingen van het Tabaksbureau in Amsterdam. Met klappers op de notulen.
1919-1954 8 pakken
- 261** 1919-1922
262 1923-1927
263 1928-1931
264 1932-1935
265 1936-1939
266 1940-1946
267 1947-1954
268 Klappers op de notulen van het Tabaksbureau 1919-1949
- 269** Stukken betreffende de vergaderingen van de financiële commissie van het Tabaksbureau. Met klappers.
1946-1949 1 omslag

B. GRONDKWESTIES

- 270-282** Stukken betreffende de bemoeienissen van het Tabaksbureau met de conversie van concessies in erfpacht voor de cultuurmaatschappijen aan Sumatra's Oostkust in het algemeen en de Deli Maatschappij in het bijzonder.
1935-1940, 1947-1955 (1947) 13 pakken
- 270** Inhoudsopgaven van de agendanummers 524-1517
1935-1940
- 271** Nummers 524-600
272 Nummers 601-662
273 Nummers 751-788
274 Nummers 789-818
275 Nummers 819-950
276 Nummers 951-1100
277 Nummers 1101-1200
278 Nummers 1201-1350
279 Nummers 1351-1517
280 Nummers 1-70
281 Nummers 71-230
282 Nummers 481-720

C. DELI PLANTERS VEREENIGING (DPV)

- 283** Statuten, reglementen en algemene regelingen van de Deli

-
- Planters Vereeniging. Gedrukt.
1890-1940 1 omslag
- 284** Handelingen van het eerste congres van de Deli Planters
Vereeniging. Gedrukt.
1911 1 deel
- 285-302** Notulen van de vergaderingen van de Deli Planters Vereeniging en
haar bestuur, het Planters Comite. Met klappers.
1919-1952 18 pakken
- 285** 1919-1921
- 286** 1922-1923
- 287** 1924-1925
- 288** 1926-1927
- 289** 1928-1929
- 290** 1930
- 291** 1931
- 292** 1932-1933
- 293** 1934-1935
- 294** 1936
- 295** 1937
- 296** 1938
- 297** 1939
- 298** 1940-1941
- 299** 1946-1948
- 300** 1949-1950
- 301** 1951-1952
- 302** Chronologische lijst van onderwerpen in de notulen,
1940-1941, 1946-1950. Met klapper over 1920-1932
[ca. 1920-1950]
- 303** Notulen van de gezamenlijke vergaderingen van de Deli Planters
Vereeniging en de Algemeene Vereeniging van Rubberplanters ter
Sumatra's Oostkust.
1930-1940, 1946-1950 1 pak
- 304-305** Jaarverslagen van de Deli Planters Vereeniging. Gedrukt
1909-1939 2 pakken
- 304** 1909-1925
- 305** 1926-1939
- 306** Aanshangsels bij de jaarverslagen bevattende circulaires van de Deli
Planters Vereeniging en afschriften van correspondentie. Gedrukt.
1915-1936 1 pak
- 307** "Mededeelingen", uitgegeven door de Deli Planters Vereeniging,
nummers 1-25. Gedrukt.
1918-1935 1 pak

-
- 308** "Handboekjes voor den Deli Planter", met supplementen; uitgaven van de Deli Planters Vereeniging. Gedrukt. 1916-1931 1 pak
- 309** "Van oerbosch tot cultuurgebied", publicatie van de Deli Planters Vereeniging. Gedrukt. 1928 1 deel
- 310** Verzamelde publicaties inzake het arbeidsvraagstuk, koelieordonnantie, werving etc. Gedrukt. ca. 1900-1940 1 pak
- 311-313** Stukken ingekomen en opgemaakt door het Tabaksbureau betreffende de organisatie en werkzaamheden van het Deli Proefstation. 1921-1942 3 pakken
- 311** Met inhoudsopgave 1921-1924
- 312** 1925-1938
- 313** 1939-1942
- 314-315** Mededelingen van het Deli Proefstation te Medan, 1e t/m 10e jaargang. Gedrukt. 1906-1917 10 delen
- 314** Jaargang 1-4
- 315** Jaargang 5-10
- 316-318** Mededelingen van het Deli Proefstation, de z.g. "Tweede Serie", nummers 1-100. Gedrukt. 1917-1938 3 pakken
- 316** Nummers 1- 36
- 317** Nummers 37- 70
- 318** Nummers 71-100
- 319** Mededelingen van het Deli Proefstation, de z.g. "Derde Serie", nummers 1-13. Gedrukt. 1938-1941 1 pak
- 320-321** Bulletins van het Deli Proefstation betreffende planten bodemkundige aangelegenheden, nummers 1-44. Gedrukt. 1914-1941 2 pakken
- 320** Nummers 1-10
- 321** Nummers 11-44
- 322** "Vlugschriften", publicaties van het Deli Proefstation houdende richtlijnen voor de tabakscultuur, nummers 1-69. Gedrukt. 1920-1941 1 omslag
- 323** Verslag van de directeur betreffende de gebeurtenissen met en de

werkzaamheden van het Deli Proefstation in de periode 1941-1946.
1946 1 omslag

- 324** Mededelingen en verslagen van de Planters-School Vereeniging
"Brastagi. Gedrukt.
1931-1936 1 omslag

***D. ALGEMENE VEREENIGING VAN RUBBERPLANTERS TER
SUMATRA'S OOSTKUST (AVROS)***

- 325** Statuten, huishoudelijk reglement en andere regelingen van
algemene aard van de AVROS. Gedrukt.
ca. 1900-1940 1 omslag

- 326** Jaarverslagen van de AVROS. Gedrukt.
1920-1939 1 pak

- 327** Notulen van de jaarlijkse algemene vergaderingen van de AVROS
te Medan. Gedrukt.
1918-1929 1 omslag

- 328-330** Mededelingen van het bestuur van de AVROS, nummers 1-78
Gedrukt.
1920-1939 3 pakken
328 Nummers 1-48
329 Nummers 49-70
330 Nummers 71-78

- 331** Mededelingen en verslagen van het Algemeen Proefstation van de
AVROS. Gedrukt.
1926-1937, 1948 1 pak

- 332-333** Stukken betreffende de werkzaamheden van de Rubbercommissie
van het Tabaksbureau.
1946-1951 2 pakken
332 1946-1948
333 1949-1951

- 334** Publicaties inzake het arbeidsvraagstuk uitgegeven door de AVROS.
Gedrukt.
1918-1936 1 pak

- 335** "Landbouwconcessies", procedurele nota's van de AVROS. Gedrukt.
1928 1 omslag

- 336** "Ondernemingsrubberuitvoer-ordonnantie", gedrukte publicaties
van de AVROS. Met advies inzake de herziening van de tarieven
van invoerrechten.
1935-1937 1 omslag

- 337** Handleiding voor de rubbercultuur, deel I en II, publicaties van de AVROS. Gestencild.
1948 1 pak

E. ARBEIDSWERVING TEN BEHOEVE VAN DPV EN AVROS

- 338** Jaarverslagen van het Algemeen Delisch Emigratie Kantoor.
Gedrukt.
1919-1931 1 pak
- 339** Jaarverslagen van het Java Immigranten Bureau van de AVROS.
Gedrukt.
1920-1935 1 pak
- 340** Reglementen, handleidingen en "wenken voor administrateurs" van de Vrije Emigratie van DPV en AVROS (VEDA). Gedrukt.
ca. 1925-1938 1 omslag
- 341** Jaarverslagen van de Vrije Emigratie van DPV en AVROS (VEDA).
Gedrukt.
1928-1938 1 pak
- 342** Statuten en huishoudelijk reglement van de Vereeniging Immigranten Asyl; met instructie voor de beheerder. Gedrukt.
1932 en 1937 1 omslag
- 343** Stukken betreffende de na-oorlogse werkzaamheden van de Vereeniging Vrije Emigratie van DPV en AVROS (VEDA) en de latere liquidatie van de VEDA.
1947-1955 1 pak
- 344** Geschiedkundige beschouwing en handleiding voor het Dactyloscopisch Bureau van de DPV en de AVROS. Gedrukt.
1950 en 1953 1 omslag

VIERDE HOOFDRUBRIEK: DOCUMENTATIE**A. GEDRUKT MATERIAAL**

- 345** "De toekomst van Deli, eenige opmerkingen door J.T. Cremer",
Leiden.
1881 1 deel
- 346** "De tabakscultuur in Deli. Amsterdam.
1890 1 deel
- 347** Statistische jaaroverzichten van de handel in Sumatra-, Java- en
Borneotabak, samengesteld door J.H. Lieftinck makelaar in tabak in
Amsterdam. Gebonden.
1883, 1885, 1889, 1891 en 1893 1 omslag
- 348-351** Statistische jaaroverzichten betreffende de produktie,
opbrengstprijzen, eigenaren en importeurs van Sumatraen
Javatabak, samengesteld door makelaars in tabak in Amsterdam.
Gebonden.
1900-1940 4 pakken
- 348** Sumatratabak 1900-1909
- 349** Idem 1910-1920
- 350** Javatabak 1905-1916
- 351** Sumatra- en Javatabak 1921-1940
- 352** Statistische overzichten van aanplant en produktie van de
grootcultures: rubber, koffie, klappers, thee en oliepalmen aan de
Oostkust van Sumatra en in Atjeh en Tapanoeli.
1919-1939 1 pak
- 353** "Deli Maatschappij/Medan Tabak Maatschappij: haren assistenten
ter overweging en behartiging aangeboden door de direktie",
brochures met aanwijzingen over de behandeling van inlands
personeel.
1916 1 omslag
- 354-355** "De Oostkust van Sumatra", jaarverslagen van de
Handelsvereniging te Medan. Gebonden.
1918 1925-1938, 1951 2 pakken
- 354** 1918, 1925-1933
- 355** 1934-1938, 1951
- 356** "Mededeelingen" van het Proefstation voor Vorstenlandsche Tabak,
nummers 42-84.
1920-1937 1 pak
De serie is niet compleet.

-
- 357** "Jeugd en jongelingsjaren van Jacob Theodoor Cremer", beschreven door hemzelf en voorzien van een inleiding door J.F.L. de Balbian Verster, Den Haag.
1924 1 deel
- 358** Krante- en tijdschriftenknipsels betreffende het 50-jarig jubileum van de Deli-Batavia Maatschappij.
1925 1 pak
- 359** Handboeken voor rubberwaarden, samengesteld op basis van de produktie per hectare.
1929, 1934, 1936-1938, 1953-1956 1 pak
- 360** Instructies voor de tabakscultuur van de N.V. Klattensche Cultuur Maatschappij.
1931 1 katern
- 361** Verslagen over de werkzaamheden van Viet Proefstation Midden- en Oost-Java.
1935, 1937 1 omslag
- 362** "N.V. Deli Maatschappij, hoe zij ontstond en groeide", Medan.
1931 1 deel
- 363** Jubileumnummer van de Deli Courant (1885-1935) en jubileum- en herinneringsnummer van de Indische Mercur (1878-1923)
1923, 1935 1 omslag
- 465** Bijzondere bijlage van de Deli Courant uitgegeven bij gelegenheid van het 75-jarige bestaan van de Deli Maatschappij.
1938 mei 4 2 stukken
De bladen zijn ernstig beschadigd in de vouwen.
- 364** Plakboek met knipsels over de verkoop van Sumatra-tabak, inlandse (=Nederlandse) tabak, de palmoliecultuur en zaken daarmee verband houdend.
1939-1943, 1946 1 deel
- 365** Plakboek met knipsels over de Rhodesische tabaksoogst.
1951-1954 1 band
- B. FOTOALBUMS**
- 815** "Views from Deli and the Battak Country", door K. Feilberg, foto's van landschappen, gebouwen en bevolking. Met onderschriften.
(1870) 1 deel
Oud nr. 366.

- 802** Album met foto's van personeelsleden van de N.V. Deli Maatschappij.
1872, 1876, 1878-1879, 1885 1 deel
Oud nr. 367.
- 803** "Souvenir-Deli", album met foto's van Medan en omgeving door J, Willem Schut, amateurfotograaf te Medan. Met inhoudsopgave en onderschriften.
1897 1 deel
Oud nr. 368.
- 850** Album met foto's van landschappen, gebouwen en troepeneenheden aan de Oostkust van Sumatra.
(voor 1900) 1 deel
Oud nr. 369.
- 851-852** "Deli, Langkat en Serdang door G.R. Lambert & Co", albums met foto's van gebouwen, landschappen en personen, z.j. (19e eeuw) 2 delen
Oud nr. 370.
- 851** Foto's met onderschrift
- 852** Foto's zonder onderschrift
- 843-844, 853** Fotoalbums van de Deli Maatschappij, de cultures en de landschappen aan de Oostkust van Sumatra en in Maleisië, uitgegeven door C,J. Kleingrothe te Medan. Met onderschriften.
z.j. (ca.1905-1910) 3 portefeuilles
Oude nrs. 371, 372 en 373.
- 853** Deli Maatschappij en de Oostkust van Sumatra.
- 843** Oostkust van Sumatra.
- 844** The Malay Peninsula.
- 845** "Deli in woord en beeld", foto's met onderschriften over de cultures aldaar, uitgegeven door J.H. de Bussy te Amsterdam. Gedrukt.
1905 1 deel
Oud nr. 374.
- 847** Album met foto's van aanplantingen van rubber en koffie en de gebouwen van de Deli Batavia Rubber Maatschappij.
1908-1926 1 deel
Oud nr. 375.
- 816** Album met groepsfoto's van de directie en personeelsleden van de Deli Maatschappij, alsmede van enkele gebouwen.
1910-1923, 1931 en z.d. 1 deel
Oud nr. 376.
- 817** Fotoalbum van de rubber-, koffie- en theeplantages van de Deli-

-
- Batavia Rubber Maatschappij.
1911-1912
Oud nr. 377. 1 deel
- 818** Album met foto's van het interieur en het exterieur van het paleis in Soerakarta en andere gebouwen aldaar, alsmede groepsfoto's van de Soesoehoenan met familie, gasten en hofhouding. Met onderschriften.
(1912)
Oud nr. 378. 1 deel
- 819** Album met foto's van personeel, gebouwen en aanplant van de onderneming Bandar Negeri. Gedeeltelijk met onderschriften.
1917
Oud nr. 379. 1 deel
- 820** Album met foto's van gebouwen, aanplant en personeel van de Bindjei Estate. Met onderschriften.
1918
Oud nr. 380. 1 deel
- 804** Fotoalbum van de rubberaanplantingen op de plantage Poelau Rambong.
ca. 1920
Oud nr. 381. 1 deel
- 805** Fotoalbum van de ondernemingen Bandar Negeri, Sarang Giting en Poeloe Tagor van de Deli-Batavia Rubber Maatschappij.
1922
Oud nr. 382. 1 deel
- 821** Album met foto's van de gebouwen en aanplant van de onderneming Rantau Prapat. Met onderschriften.
1926-1928
Oud nr. 383. 1 deel
- 807** Album met foto's van de fabriek Alas Tledok voor de verwerking van koffie. Met lijst van bijschriften.
(na 1926)
Oud nr. 384. 1 deel
- 822** Album met foto's van een reis door Nederlands-Indië van Herbert Cremer, alsmede foto-opnamen van zijn bezoek aan Egypte.
1927-1928
Oud nr. 385. 1 deel
- 823** "Auld lang syne, from Khoe Tjin Tek, Medan", album met foto's van Medan en en omgeving en enkele personen.
1929
Oud nr. 386. 1 deel

-
- 808** Album met foto's van de aanleg van de "derde aanvoerleiding" van de N.V. Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih. Met onderschriften. 1929-1931 1 deel
Oud nr. 387.
- 809** Album met foto's van aquaducten en andere watervoorzieningsinstallaties in Deli van N.V. Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih. Met onderschriften. z.d. (ca. 1930) 1 deel
Oud nr. 388.
- 824** Album met foto's van de ontginningen, de aanplant van koffie en thee, gebouwen en het waterkrachtwerk van de onderneming Boekit Malintang en Ajer Poetih. Met onderschriften. 1929-1931 1 deel
Oud nr. 389.
- 828** Fotoalbum van de aanplantingen en de bedrijfsgebouwen van de onderneming Sawit Seberang. z.d. (ca. 1930) 1 deel
Oud nr. 390.
- 825** "Aanplant van de oogst 1930, onderneming Loeboe Datam, aangeboden aan de directie van de N.V. Deli Maatschappij door H.J. Okhuis jr., assistent op het hoofdkantoor te Medan". Album met foto's. Met onderschriften. 1930 1 deel
Oud nr. 391.
- 810** Album met foto's van de aanplant van oliepalmen en de aanleg van infrastructurele werken op de onderneming Soemoet. 1931-1936 1 deel
Oud nr. 392.
- 829-831** Albums met foto's van de oogst, de sortering en de verpakking van tabak. 1934 en z.d 3 delen
Oud nr. 393.
- 829** Kenmerk C36
- 830** Kenmerk C42
- 831** "Deli Maatschappij Oogst '34 wordt goed!"
- 832** "Soemoet, Sawit Sebroeng", album met foto's van rijsten andere aanplantingen. Gedeeltelijk met onderschriften. 1936 1 deel
Oud nr. 394.
- 834** Album met foto's van personeel, gebouwen, installaties en de aanplant van rubber op de ondernemingen Bandar Negri, Sarang

-
- Giting, Dolok Oeloe, Soengei Oelar en Poeloe Tagor en van het landhuis Prapat. Met onderschriften.
1936 1 deel
Oud nr. 395.
- 840** Album met foto's van de aanplant, gebouwen, installaties en personeel van de Oliepalmen Cultuur Maatschappij T.I.O. Met onderschriften.
1936-1938 1 deel
Oud nr. 396.
- 835** Album met foto's van een huwelijksfeest aan een inlands vorstenhof aan de Oostkust van Sumatra, in aanwezigheid van o.a. Herbert Cremer.
1939 1 deel
Oud nr. 397.
- 811** Album met foto's van het Sint-Nicolaasfeest op de onderneming Bindjei. Met onderschriften.
(na 1945) 1 deel
Oud nr. 398.
- 826** Fotoalbum van de na-oorlogse opbouw van de aanplantingen en de bedrijfsgebouwen van Bandar Negeri.
1947-1948 1 deel
Oud nr. 399.
- 827** Fotoalbum van de Waterleiding Maatschappij Ajer Beresih betreffende de aanleg van de "4e aanvoerleiding" naar Medan.
1952-1953 1 deel
Oud nr. 465. Zie tevens inv.nr. 387-388.
- 846** Album met foto's van de installaties van de N.V. Deli Havenbedrijf te Medan.
1954 1 deel
Oud nr. 400.
- 812** Album met foto's van de ontginning van terreinen, de aanplant, machine's en gebouwen. Met bijschriften.
1954 1 deel
Oud nr. 401.
- 833** Fotoalbum van de aanplantingen op de onderneming Rantau Prapat.
1956 1 deel
Oud nr. 402.
- 836** Album met foto's van gebouwen van een Italiaanse tabaksonderneming en van de oogst van Sumatratabak in Italië.
1958 1 deel

Oud nr. 403.

- 806** "With the compliments of the Brastagi Hotel", album met foto's van het Brastagi Hotel en omgeving.
z.d. 1 deel
Oud nr. 404.
- 813** Album met foto's van diverse gebouwen en schepen in Amsterdam van verschillende ondernemingen in verband met het lossen en de opslag van tabak; met onderschriften.
z.d. 1 deel
Oud nr. 405
- 837** Album met ingekleurde foto's van gebouwen, landschappen en personen in Japan. Met onderschriften.
z.d. (19e eeuw) 1 deel
Oud nr. 406.

C. FOTO'S

- div.nrs.** Losse foto's van tabaks- en rubberplantages, de aanplant en de verwerking van de produkten van de N.V. Deli Maatschappij en de hiermee geliëerde bedrijven. Gedeeltelijk met onderschriften.
ca. 1880-1950 1 pak, 1 portefeuille en 1 doosje
Oude nrs. 408 en 409
- 838** A5 en A4 formaten.
- 854** A3 en A2 formaten, deel 1.
Niet raadpleegbaar
- 855** A3 en A2 formaten, deel 2.
Niet raadpleegbaar
- 856** A3 en A2 formaten, deel 3.
Niet raadpleegbaar
- 801** Glasnegatieven.
Niet raadpleegbaar
- 839, 857-858**
Losse foto's van de direktie- en stafleden, het Europees en inheems personeel en van diverse personeelsactiviteiten. Gedeeltelijk met onderschriften.
ca. 1880-1950 2 pakken en 1 portefeuille
Oude nrs. 410, 411 en 412.
- 839** A5 en A4 formaten.
- 857** A3 en A2 formaten.
- 858** A3 en A2 formaten.
- div.nrs.** Losse foto's van bedrijfsgebouwen, installaties, personeelwoningen en emplacements. Gedeeltelijk met onderschriften.
ca. 1889-1950 2 pakken en 1 portefeuille
Oude nrs. 413, 414, 415
- 841** A5 en A4 formaten.

-
- 848** A3 formaten.
Niet raadpleegbaar
- 859** A2 formaten.
- 849** Losse foto's van officiële bezoeken, jubilea en van de betrekkingen met inheemse vorsten. Gedeeltelijk met onderschriften.
ca. 1889-1940 1 omslag
Oud nr. 416
- 814** Losse foto's van de verkoop, de sortering, keuring en de verscheping van tabak,
ca. 1900-1940 1 omslag
Oud nr. 417
- 842** Losse foto's betreffende de N.V. Waterleidingmaatschappij "Ajer Beresih",
ca. 1900-1955 1 pak
Niet raadpleegbaar
Oud nr. 466
- 864** Foto's van tabaksplantages van de Deli Maatschappij en de verwerking van tabak
ca. 1905-1929 1 omslag
Bevat negatieven betreffende wortels van tabaksplanten. Gedeelte van het oude nr. 407
- 865** Foto's van gebouwen en rubberaanplant onder meer op de plantage Poelau-Rambong
1912-1932 1 omslag
Gedeelte van het oude nr. 407
- 867** Foto's van rubberplantages
1928 1 omslag
Gedeelte van het oude nr. 407
- 868** Foto's van ontginningen
1928-1954 1 omslag
Gedeelte van het oude nr. 407
- 869** Foto's van de ondernemingen Sawit Sebrang (oliepalmen) en Tandjong Kleling (rubber) van de Deli Maatschappij
1929 6 stukken
Gedeelte van het oude nr. 407
- 870** Foto's van het terrein van de Deli Maatschappij in Medan Helvetia en de tabaksverwerking
1946-1947 13 stukken
Gedeelte van het oude nr. 407
- 871** Foto's van personeel, gebouwen, koeien en tabaksverwerking van de "American Sumatra Tobacco Corporation" in Connecticut en

-
- Florida
ca. 1950-1965
Gedeelte van het oude nr. 407 1 omslag
- 872** Foto's van een overhandiging van een kist met boeken door Kolonel
M. Simbolon
ca. 1950 5 stukken
Gedeelte van het oude nr. 407
- 874** Foto's van het werk op de tabaksplantages en de rubberverwerking
ca. 1954 1 omslag
Gedeelte van het oude nr. 407
- 875** Foto's van muren waarop de kreet "He! Belanda! Kembalikan Iran
Barat!" (Terugkeer van de westelijke Irian) is geschilderd
1957 4 stukken
Gedeelte van het oude nr. 407

AANVULLING OP DE INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE N.V. DELI MAATSCHAPPIJ EN DAARMEE GEFUSEERDE BEDRIJVEN, 1869-1967.

In januari 1989 ontving de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief een aanvulling op de archieven van de Deli Maatschappij. De aanvulling heeft een omvang van 2 meter. Een klein gedeelte kon worden ingevoegd bij de reeds beschreven bestanddelen. De overige stukken zijn hieronder beschreven. Ten aanzien van de beperking van de openbaarheid gelden dezelfde afspraken zoals geformuleerd op pagina 22 van deze inventaris.

ORGANISATIE

OPRICHTING EN FUSIE

- 418** Stukken betreffende de fusie-plannen van de vier grote tabakmaatschappijen uitmondend in de oprichting van de N.V, Deli Unie.
1947 1 omslag
- 419** Stukken betreffende de fusie van de Tabaks Maatschappij Arendsburg met de Verenigde Deli Maatschappij en.
1953-1955 1 omslag
- 420** Stukken betreffende de bestuurlijke reorganisatie van de Verenigde Deli Maatschappijen na de totstandkoming van de fusie tussen de Deli Maatschappij, de Deli Dj akarta Maatschappij en de Deli Djakarta Rubber Maatschappij
1953-1957 1 omslag

BEDRIJFSMIDDELEN EN PERSONEEL

- 421** Personeellijsten van de Deli Maatschappij.
1893-1941 1 omslag
- 422** Arbeidscontracten voor administrateurs en assistenten.
1919-1934 1 pak
- 423** Conduite-staten van veldassistenten van de Deli Maatschappij met 8 of meer dienstjaren.
1928-1929 2 stukken
- 424-425** Maandrapporten en jaarverslagen van de hospitalen te Medan, Bangkattan en Tandjong Slamant.
1933-1940 2 pakken
- 424** Maandrapporten 1933-1940
- 425** Jaarverslagen 1936-1939
- 426** Kwitanties met bijbehorende specificaties betreffende de gegarandeerde tantiemes voor directie en hoofdadministratie.

1934-1940 1 omslag

427 Stukken betreffende opgaven van personen die geïnterneerd zijn in kampen.
1945 1 omslag
Zie ook inventarisnummer 466

428 Lijst van overleden personeelsleden van de Deli Maatschappij tijdens de oorlogsjaren.
1947 1 stuk

429 Stukken betreffende de rehabilitatie-investeringen met buitenlands kapitaal ten behoeve van de wederopbouw en de bedrijfshervatting van de tabaksondernemingen ter Oostkust van Sumatra en het daaruit voortvloeiend de viezenrechtelijk konflikt met de Nederlands-Indische autoriteiten.
1947-1948 1 omslag

430 Stukken betreffende de emissie van aandelen van de Deli Maatschappij.
1948 1 omslag

431 Stukken betreffende het grondenvraagstuk ter Oostkust van Sumatra.
1950-1951 1 omslag

COMMISSARISSEN

432 Geheime toevoegingen tot de notulen van de Raad van Commissarissen van de Deli Maatschappij.
1934-1938 1 omslag

DIREKTIE

VERSLAGLEGGING

433-434 Diverse verslagen, rapporten en memoranda van direktieën stafleden van de NV. Deli Maatschappij.
1938-1966 2 omslagen

433 Genummerd 1-41, met inhoudsopgave 1938-1950
De nummers 13 en 41 ontbreken.

434 Ongenummerd 1959-1966

435 Verslagen van direktiebesprekingen.
1950-1952 1 omslag

436 Memoranda van de algemene vertegenwoordiger in Indonesië van de Nederlandse Industrie aan de direktie van de Verenigde Deli Maatschappij en, genummerd 2-7. Doorslagen.

1955 1 omslag

BRIEFWISSELING

- 437** Briefwisseling tussen de direktieleden en vertegenwoordiging van de Deli Maatschappij.
1946-1953 1 omslag

BEDRIJFSVOERING

- 438** "Verzamelde gegevens over selectie en bemesting", brochure van de N.V. Deli Maatschappij.
1930 1 katern
- 439** Notulen en extract-notulen van de vergaderingen van inspecteurs van de Deli Maatschappij in Nederlands-Indië, alsmede notulen en extract-notulen van de vergaderingen van de AVROS en het Planters Comite.
1939, 1952-1954 1 omslag
- 440** Verslag van de vergadering van de Werkgroep Tabak inzake het onderzoek naar de mogelijkheden van de aanplant van tabak in de Oekraïne, alsmede ingekomen brieven van F. Jarl en A. Salcher betreffende het Oekraïne-project.
1943 3 stukken
Zie ook de inv. nrs. 63-66 inzake het zgn. "Oekraïne-project" .
- 441** "Report on developments of the Sumatra and Java Tobacco 'market in the United States november 1939 to September 1943" (1943) 1 stuk
- 442** Notulen van de vergaderingen van de direktie, administrateurs en vertegenwoordigers te Medan, Doorslagen.
1949 2 stukken
- 443** Stukken betreffende de aanstelling van de Maatschappij tot Exploitatie van Rijstlanden op Java "Michiels-Arnold N.V." als vertegenwoordiger van de Deli Maatschappij in Batavia.
1949-1954 1 omslag
- 444** Stukken betreffende het aftreden van A.S.L. Spoor als voorzitter van de Deli Planters Vereniging en de onderhandelingen tussen de vier grote tabaksondernemingen over de aanwijzing van een nieuwe voorzitter.
1950-1952 1 omslag
- 445** Nota's van mr. J.P. Timmer en drs. L. Korthals aan de direktie van de Deli Maatschappij inzake de officiële vertegenwoordiging der Deli Maatschappij in Indonesië en de eventuele oprichting van een

dochtermaatschappij in Indonesië; met minuut van uitgaande brief aan J.T.Cremer in New-York.
1951 1 omslag

446 Maandverslagen en controlerapporten van de Afdeling Interne Controle van het hoofdkantoor van de Deli Maatschappij in Medan. Afschriften.
1952-1953 1 omslag

447 Stukken betreffende het bedrijfsplan van het gecombineerde bedrijf der Verenigde Deli Maatschappij en voor de jaren 1956-1960.
1956 1 omslag
Tijdens de onderhandelingen met de Republiek Indonesia over de status van de cultures ter Oostkust van Sumatra werd in december 1956 een "tabaksuitvoerovereenkomst" gesloten. Hierbij verplichtten de maatschappij en zich om een bedrijfsplan voor de duur van 5 jaar ter goedkeuring aan de Indonesische autoriteiten voor te leggen.

AFWIKKELING VAN DE BELANGEN IN INDONESIE

NATIONALISATIE VAN NEDERLANDSE BEDRIJVEN

449-450 Stukken betreffende de algemene economische en politieke verhoudingen in Indonesie na de soevereiniteitsoverdracht en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de positie van de tabaksondernemingen.
1950-1960 2 pakken
449 1950 jan - 1957 nov
450 1957 dec - 1960 sep

451 Stukken betreffende de opleiding en aanstelling van Indonesisch (staf)personeel, de z.g. "Indonesianisatie", in de westerse bedrijven, alsmede betreffende de onderhandelingen met de Indonesische autoriteiten over de arbeidsvoorwaarden van Indonesisch personeel.
1951-1957 1 omslag

DOCHTERONDERNEMINGEN EN GEFUSEERDE BEDRIJVEN

TABAK MAATSCHAPPIJ ARENDSBURG

452 Statuten en huishoudelijke reglementen van de Stichting "Pensioenfonds Arendsburg".
1949 1 omslag

453 Stukken betreffende sabotage-activiteiten op de tabaksondernemingen van de Tabak Maatschappij Arendsburg en het aanbieden van hulp van de zijde van de Deli Maatschappij .

1949 1 omslag

RIMBOEN TABAK MAATSCHAPPIJ

454 Verslagen van de Rimboen Tabak Maatschappij betreffende de werkzaamheden over de oogstjaren 1905-1929. 1906-1930 1 omslag

WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ "AJER BERESIH"

455 Stukken betreffende overeenkomsten met de gemeente Medan inzake de Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih"; met inhoudsopgave. 1928-1931 1 omslag

456 Stukken betreffende voorstellen tot vrijwillige overdracht. van de Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" aan de Republik Indonesië. 1952 1 omslag

457 Financiële jaarstukken betreffende de boekjaren' 1948-1957 van de Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih". 1949-1958 1 omslag
Zie ook inv. nrs. 257-258

GEDEPONEERD ARCHIEF: DE VERENIGING VAN EXPORTEURS VAN TABAK

De Vereniging van Importeurs van Tabak werd opgericht op 16 november 1917 voor de duur van 25 jaar. Het doel van de vereniging was de aanvoer en handel van tabak te bevorderen en te beschermen. Na verstrijking van genoemd tijdvak werd de duur van de vereniging in 1946 bij beschikking van de Raad voor het Rechtsherstel verlengd tot 15 november 1971. De vereniging was gevestigd in Amsterdam.

458 Agenda van ingekomen en uitgaande stukken. 1917-1957 1 omslag

459 Notulen van de bestuurs- en ledenvergaderingen. 1917-1953 1 omslag

460 Statuten en huishoudelijk reglement. 1918, 1947 1 omslag

461 Lijsten van bestuurs- en gewone leden. 1952-1957 1 omslag

462-464 Ingekomen en minuten van uitgaande stukken. Gedeeltelijk genummerd. 1917-1965 2 pakken en 1 omslag
462 1917-1946, nummers 001-281.

-
- 463** 1946-1964, nummers 281-579.
464 1950-1965, ongenummerd., 1 omslag

TWEEDE AANVULLING, 1869-1994

In december 2015 ontving het Nationaal Archief een tweede aanvulling op de archieven van de Deli Maatschappij. Deze aanvulling heeft een omvang van 14 meter.

ORGANISATIE**OPRICHTING EN FUSIE**

- 467** Stukken betreffende de overeenkomst tussen de heren G.W. Janssen, G. Clemen, J. Nienhuis en de Nederlandsche Handel Maatschappij om voor gezamenlijke rekening voort te zetten de ontginning en exploitatie van zekere gronden nabij Delli...
1869 2 stukken
- 468** "Nederlandsche Staats-Courant" van 19 februari 1870, nr. 43 waarin de oprichting en statuten van de Deli-Maatschappij op 12 januari 1870 worden vermeld
1870 1 stuk
- 469-475** Stukken betreffende wijziging van de statuten
1875-1934 18 stukken, 1 omslag
- 469** 6 juli 1876, 1 omslag
- 470** 6 november 1878, 3 stukken
- 471** 2 mei 1883, 4 stukken
- 472** 3 mei 1886, 5 stukken
- 473** 10 mei 1887, 4 stukken
- 474** 3 januari 1889, 1 stuk
- 475** 30 juli 1934, 1 stuk
- 476** Akte van overdracht van het beheer van de Verenigde Deli Maatschappijen aan de Indonesische regering, getekend door Luitenant Kolonel Djamin Gintings en door D. van Eck als vertegenwoordiger van de Verenigde Deli Maatschappijen
1957 dec 14 1 omslag
- 477** Stukken betreffende de structuurwijziging van de N.V. Deli-Maatschappij en de oprichting van de N.V. Deli-Maatschappij Internationaal
1958 1 omslag
- 478** Statuten van de N.V. Deli-Maatschappij Internationaal, met toelichting
1958 1 omslag
- 479** Afschriften van onderhandse collectieve volmachten door de N.V. Deli-Maatschappij Internationaal aan de heer E.J.G. Mulder (algemene procuratiehouder) en mevrouw A.A.M. Thole-van Gastel

	(secretaris-directie) 1958 mei 27	2 stukken
480	Organisatieschema's van de Deli Maatschappij 1959-1964	1 omslag
481	Stukken betreffende reorganisatie en statutenwijziging 1959-1969	1 omslag
482	Stukken betreffende de geschiedenis van de Deli-Maatschappij 1960-1986	1 omslag
483	Rapport betreffende opbouw en samenstelling van de N.V. Deli- Maatschappij met haar dochterondernemingen en deelnemingen, inclusief jaarstukken 1963 1964 april	1 stuk
484	Stukken betreffende mogelijke fusiepartners "Hagemeijer", "H.V.A.- Maatschappijen.", "Handelsvereniging v/h Reiss & Co" en "Internatio-Muller" 1970-1982	1 omslag
485	Stukken betreffende een eventuele overname van de Deli Maatschappij door Ralli International Limited 1971-1972	1 omslag
486	Kopieën van statuten en statutenwijzigingen van Nederlandse dochterondernemingen van de Deli Maatschappij met bijlagen 1972-1985	1 pak
487	Stukken betreffende wijzigingen van de statuten van de Deli- Maatschappij N.V. en de Verenigde Deli-Maatschappij B.V. 1986	1 omslag
488	Kopieën van machtigingen en overeenkomsten naar aanleiding van de fusie tussen Universal Tobacco Company en de Deli- Maatschappij 1986	1 omslag

ZETELVERPLAATSING

489-493	Stukken betreffende wijziging van de plaats van vestiging van de N.V. Deli Maatschappij 1945-1960	5 omslagen
489	1945-1949	
490	1950-1951	
491	1952 jan-mei	
492	1952 jun-dec	
493	1953-1960	

494 Stukken betreffende wijziging van de plaats van vestiging van de Deli-Batavia Maatschappij en de Deli-Batavia Rubber Maatschappij 1947-1952 1 omslag

495 Stukken betreffende wijziging van de plaats van vestiging van de Verenigde Deli Maatschappijen, afkomstig van Mr. J.P. Timmer 1950-1960 1 omslag

BEDRIJFSMIDDELEN

496 Bouwverordening met bestek en tekeningen betreffende de verbouw van de panden "Houtman" aan de Houtmankade hoek Nova Zemblastraat te Amsterdam 1928-1929 1 omslag

998 Nota over de voorbereiding van de conversie van landbouwconcessies in erfpachten vanaf de indiening van het rapport Bouwes Bavinck aan de regering van Nederlands-Indië tot aan de Japanse bezetting door A.S.L. Spoor. Afschrift 1947 1 stuk

497 Brieven van "Mr. F.A. De Gelder en Mr. M.J. Meijer notarissen" aan de N.V. Deli Maatschappij Internationaal inzake de verkoop van de panden Herengracht 598 en Herengracht 600/Amstel212a 1960 1 omslag

498 Stukken betreffende grond, kassen, personeel en dienstwoning op het landgoed "Duin en Kruidberg" te Santpoort 1973-1993 1 omslag
J.T. Cremer heeft aan de Deli-Maatschappij een kavel grond op zijn landgoed ter beschikking gesteld om er kassen op te zetten ten behoeve van het kweken van tabaksplanten. B.V. Deli-Beheer stelde de mensen aan om op het bedrijf in Santpoort te werken. Bevat kopieën van artikelen over het landgoed "Duin en Kruidberg" en 2 kleurenfoto's

AANDEELHOUDERS

VERGADERINGEN

DELI-MAATSCHAPPIJ 1871-1985

499-502 Getekende notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders in de Deli Maatschappij 1871-1985 2 omslagen, 2 delen

499 1871-1878

500 1878-1967, 1 deel

Vanaf 19 oktober 1953 betreft het notulen van de vergaderingen van aandeelhouders van de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen

501 1959 mrt 11-1967 jul 11, 1 deel

502 1968 jun 26-1985 jun 3
Met afschriften van het Proces-Verbaal van de vergaderingen in
1964, 1968 en 1973

503 Notulen met bijlagen van de algemene vergaderingen van
aandeelhouders van de N.V. Deli-Maatschappij
1948-1953 1 omslag

504-507 Uitnodigingen, presentielijsten en correspondentie betreffende de
algemene vergaderingen van aandeelhouders van de N.V. Deli-
Maatschappij
1959-1973 4 omslagen

504 1959-1964

505 1965-1966

506 1967-1968

507 1969-1973

508 Lijsten van mogelijke vragen te stellen door aandeelhouders tijdens
de algemene vergaderingen van aandeelhouders
1970-1985 1 omslag

509 Correspondentie met de aandeelhouders betreffende de jaarlijkse
algemene vergadering van 3 juni 1985
1985 1 omslag

N.V. VERENIGDE DELI-MAATSCHAPPIJEN 1953-1969

510 Notulen met bijlagen van de algemene vergaderingen van
aandeelhouders van de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen
1953-1958 1 pak
Zie inv.nr. 500 voor de getekende notulen

511 Financiële stukken behorende bij de jaarvergaderingen van
aandeelhouders van de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen
1953-1956 1 pak

512 Korte verslagen van de besprekingen met certificaathouders van
de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen en met vertegenwoordigers
van de pers, met bijlagen
1954-1957 1 omslag

513 Getekende notulen van de algemene vergadering van
aandeelhouders van de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen,
gehouden op 22 september 1969
1969 1 stuk

N.V. DELI-MAATSCHAPPIJ INTERNATIONAAL 1959-1972

514 Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van

de N.V. Deli-Maatschappij Internationaal
1959-1969, 1972 1 deel
Bevat een proces-verbaal van de vergadering gehouden op 26 juli 1961 en
verkorte notulen van de 15e en 16e vergadering in het Engels

B.V. DELI-MAATSCHAPPIJ 1986-1988

515 Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van
de B.V. Deli Maatschappij, met bijlagen 1 omslag
1986-1988
Met afschrift van het proces-verbaal van de vergadering op 11 april 1986

AANDELEN

516 Specimen van bewijzen van aandelen in Deli Haveedrijf, Deli
Spoorweg Maatschappij en de Nederlandsche Maatschappij voor
Nieuw-Guinea 4 stukken
1922-1958

517 Stukken betreffende effecten in de N.V. Nederlandsche Rubber Unie
1929-1971 1 omslag

1008 Correspondentie met de afdeling Effectenregistratie van de Raad
voor het Rechtsherstel betreffende vergoeding voor het uitgeven
van duplicaat-aandelen 1 omslag
1952

518 Stukken betreffende de emissie en omwisseling van aandelen van
de Deli-Batavia Maatschappij/Deli-Djakarta Maatschappij, Deli-
Batavia Rubber Maatschappij/Deli-Djakarta Rubber Maatschappij en
Tabak-Maatschappij Arendsburg 1 omslag
1953-1963

519 Stukken betreffende de overschrijving van aandelen 1 omslag
1954-1964

520 Afschrift van een proces-verbaal van aanwezigheid van bewijzen
van aandeel in de Deli-Djakarta Maatschappij, Deli-Djakarta Rubber
Maatschappij, Tabak Maatschappij Arendsburg, Deli-Cultuur
Maatschappij en Amsterdam-Langkat Compagnie 1 stuk
1956

521 Afschriften van processen-verbaal van vernietiging van bewijzen
van aandeel en dividend van de Deli-Cultuur Maatschappij, de
Tabak Maatschappij Arendsburg, de Amsterdam-Langkat
Maatschappij en de Verenigde Deli-Maatschappijen 4 stukken
1956-1958

522 Stukken betreffende optierechten tot aankoop van aandelen,

- uitkering van dividend en een enquête over de relatie tussen
aandeelhouder en onderneming
1956-1963 1 omslag
- 523** Stukken betreffende de aanmaak van nieuwe aandelen
1958-1959 1 omslag
- 524** Register en lijsten van aandeelhouders van de Deli Maatschappij
1958-1986 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 525-530** Stukken betreffende het intrekken en omwisselen van aandelen
Verenigde Deli Maatschappijen en dochters
1958-1959 6 omslagen
- 525** Algemeen, 1958-1959
- 526** Twentsche Bank, 1958
- 527** Administratie Kantoor van Aandeelen in
Vennootschappen en in Binnenlandse en Buitenlandse
Leeningen, 1958
- 528** Nederlandsche Handel-Maatschappij, 1958-1959
- 529** Amsterdamsche Bank, 1958-1963
- 530** Pierson, Helderling & Pierson, 1958-1959
- 531-535** Aandelenregisters
1961-1968 5 delen
- 531** Nummers 1-196
- 532** Nummers 197-392
- 533** Nummers 393-588
- 534** Nummers 589-784
- 535** Nummers 785-1000
- 536** Stukken betreffende de terugbetaling op aandelen en de hiermee
verband houdende statutenwijziging
1967-1968 1 omslag
- 537** Mutaties aandelenregister N.V. Deli-Maatschappij
1982-1986 1 omslag
- 538** Stukken betreffende aandeelhouders en aandelen
1986-1989 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040](#)

COMMISSARISSEN**VERGADERINGEN****N.V. DELI MAATSCHAPPIJ 1870-1986**

- 539-545** Getekende notulen van de Raad van Commissarissen[en de

Directie] van de N.V. Deli-Maatschappij
1870-1986 5 delen, 2 omslagen

De jaren 1889-1926 ontbreken. Zie voor de ontbrekende jaren vanaf 1927 tot 1965 inv.nrs 16-23

- 539** 1870-1888 mrt
- 540** 1917-1927 mei
- 541** 1964-1966, 41e-51e vergadering
- 542** 1966-1969, 52e-67e vergadering
- 543** 1969-1971, 68e-83e vergadering
- 544** 1972-1976, 84e-115e vergadering, 1 omslag
- 545** 1977-1986, 116e-186e vergadering, 1 omslag

546-571 Notulen, agenda's en bijlagen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen en de Directie van de N.V. Deli-Maatschappij
1948-1986 26 omslagen

- 546** 1948-1950, 378e-386e vergadering
- 547** 1951-1953, 387e-394e vergadering
Bevat ook notulen van de gecombineerde vergadering van de raden van commissarissen van de Deli Maatschappij, Deli-Batavia Maatschappij en de Deli-Batavia Rubber Maatschappij van 1 juli 1953
- 548** 1958-1959, 1e-11e vergadering
- 549** 1960, 12e-17e vergadering
- 550** 1961-1962, 18e-25e vergadering
- 551** 1963, 26e-35e vergadering
- 552** 1964, 36e-41e vergadering
- 553** 1965, 42e-47e vergadering
- 554** 1966, 48e-53e vergadering
- 555** 1967, 54e-60e vergadering
- 556** 1968, 61e-64e vergadering
- 557** 1969-1970, 70e-79e vergadering
- 558** 1971-1972, 80e-89e vergadering
83e vergadering van 23 november 1971 en 90e vergadering van 22 maart 1973 ontbreken
- 559** 1973-1974, 91e-103e vergadering
- 560** 1975, 104e-109e vergadering
- 561** 1976, 110e-115e vergadering
- 562** 1977, 116e-122e vergadering
- 563** 1978, 123e-129e vergadering
- 564** 1979, 130e-137e vergadering
- 565** 1980, 138e-144e vergadering
- 566** 1981, 145e-151e vergadering
- 567** 1982, 152e-159e vergadering
- 568** 1983, 160e-167e vergadering
- 569** 1984, 168e-174e vergadering
- 570** 1985, 175e-183e vergadering
- 571** 1986, 184e-186e vergadering en informele
bijeenkomst op 28 mei
Op 29 april 1986 is de N.V. Deli-Maatschappij omgezet in een
besloten vennootschap

- 572** Stukken betreffende de benoeming en beloning van commissarissen
1973-1981 1 omslag

N.V. VERENIGDE DELI-MAATSCHAPPIJEN 1953-1987

- 573-574** Notulen ,vergaderstukken en correspondentie van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen van de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen
1953-1958 2 omslagen
- 573** 1953-1955, 397e-408e vergadering
- 574** 1956-1958, 409e-419e vergadering

- 575** Besluitenlijsten van besprekingen van de Raad van Bestuur van de Verenigde Deli-Maatschappijen
1956-1957 1 omslag

- 576** Getekende notulen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen en Directie van de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen
1986 mei 28-1987 sept 7 1 omslag

- 577** Notulen, agenda's en bijlagen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen en de Directie van de N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen
1986-1987 1 omslag
- Op 22 oktober 1986 wordt de naam "N.V. Verenigde Deli Maatschappijen" gewijzigd in "N.V. Deli Universal". De notulen van 7 september 1987 zijn van de laatste commissarissenvergadering van dit vennootschap.

N.V. DELI-MAATSCHAPPIJ INTERNATIONAAL 1959-1969

- 578** Getekende notulen van de vergaderingen van de raad van commissarissen van de "N.V. Deli-Maatschappij Internationaal"
1959-1969 1 deel

DIRECTIE

VERSLAGLEGGING

- 579-584** Jaarverslagen van de Deli-Maatschappij
1872-1940 6 omslagen
- 579** 1872-1885
- 580** 1886-1895
- 581** 1896-1905
- 582** 1906-1915
- 583** 1916-1925
- 584** 1926-1940

Bevat verslagen van de Commissarissen over het boekjaar, presentielijsten en agenda's algemene aandeelhoudersvergaderingen

- 585** Verkorte jaarverslagen van de Deli Maatschappij 1915-1921 1 omslag
- 586** Verslagen van directiebesprekingen 1959 2 stukken
- 587** "Annual Reports of the N.V. Verenigde Deli-Maatschappijen (United Deli Companies)" over de jaren 1954-1956 1955-1957 1 omslag
- 588-590** "Annual Reports of the N.V. Deli-Maatschappij" over de jaren 1958-1985 3 omslagen
- 588** 1958-1969
- 589** 1970-1979
- 590** 1980-1985
- 591-592** Jaarverslagen van de N.V. Deli-Maatschappij over de jaren 1967-1984 2 omslagen
- 591** 1967-1975
- 592** 1976-1984
- 593** Stukken betreffende persbijeenkomsten naar aanleiding van de verschijning van het jaarverslag 1974-1985 1 omslag
Bevat 5 foto's
- 594** Verslag van de directie van de N.V. Verenigde Deli Maatschappijen over het boekjaar van 1 januari tot en met april 1986 1986 1 stuk
- 595** Jaarverslag van de directie van N.V. Deli Universal over het boekjaar lopend van 1 mei 1986 tot en met 30 april 1987 1987 1 stuk
- CORRESPONDENTIE**
- 596** Brief van 28 april 1874 inzake nieuwe aandelen, afkomstig van P.W. Janssen (directeur) gericht aan de commissarissen van de Deli Maatschappij 1874 1 stuk
- 597** Briefwisseling tussen de directie en de aandeelhouders 1987-1988 1 omslag

BEDRIJFSVOERING**ALGEMEEN**

- 598** Circulaires van de administratie van de Deli Maatschappij, no.1-197
1927 1 deel
- 599** Genummerde brieven van de administratie der N.V. Deli
Maatschappij: no. 1 tot en met no. 1666
1930 1 deel
- 600** Memo van J. Grobben (directeur) voor de directie inzake de
administratie Hoofdkantoor Amsterdam
1953 1 stuk
- 601** Stukken betreffende de interne reorganisatie van de administraties
van de kantoren in Amsterdam
1961-1962 1 omslag

PUBLIC RELATIONS

- 602** Stukken betreffende voorstellen voor public relations activiteiten
Deli-Maatschappij van Bureau Beauchez te Den Haag
1971-1972 1 omslag
- 603** Ontwerp voor een advertentie van de Deli-Maatschappij,
tabaksdivisie in het blad "Tobacco Internationaal"
1985 1 omslag

PERSONEEL

- 604** Felicitaties ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van de Deli
Maatschappij
1919 1 omslag
- 605** Presentielijsten ter gelegenheid van het 50 en 60 jarig bestaan der
Deli Maatschappij
1919-1929 1 deel
- 606** Lijsten van namen van personeelsleden en andere genodigden in
het receptieboek van 15 februari 1941 ter gelegenheid van de
viering van het 25jarig directeurschap van Herbert Cremer van de
Deli Maatschappij
1941 1 omslag
- 466** Stukken betreffende personeel van de Deli Maatschappij in Japanse
krijgsgevangenkampen of interneringskampen

-
- 1943-1944
Zie ook inv.nr 427 1 omslag
- 607** Brief van Mies vanuit het Japanse burgerkamp te Ambarawa aan haar moeder mevr. W. van Rossem-Homan, geadresseerd aan dhr. Spoor en terechtgekomen bij de Deli Maatschappij
1945 sept 7 1 stuk
Mevrouw van Rossem-Homan woonde op de kampong Boeroe van de A.V.R.O.S.
Op de enveloppe staat vermeld: Contactbrief met Deli
- 608** Circulaire "aan de dames van Deli" aan de vrouwen van de geïnterneerde mannelijke medewerkers van de Deli Maatschappij met mededelingen over de mannen, de evacuatie en de financiën
1945 sept 26 1 stuk
- 609** Stichtingsakte en statuten van de "Stichting Pensioenfonds ten behoeve van het in Indonesië gewortelde Personeel van de N.V. Deli-Maatschappij", met wijzigingsblad
1950, 1954 2 stukken
- 610** Notulen en bijlagen van de vergaderingen van het bestuur van de "Stichting Pensioenfonds ten behoeve van het in Indonesië gewortelde Personeel van de N.V. Deli-Maatschappij"
1952-1960 1 deel
- 611** Statuten en statutenwijzigingen van de stichting "Herbert Cremer Fonds"
1951-1980 1 omslag
Opgericht op 30 oktober 1950 met als doel om vroegere werknemers en relaties van het N.V. Deli-Maatschappij concern financieel te ondersteunen
- 612-613** Notulen van de bestuursvergaderingen van de stichting "Herbert Cremer Fonds"
1961-1984 1 deel, 1 omslag
- 612** 1961-1971, 1 deel
613 1972-1984, 1 omslag
- 614** Verslagen van het "Herbert Cremer Fonds" over de boekjaren
1966-1986
1967-1987 1 omslag
Met accountantsrapport inzake de jaarrekening 1968. De verslagen over de boekjaren 1972-1976 ontbreken
- 615** Stukken uit de personeelsdossiers van directeuren en andere personeelsleden betreffende levensverzekering, ontslag, pensioenuitkering en andere regelingen
1968-1990 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041](#)

REISVERSLAGEN EN INSPECTIERAPPORTEN

- 616** "Journaal van een inspectiereis naar Deli" van Herbert Cremer vergezeld door zijn vrouw (Willemine Adriane van Marken), mevr. S.J.D. Gravin van Heerdt tot Eversberg en de heer J.A. de Goeijen
1930 dec-1931 febr 1 stuk
- 617** Verslag van Herbert Cremer aangaande de inspectie reis naar Deli
1939 jan-mrt 1 stuk

EXPLOITATIE

- 618** Stukken betreffende tabaksprijzen en de veilig van tabak
1865-1932 1 omslag
- 619** Stukken betreffende gedeponeerde tabaksmarken
1910-1913 1 omslag
- 620-621** Inschrijvingen voor Java-tabak
1956-1988 2 delen
- 620** Amsterdam, 1956 mei 18
- 621** Bremen, 1988 jul 6-7I
- 622-624** Inschrijvingen voor Sumatra tabak
1980-1989 3 delen
- 622** Bremen, 1980 mei 14
- 623** Bremen, 1980 sept 11
- 624** Bremen, 1989 jun 1

Tractorendienst

- 625** Stukken betreffende de aanschaf en het onderhoud en gebruik van machines door de Tractorendienst
1947-1957 1 omslag
- 626** Stukken betreffende het personeel van de Tractorendienst
1948-1957 1 omslag
- 627** Stukken betreffende de mechanische grondbewerking
1949-1957 1 omslag
- 628** Brieven van H. Wilkens, chef Tractorendienst aan de Deli-Maatschappij betreffende werkbezoeken in Nederland
1951, 1955 1 omslag
- 629** Stukken betreffende de organisatie van de Tractorendienst
1954-1957 1 omslag

- 630** Notulen van de vergaderingen van de Landbouwkundige Dienst O.J.C. en memo's van de Tractorendienst betreffende de planning van ontginningswerken in de "Overjarige Cultures" (O.J.C.) van de N.V. Verenigde Deli Maatschappijen
1956-1957 1 omslag
- 631** Afschriften van de inventaris van gebouwen, machines, gereedschappen en materialen van de Tractorendienst
1957-1958 1 omslag
- 632** Begeleidende brief bij een postpakket met stukken betreffende de Tractorendienst, afkomstig van de heer H. Wilkens
1994 1 stuk

FINANCIËN

- 633-644** Jaarrekeningen met bijlagen
1871-1939 12 omslagen
Jaarrekening 1916-1934, 1936, 1938-1939 met accountantsrapport
- 633** 1871-1880
- 634** 1881-1886
- 635** 1887-1891
- 636** 1892-1897
- 637** 1898-1903
- 638** 1904-1910
- 639** 1911-1916
- 640** 1917-1920
- 641** 1921-1925
- 642** 1926-1930
- 643** 1931-1935
Van 1932 is alleen het accountantsrapport bewaard gebleven
- 644** 1936-1939
- 645** Stukken betreffende een geldlening aan de "Nillmij" (Nederlandsch-Indische Levensverzekering- en Lijfrente-Maatschappij)
1955 1 omslag
- 646** Stukken betreffende de jaarrekening
1962 1 omslag
- 647** Accountantsrapport inzake controle boekhouding en jaarrekening
1964 van N.V. Purperhoedenveem, met bijlagen
1965 1 stuk
- 648** Accountantsrapporten inzake controle boekhouding en jaarrekening
1965 van de N.V. Deli Maatschappij, haar dochters en de N.V. Deli-Maatschappij Internationaal, met bijlagen

	1966		1 omslag
649	Stukken betreffende de aanvraag achtergestelde lening van de Nationale Investeringsbank N.V. 1967-1976		1 omslag
650	Kopieën van de jaarrekening 1971 van de N.V. Deli-Maatschappij en de N.V. Deli-Beheer 1972		stukken
651	Kopieën van financiële stukken van "Bald B.V.", "Betim N.V". en "Van Rees B.V." 1983		1 omslag

AFWIKKELING VAN BELANGEN IN INDONESIË

SCHADECLAIM INDONESIË

652-653	Ingekomen en uitgegane stukken betreffende de schadeclaim inzake de nationalisatie van Nederlandse eigendommen in Indonesië 1958-1981		2 omslagen
652	1958-1963		
653	1964-1981		
654	Briefwisseling met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Bureau Schadeclaims Indonesië betreffende het indienen en de afdoening van een schadeclaim 1963-1973		1 omslag
655	Kopie van de publicatie: "Schadeclaim Indonesië". Foreign Compensation Commission. Amsterdam: N.V. Handelsvereniging Amsterdam, 1960		1 stuk
656	Circulaires van de Ondernemersraad voor Indonesië en de Federatie van (Berg)Cultuurondernemingen betreffende de richtlijnen berekening schadeclaim 1961-1963		1 omslag
657	Circulaires van de Ondernemersraad voor Indonesië en de Federatie van (Berg)Cultuurondernemingen betreffende de schadeclaim en de Ontwerp-Verdeelwet Schadeloosstelling Indonesië 1963-1969		1 omslag
658	Stukken betreffende de Nederlandse-Indonesische overeenkomst van 7 september 1966 inzake financiële vraagstukken 1966-1968		1 omslag

HET BREMEN PROCES

- 659** Correspondentie van Jhr. Mr. L.H. Sandberg inzake het Bremen proces
1961-1965 1 omslag

SAMENWERKING MET DE SENEMBAH MAATSCHAPPIJ

- 660** Statutenwijziging van de N.V. Senembah-Maatschappij gepubliceerd in het Bijvoegsel tot de Nederlandsche Staatscourant van woensdag 26 juni 1946, no 123
1946 1 stuk
- 661** Stukken betreffende overname van de Imperial Agricultural Corporation aandelen van de Senembah Maatschappij
1947-1949, 1955-1957 1 omslag
- 662** Inkomende en uitgegane stukken betreffende de Senembah Maatschappij
1948-1960 1 omslag
- 663** Verslagen over de boekjaren 1948-1957
1951-1959 1 omslag
- 664** Nota's betreffende de financiële jaarstukken 1953-1955
1954-1956 1 omslag
- 665** Telegramwisseling van H.W.L. Frowein met C.H. Schoch en J. Grobben betreffende een deal met de Senembah Maatschappij
1955 1 omslag
- 666** Stukken betreffende de "Senembah-deal" (exportpremie voor tabak)
1956-1957 1 omslag
- 667** Kopie van de inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam, met bijlage
1959, 1961 1 stuk
- 668** Krantenknipsels betreffende de Senembah Maatschappij
1958-1961, 1963-1965 1 omslag
- 669** Bericht en aaidingsformulier betreffende aandelen en certificaten voor de aandeelhouders in de N.V. Senembah-Maatschappij
1963 1 stuk

DOCHTERONDERNEMINGEN EN GEFUSEERDE BEDRIJVEN**NEDERLAND****TABAK MAATSCHAPPIJ ARENSBURG**

- 670** "Rapport der commissie bestaande uit de heren J.A.M van Berckel, Gualtherus Kolff, D.G.W. van Voorthuysen inzake de overname der onderneming "Arendsburg" te Deli"
1877 1 stuk
- 671** Contract tussen de "N.V. Tabak Maatschappij Arendsburg" en de heer Wilhelmus Hubertus van Embden inzake het beheer van de geëxploiteerde ondernemingen op Sumatra
1930 1 stuk
- 672** Stukken betreffende de vergaderingen van aandeelhouders
1954-1959 1 omslag
- 673** Stukken betreffende oprichtersbewijzen
1955-1970 1 omslag
- 674** Register van aandelen N.V. Tabak Maatschappij Arendsburg
1955-1958 1 deel
- 675** Accountantsrapport betreffende de boekhouding en jaarrekening 1955 van de Tabak-Maatschappij Arendsburg en haar dochteronderneming "Deli-Cultuur-Maatschappij"
1956 1 stuk
- 676** Afschrift van een proces-verbaal van vernietiging van bewijzen van aandeel in de N.V. Tabak Maatschappij Arendsburg
1956 1 stuk
- 677** Afschriften van de processen verbaal van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van de N.V. Tabak Maatschappij Arendsburg op 14 april en 21 oktober 1958
1958 2 stukken

DELI-CULTUUR MAATSCHAPPIJ

- 678** Contract betreffende de aanstelling van de heer Cornelis Helenus Burgersdijk als boekhouder van de "Deli Cultuur Maatschappij"
1899 1 stuk
- 679** Verslagen over het boekjaar 1952/1953 tot en met 1966 van de Deli-Cultuur Maatschappij

1955-1967 1 omslag

680 Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van de Deli-Cultuur Maatschappij
1954-1968 1 deel
Bevat een afschrift van een proces verbaal van de vergadering op 21 oktober 1958

681 Statutenwijzigingen 1954 en 1958
1954, 1959 3 stukken

AMSTERDAM LANGKAT COMPAGNIE/ VAN REES, BURCKSEN EN BOSMAN'S HANDELMAATSCHAPPIJ N.V.

682-683 Getekende notulen van de vergaderingen van aandeelhouders van de "Amsterdam Langkat Compagnie"
1904-1972 2 delen
In 1966 neemt de N.V. Amsterdam-Langkat Compagnie het bedrijf van "Van Rees, Burcksen en Bosman's Handelmaatschappij" over en gaat verder onder die naam.

682 1904-1960
Bevat een afschrift van een proces verbaal van de vergadering van 21 oktober 1958

683 1961-1972

684 Afschrift van een proces verbaal van de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van de N.V. Amsterdam-Langkat Compagnie
1958 apr. 14 1 stuk

685 Stukken van de Producten Divisie van Van Rees betreffende investeringen in gebouwen voor opslag en verwerking van thee
1969-1975 1 omslag

686 "Rapport inzake het onderzoek betreffende de kostprijscalculatie en tarifiering van de prestaties van het veembedrijf van Van Rees, Burcksen en Bosman's Handelmaatschappij N.V. te Rotterdam" van Verenigde Accountantskantoren Dijker, Bianchi & Co
1971 1 stuk

RIMBOEN TABAK MAATSCHAPPIJ

687 Stukken betreffende de oprichting van de "Rimboen Tabak Maatschappij"
1905

WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ "AJER BERESIH" N.V.

Op 4 maart 1968 wordt de naam van Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" gewijzigd in N.V. Belegging- en beheermaatschappij "De Amstel"

- 688** Getekende notulen van de algemene (aandeelhouders)vergaderingen van de Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" 1906-1970 1 deel
Met afschriften van Processen-Verbaal van de vergaderingen in 1931, 1961.
Vanaf 1969 notulen van Beleggings- en beheermaatschappij "De Amstel"
- 1009** Stukken betreffende N.V. Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" 1948-1954 1 omslag
Met overzichtskaart verzorgingsgebied, schaal 1:100.000
- 689** Notulen en bijlagen van de vergaderingen van de raad van commissarissen van de Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" 1952 juli 25, 1959-1961 1 omslag
- 690** Jaarverslagen van de Waterleiding Maatschappij "Ajer Beresih" N.V. 1966-1967 2 stukken
- DELI-BATAVIA MAATSCHAPPIJ EN DE DELI-BATAVIA RUBBER MAATSCHAPPIJ***
Per 1953 werd de naam van beide maatschappijen gewijzigd van Deli-Batavia in Deli-Djakarta, zie voor de fusie met de Deli-Maatschappij, inventarisnummer 2
- 691** Getekende notulen van de bestuursvergaderingen van de Deli-Batavia Rubber Maatschappij 1910-1954 1 deel
- 692** Stukken betreffende de voorbereiding en de uitvoering van het 50 jarig jubileum van de Deli-Batavia Maatschappij 1924-1925 1 omslag
Bevat 5 zwart-wit foto's van tabaksplantages en het drogen en verpakken van tabaksbladeren
- 693-695** Receptieboeken ter gelegenheid van het 50 jarig jubileum der Deli-Batavia Maatschappij 1925 3 delen
- 693** "1875 1 februari 1925"
- 694** Receptie in het Medan Hotel te Medan
- 695** Handtekeningen van het Europese personeel, in dienst der D.B.M. op 1 februari 1925
- 696** Felicitaties en dankbetuigingen ter gelegenheid van het 50 jarig jubileum der Deli-Batavia Maatschappij 1925 1 omslag
- 697** Felicitaties en dankbetuigingen betreffende de Koninklijke onderscheiding voor de directeur van de Deli-Batavia Maatschappij, dhr. H.J. Bitters bij het 75 jarig jubileum 1950 1 omslag

-
- 698** Getekende notulen van de algemene vergaderingen van
aandeelhouders van de Deli-Batavia Maatschappij en de Deli-
Djakarta Maatschappij
1942-1966, 1972 1 deel
Bevat processen-verbaal van de vergaderingen in 1954, 1956, 1958
- 699** Getekende notulen van de algemene vergaderingen van
aandeelhouders van de Deli-Batavia Rubber Maatschappij en de
Deli-Djakarta Rubber Maatschappij
1946-1966, 1972 1 deel
Bevat afschriften van processen-verbaal van de vergaderingen in 1954, 1956,
okt.1958
- 700** Stukken betreffende de vergaderingen van aandeelhouders van de
Deli-Batavia Maatschappij en de Deli-Batavia Rubber Maatschappij
1953-1958 1 omslag
- 701** Aandelenregister van de Deli Djakarta Maatschappij
1954-1958 1 deel
- 702** Aandelenregister van de Deli Djakarta Rubber Maatschappij
1954-1958 1 deel
- 703** Statuten en statutenwijzigingen van de Deli Djakarta Maatschappij
en de Deli Djakarta Rubber Maatschappij
1956-1972 1 omslag
- 704** Afschriften van de Processen Verbaal van vernietiging van bewijzen
van aandeel in de Deli-Djakarta Maatschappij N.V. en de Deli
Djakarta Rubber-Maatschappij N.V.
1956 3 stukken
- 705** Afschriften van de Processen Verbaal van de buitengewone
algemene vergadering van aandeelhouders van de Deli-Djakarta
Maatschappij N.V. en de Deli Djakarta Rubber-Maatschappij N.V.
1958 apr 14 2 stukken
- 706** Jaarverslagen van de Deli-Djakarta Maatschappij N.V. over het
boekjaren 1966 en 1967
1967-1968 2 stukken
- 707** Jaarverslagen van de Deli-Djakarta Rubber Maatschappij N.V. over
de boekjaren 1966-1967
1967-1968 2 stukken

**GAZAN, VAN DER LINDEN & CO., TABAKSHANDEL
MAATSCHAPPIJ N.V.**

- 708-709** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders
1921-1971 2 delen
708 1921-1940
709 1956-1971
- 710** Aandelenregister Gazan, van der Linden & Co's Tabakshandel
Maatschappij N.V.
1952-1957 1 deel
- 711** Afschrift van het accountantsrapport betreffende de controle van
de administratie over 1964
1965-1 stuk
- 712** Jaarverslagen van Gazan, van der Linden & Co's Tabakshandel
Maatschappij N.V. over de boekjaren 1967-1968
1968-1969 2 stukken

N.V. PURPERHOEDENVEEM

- 713** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders
1943-1966 , 1972 1 deel
- 714-715** Notulen van de vergaderingen van de raad van commissarissen
1956-1972 1 deel, 3 stukken
714 1956-1966
715 1967, 1969, 1972
- 716** Kopie van een bijvoegsel van de Nederlandse Staatscourant van
donderdag 4 april 1957, nr. 67 betreffende een wijziging van de
statuten van de N.V. "Purperhoedenveem"
1957 1 stuk
- 717** Jaarverslagen over de boekjaren 1953, 1966 en 1967
1953, 1967-1968 4 stukken
- 718** Afschrift van een akte betreffende de omzetting van een Naamloos
Vennootschap in een Besloten Vennootschap
1972 1 stuk

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ VOORHEEN FA. P. JENNEN

- 719** Stukken betreffende de oprichting en overname van "N.V. voorheen
P. Jennen"
1949, 1952-1953, 1959-1965 1 omslag

-
- 720** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders met bijlagen
1949-1964 1 omslag
- 997** Stukken betreffende huurkoop contracten en octrooiaanvragen
1960-1963 1 omslag
- 721** Jaarverslagen over het boekjaar 1961 en 1963
1962, 1964 2 stukken
- VAN DUIN & CO N.V.***
- 722** Notulen en bijlagen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van Van Duin & Co N.V.
1952-1972 1 omslag
Bevat proces-verbaal van de vergadering op 6 februari 1953
- 723** Stukken betreffende organisatiewijzigingen
1965-1977 1 omslag
- N.V. ASSURANTIE BEMIDDELING MAATSCHAPPIJ A.B.M.***
- 724** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders
1952-1969 1 omslag
- N.V. BELEGGING- EN BEHEERMAATSCHAPPIJ DE AMSTEL***
- 725** Statuten 1953 (Bijvoegsel van de Nederlandse Staatscourant van maandag 14 september 1953, no. 177
1953 1 stuk
- 726** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders van de Belegging- en Beheermaatschappij De Amstel en vanaf 29 september 1966 "HTL Tabak Maatschappij"
1955-1972 1 deel
Met een afschrift van een Proces-Verbaal van de vergadering van 29 september 1966. De notulen van 1968-1971 ontbreken.
- 727** Presentielijsten met bijlagen van de vergaderingen van aandeelhouders
1955-1958 1 omslag
- 728** Notulen van de Raad van Commissarissen
1955-1966 1 stuk
- 729** Notulen, presentielijst en bijlag van de vergadering van eigenaren van prioriteitsaandelen in de N.V. Belegging- en Beheermaatschappij "De Amstel" op 14 mei 1958

1958 1 omslag

KOCH SCHELTEMA N.V.

730 Kopie van de notulen van de vergadering van aandeelhouders van
Koch Scheltema N.V.
1956 nov 26 1 stuk

CULTUUR MAATSCHAPPIJ DE OOSTKUST

731 Notulen met bijlagen van de raad van commissarissen
1951-1958 juli 1 omslag

732 Notulen met bijlagen van de algemene vergaderingen van
aandeelhouders
1953, 1956-1957 1 omslag

733 Jaarverslagen over het boekjaar 1957 en 1958
1958-1959 2 stukken

J. GOLDSCHMIDT EN ZONEN N.V.

734 Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders
1959-1966 1 deel
Bevat een afschrift van proces-verbaal van de vergaderingen in 1959

735 Stukken betreffende de algemene vergaderingen van
aandeelhouders
1959-1966 1 omslag

736 Notulen van de vergaderingen van de raad van commissarissen
1959-1966 1 deel

737 Minutes of the general meeting of shareholders
1960-1965 1 omslag

738 Minutes of the meetings of the board of directors
1961-1965 1 omslag

739 Jaarverslagen over de boekjaren 1966 en 1967
1967-1968 2 stukken

'T REIGERSNEST N.V.

740 Statuten en statutenwijzigingen van 't Reigersnest
1959-1971 1 omslag

741 Getekende notulen van de algemene vergaderingen van
aandeelhouders van 't Reigersnest

1969-1972 1 deel

742 Afschrift van een akte van omzetting in Besloten Vennootschap 't Reigersnest B.V.
1972 1 stuk

743 Stukken betreffende de financiën en de liquidatie van 't Reigersnest
1969-1974 1 omslag

HTL TABAK MAATSCHAPPIJ N.V./ N.V. EUROPESE TABAK MAATSCHAPPIJ

744-745 Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders met bijlagen van de "HTL Tabak-Maatschappij" en vanaf 1 september 1966 de "Europese Tabak Maatschappij" (ETM)
1959-1974 2 delen

744 1959-1967

745 1969-1974

746 Stukken betreffende de overeenkomst tussen de "HTL Tabak-Maatschappij" de "N.V. Deli Maatschappij Internationaal" de "N.V. Deli Maatschappij" en "General Cigar Co.,INC".
1959-1964 1 deel

747 Afschriften van een briefwisseling tussen "General Cigar Co., Inc." en de "HTL Tabak-Maatschappij N.V." betreffende het accountantsrapport van 31 december 1960
1961 2 stukken

748 Verslagen van deDeli- HTL Tabak Maatschappijover de boekjaren
1965-1967
1966-1968 3 stukken

749 Verslagen van de Europese Tabak Maatschappij over de boekjaren
1966 en 1967
1967-1968 2 stukken

750 Statuten en statutenwijzigingen van de ETM
1966-1967, 1972, 1986 1 omslag

751 Overeenkomst tussen de N.V. Deli-Maatschappij en de ETM betreffende de verkoop van aandelen
1966-1967 1 omslag

752 Kopie van de notulen van de aandeelhoudersvergadering van 25 juli 1967 van de N.V. Deli-HTL Tabak Maatschappij
1967 1 stuk

- 753** Stukken betreffende volmachten, aandelen en uitkering van dividend
1975-1982 1 omslag
- 754** Brief van J. Laverge waarin hij ontslag aanvraagt als Managing director van de ETM
1978 jun 2 1 stuk

JENNEN AUTOMATEN N.V.

- 755** Statuten , gepubliceerd in het bijvoegsel van de Nederlandse Staatscourant van dinsdag 1 november 1960, nr. 212
1960 1 stuk
- 756** Notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders
1961-1964 1 omslag
- 757** Notulen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen
1960-1964 1 omslag
- 758** Memoranda van de afdeling Handelszaken (Mr. D. van Eck)
1964 1 omslag
- 759** Jaarverslag over het boekjaar 1963
1964 1 stuk

N.V. PAKHUIZEN EXPLOITATIE MAATSCHAPPIJ

- 760** Jaarverslagen over de boekjaren 1966 en 1967
1967-1968 2 stukken

JONGENEEL B.V.

- 761** Notulen en bijlagen van de aandeelhoudersvergaderingen van Jongeneel B.V.
1972-1980 1 omslag
Notulen aanwezig van 1972-1974 en van 1976-1978
- 762** Notulen en bijlagen van de vergaderingen van Commissarissen en Directie van Jongeneel B.V.
1972-1982 1 omslag
Notulen uit 1975 ontbreken
- 763-767** Financiële rapportages
1982-1987 5 omslagen
- 763** 1982
- 764** 1983
- 765** 1984

- 766** 1985
767 1986-1987

DUITSLAND

DEUTSCH-HOLLÄNDISCHE TABAKGESELLSCHAFT MBH&CO KG

- 768** Notulen van de jaarvergaderingen van het "Deutsch-holländischen Tabakgesellschaft" (DHT)
1957-1979 1 omslag
- 769** Correspondentie met bijlagen inzake de jaarvergaderingen
1959-1984 1 omslag
- 770** Notulen van de vergaderingen tussen "General Cigar Co" en "DHT"
1962-1964 1 omslag
- 771** Samenvatting van de bespreking op 29 juni 1965 met de "N.V. Deli Maatschappij Internationaal"
1965 1 omslag

ENGELAND

CORRIE, MACCOLL AND SON, LIMITED

- 772** Notulen en agenda's van de algemene vergaderingen en vergaderingen van de directeurs van "Corrie MacColl and Son Limited"
1951-1982 1 omslag
1964-1965, 1976 ontbreken
- 773** Stukken betreffende het betalen van belastingen
1952-1975 1 omslag
- 774** Correspondentie betreffende de financiën
1956-1970 1 omslag
- 775** Inkomende en afschriften van uitgegane stukken betreffende "Corrie MacColl and Son"
1960, 1962, 1967-1985, (1987, mrt 26) 1 omslag
- 776** Stukken betreffende aandelen
1965-1968 1 omslag
- 777** Stukken betreffende het 200jarig bestaan van "Corrie MacColl and Son"
1980-1981 1 omslag
Bevat 6 foto's

778 Kopieën van rekeningenoverzichten
1983 3 stukken

CORRIE MACCOLL TRADING LIMITED

779 Notulen van de algemene vergaderingen van “Corrie MacColl
Trading Limited”
1952-1963, 1967-1983 1 omslag

780 Notulen van de vergaderingen van directeuren van “Corrie MacColl
Trading Limited”
1951 april 9-1963 okt 02 1 omslag
Met hiaten

781 Werknemersstaat van “Corrie MacColl Trading Limited”
1960 1 stuk

782 Jaarrekeningen “Corrie MacColl Trading Limited” 1960-1963
1961-1964 1 omslag

783 Stukken betreffende de omwisseling en verkoop van aandelen
1958-1961 1 omslag

HOREAM COMPANY LIMITED

784 Correspondentie betreffende “Hoream Company Limited”
1964-1965 1 omslag

L.M. FISCHEL & COMPANY LTD

785 Memo's en correspondentie betreffende “L.M. Fischel & Company”
1980-1982 1 pak

786 Kopieën van maandrekeningen over 1983
1983 1 omslag

FRANKRIJK

IMPERIAL COMMODITIES FRANCE S.A.

787 Notulen van algemene vergaderingen
1955-1964 1 omslag

788 Notulen van bestuursvergaderingen
1955-1965 1 omslag

GRIEKENLAND***GRETOBA, GREEK TOBACCO TRADING CO***

- 789** Correspondentie en notulen betreffende de
aandeelhoudersvergaderingen van Gretoba
1965-1982 1 omslag

ITALIË***ITALIAANSE CONCESSIONAATSCHAPPIJEN S.A.I.T., SO.L.E.T,
VAL D'ARBIA EN FA.TA.U***

- 790** Notulen, agenda's en bijlagen van de
aandeelhoudersvergaderingen van Giontella-SOLET
1961-1964 1 omslag
- 791** Notulen van de vergaderingen van Val d'Arbia
1962-1964 1 omslag
- 792** Notulen, agenda's en bijlagen van de
aandeelhoudersvergaderingen van S.A.I.T.
1961-1966 1 omslag
- 793** Notulen, agenda's en bijlagen van de
aandeelhoudersvergaderingen van FA.TA.U
1961-1964 1 omslag
- 794-795** Stukken betreffende aandelen in Italiaanse
Concessiemaatschappijen S.A.I.T., SO.L.E.T. ,Val d'Arbia en FA.TA.U.
1962-1968 2 omslagen
- 794** 1962-1965
- 795** 1966-1968
- 796** Stukken betreffende aandelen in Giontella-SOLET
1962-1967 1 omslag
- 797** Stukken betreffende aandelen in S.A.I.T.
1963-1964 1 omslag
- 798** Stukken betreffende aandelen in FA.TA.U.
1963-1968 1 omslag

DELTAFINA S.P.A.

- 799** Correspondentie inzake aandeelhoudersvergaderingen en
procuraties
1965-1986 1 omslag

In het Engels, Nederlands en Italiaans

- 900** Stukken betreffende de financiën van Deltafina
1977-1985 1 omslag

ZWITSERLAND

ITOFINA, SOCIÉTÉ FINANCIÈRE ET COMMERCIALE S.A.

- 901** Stukken betreffende de oprichting van Itofina
1960-1961 4 stukken
- 902** Ingekomen en afschriften van uitgegane stukken betreffende
aandeelhoudersvergaderingen
1960-1985 1 omslag
- 903** Ingekomen en afschriften van uitgegane stukken betreffende
Itofina aandelen
1960-1969 1 omslag
- 904** Ingekomen en afschriften van uitgegane stukken
1960-1982 1 omslag

GOBELL S.A./TERENA S.A.

Vanaf 30 januari 1977 wordt Gobell S.A. voortgezet door Terena S.A.

- 905** Notulen en bijlagen van de algemene vergaderingen van
aandeelhouders van Gobell S.A.
1971-1974 1 omslag
Franstalige notulen
- 906** Correspondentie inzake Gobell S.A.
1969-1976 1 omslag
- 907** Correspondentie inzake Terena S.A.
1977-1985 1 omslag

MAX KELLER AG

- 908** Notulen van de aandeelhoudersvergaderingen met bijlagen
1971-1985 1 omslag
Met hiaten
- 909** Notulen van de bestuursvergaderingen
1971-1975, 1980 1 omslag
- 910** Accountantsrapporten over de jaarrekeningen van 1976, 1979,
1981, 1982 en 1984
1977-1985 5 stukken

-
- 911** Statutenwijziging naar aanleiding van een zetelverplaatsing van Pfäffikon naar Wetzikon
1982 1 stuk
- 912** Kopieën van de balansen van (maart), juni en september
1983 3 stukken
Zie ook inv. nr. 923

TECHNICAL DEVELOPMENT CORPORATION

- 913** Notulen, agenda's en bijlagen van de
aandeelhoudersvergaderingen
1972-1985 1 omslag
Met hiaten
- 914** Notulen van de bestuursvergaderingen
1972-1975, 1980 1 omslag
- 915** Statuten en Statutenwijziging
1972, 1982 2 stukken
- 916** Accountantsrapporten over de jaarrekeningen van 1976, 1979,
1981, 1982 en 1985 5 stukken
1977-1986
- 917** Kopieën van de balansen van maart, juni, september en december
1983 4 stukken
Zie ook inv. nr. 923

AWEMA AG

- 918** Notulen aandeelhoudersvergaderingen met bijlagen
1972, 1975 1 omslag

G+W MASCHINEN AG

- 919** Notulen, agenda's en bijlagen van de
aandeelhoudersvergaderingen
1973-1985 1 omslag
Met hiaten
- 920** Notulen van de bestuursvergaderingen
1971-1975, 1980 1 omslag
- 921** Accountantsrapporten over de jaarrekeningen van 1976,
1979, 1981, 1982 en 1985 5 stukken
1977-1986

- 922** Statutenwijziging naar aanleiding van een zetelverplaatsing van Pfäffikon naar Wetzikon
1982 1 stuk
- 923** Kopieën van financiële stukken
1983 1 omslag
Bevat ook resultaten over 1982 van "Max Keller" en "Technical Development Corporation"

VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA

IMPERIAL AGRICULTURAL CORPORATION

- 924** Notulen van de vergaderingen van de Raad van Bestuur
1946-1967 1 omslag
- 925** Notulen van de aandeelhoudersvergaderingen
1947-1963, 1966-1967 1 omslag
- 926** Convocaties en correspondentie betreffende de vergaderingen
1946-1966 1 omslag
- 927** Inkomende en uitgegane stukken
1949-1958 1 omslag
- 928** Stukken betreffende "The Imperial Agricultural Corporation" uit het archief van directielid J. Grobben
1955 1 omslag
- 929** Rapport betreffende contract Deli augustus 1955. Vaststelling eventuele overwaarde van 20.000 aandelen in "The Imperial Agricultural Corporation" te Connecticut
1955 1 stuk
- 930** Memorandum betreffende vrijgave van de blokkering van obligaties ten laste van de "Imperial Agricultural Corporation" en overbrenging van aandelen "Ajer Beresih" in Indonesisch deviezeezit
1957 1 stuk

IMPERIAL COMMODITIES CORPORATION

- 931** Notulen en besluiten van aandeelhouders vergaderingen, met bijlagen
1958-1980 1 omslag
Met hiaten
- 932-935** Notulen en besluiten van de vergaderingen van de Raad van

Bestuur, met bijlagen
1958-1984 4 omslagen
932 1958-1967
933 1968-1974
934 1975-1979
935 1980-1984

936 Kopieën van ingekomen en uitgaande brieven
1976-1984 4 stukken

937-940 Stukken betreffende de financiële situatie en de bedrijfsresultaten
1980-1984 2 omslagen, 2 pakken

937 1980-1981, 1 omslag
938 1982, 1 omslag
939 1983, 1 pak
940 1984, 1 pak

941 Kopie van het rapport "Internal Control Review"
1984 [ca.] 1 stuk

UNIVERSAL LEAF TOBACCO CO.

942 Stukken betreffende een gedeeld aandeel in Italiaanse belangen
van de Deli Maatschappij
1966 1 omslag

943 Stukken betreffende besprekingen tussen de Deli Maatschappij en
Universal Leaf Tobacco over participatie in het Zuiden van Brazilië
1969-1970 1 omslag

CANADIAN MILLWORK, INC.

944 Stukken betreffende het INASA (Industrias Nova America Sociedade
Anonima) project in de Amazone regio in Brazilië, inzake onderzoek
naar de mogelijkheden voor houtexploitatie
1978-1979 1 pak
Bevat stukken in het Engels en Spaans

945 Notulen van de vergaderingen van aandeelhouders en bestuur,
met bijlagen
1980-1986 1 omslag

946 Financiële rapporten
1983 1 omslag

HOPE GOLDSCHMIDT CORPORATION

947 Notulen van de vergaderingen van aandeelhouders en bestuur
1979 nov-dec 1 omslag

RED RIVER COMMODITIES, INC

- 948-949** Financiële stukken over 1983 en 1984
1983-1985 2 omslagen
- 948** 1983,1983-1984
- 949** 1984,1984-1985

IMPERIAL PROCESSING CORPORATION

- 950** Financieel rapport
1983 1 stuk

MALEISIË/SINGAPORE**THE ANGLO-AMERICAN CORPORATION**

- 951** Notulen van de algemene vergaderingen voor aandeelhouders van
de Anglo-American Corporation (A.A.C.)
1960-1966 1 omslag
Incompleet
- 952-954** Notulen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen
van de A.A.C.
1960-1970 3 omslagen
- 952** 139e-214e vergadering, 1960-1964
- 953** 218e-246e vergadering, 1965-1969
- 954** 260e vergadering, 1970
Verslagen van de 235e, 238e vergaderingen ontbreken
- 955** Correspondentie betreffende leningen, garanties en kredieten
1959-1986 1 omslag
- 956** Stukken betreffende de resultatenrekening van rubber
1961-1970 1 omslag
- 957** Correspondentie betreffende handelszaken en agentschappen
1963-1965 1 omslag
- 958** Correspondentie betreffende de organisatie van
zeecontainervervoer door "Maersk Line"
1967-1974 1 omslag
- 959** Correspondentie betreffende scheepsvervoer
1969-1975 1 omslag
- 960** Stukken betreffende de financiële situatie van de A.A.C.
1971-1985 1 omslag

-
- 961** Correspondentie betreffende aandeelcertificaten
1971-1982 1 omslag
- 962** Stukken betreffende volmachten aan Mr. A. Neerings en Mr. M.
Vermeer van de Anglo-American Corporation
1975, 1979 3 stukken
- 963** Financiële rapporten van de A.A.C.
1983-1985 1 omslag

LIBERIA**ALAN L. GRANT COMPANY (LIBERIA) INC**

- 964** Notulen en agenda's van de bestuursvergaderingen van Alan L.
Grant Company
1969-1974 1 omslag
- 965** Notulen en agenda's van de aandeelhoudersvergaderingen van
Alan L. Grant Company
1970-1974 1 omslag
- 966** Correspondentie betreffende de Alan L. Grant Company
1970-1971 1 omslag
- 967** Stukken betreffende een eventuele overname door "Dunlop
Limited"
1974-1977 1 omslag
- 968** Stukken betreffende een eventuele samenwerking met de "Liberian
Rubber Processing Corporation" (L.R.P.C.)
1974-1977 1 omslag
- 969** Kopieën van maandrekeningen over 1983
1983-1984 1 omslag

BRAZILIË**TABACOS BRASILEIROS LTDA**

- 970** Plattegronden en bouwtekeningen tabaksfabriek
1980 10 stukken
- 971** Stukken betreffende een onderzoek van de Stichting Oecumenisch
Studie- en Actiecentrum voor Investerings (OSACI) inzake
beschuldigingen van fraude met tabakshandel in Brazilië door de
Deli Maatschappij

1980-1981 1 omslag

- 972** Stukken van A.T. Laverge betreffende de relatie van de Deli Maatschappij met aandeelhouders die belangen hebben in de tabakshandel in Zuid-Brazilië
1980-1983 1 omslag

DELI PLANTERS VEREENIGING (DPV)

- 1006** Memorandum betreffende de verhouding Deli Planters Vereniging en AVROS door hoofdadministrateur F.H. Kramer
1948 1 stuk

- 1007** Stukken betreffende liquidatie van de Deli Planters Vereniging (DPV)
1949-1956

ALGEMENE VEREENIGING VAN RUBBERPLANTERS TER OOSTKUST VAN SUMATRA (AVROS)

- 1012** Extract uit het kort verslag van de bestuursvergadering van de Algemene Vereeniging van Rubberplanters ter Oostkust van Sumatra over de deblokking van tegoeden
1947 1 stuk

DOCUMENTATIE

PUBLICATIES

- 973** Gedenkboeken van de N.V. Deli Maatschappij
1894, 1919, 1929, 1941 1 pak
Zie ook inv. nr. 37. Band is los van 1894. In het supplement van 1929 zitten losse fotobladen.

- 1011** De landbouwconcessies in de residentie Oostkust van Sumatra door H.J. Bool, gedrukt
[1923]

- 999-1005** Drukwerk afkomstig van het Tabaksbureau
1926-1952

999 Condiënen en Usantiënen van verkoop van tabak aan de Nederlandse Tabaksmarkt,, 1926

1000 De geschiedenis van de Deli-Tabakscultuur getoetst aan de huidige kennis van de bodem van Sumatra's Oostkust,, 1932

1001 Rapport "Bijzonderheden betreffende de rubbercultuur in Nederlands-Indië",, 1932

1002 "Tussen Straat en Wereldzee" (speciaal Sumatranummer van de Indische Courant),, 1932

- 1003** Gestencilde besluiten van het Zelfbestuur van Serdang,, 1933-1936
- 1004** "Comments on the Memorandum on the New England tobacco Growers Corporation against reduction of the import duty in the United States on leaf tobacco from the Netherlands" van het Tabaksbureau in Amsterdam, gedrukt, 1935
- 1005** Rapport van het Centraal Kolonisatie Comité over kolonisatie in Nederlands-Indië (overdruk uit "De Indische Mercur", 1952
- 974** Tijdschriftartikel in het weekblad Eigen Haard bij het overlijden van Jacobus Nienhuys , oprichter van de Deli-Maatschappij 1928 1 stuk
- 975** De ambachtsschool der Deli-Maatschappij te Belawan-Estate samengesteld door P.W. Modderman ca. 1929 1 stuk
Bevat 10 losse zwart-wit foto's
- 1010** Vertaling van een artikel verschenen in een Zweeds dagblad betreffende het Nederlands-Indisch bedrijfsleven onder Japanse bezetting 1943 1 stuk
- 976-980** Krantenknipsels en tijdschriftartikelen betreffende de Deli-Maatschappij en fusiepartners met enkele persberichten 1948-1986 5 omslagen
- 976** 1948-1958
- 977** 1959-1968
- 978** 1969-1973
- 979** 1974-1981
- 980** 1982-1986
- 981** Privé-code van de N.V. Deli Maatschappij 1950 [ca.] 1 deel
- 982** De Deli Tabaks-Cultures: bijzondere bedrijfshuishouding: N.V. "Deli"-Maatschappij te Amsterdam. Scriptie door A.C. Helfrich. Amsterdam. 1951 1 deel
- 983** Deli-Data 1938-1951: mededeling no. 36 van het Oostkust van Sumatra-Instituut. Amsterdam 1952 1 deel
- 984-988** Krantenknipsels en tijdschriftartikelen naar aanleiding van de jaarvergadering en de publicatie van het jaarverslag van de N.V. Deli-Maatschappij

1959-1985 5 omslagen
 1964 ontbreekt
984 1959-1961
985 1962-1965
986 1966-1969
987 1970-1973
988 1975-1985

989 Gorter, H. Tabakkers: tweede bundel schetsen uit het plantersleven op Sumatra's oostkust. Amsterdam: L.J. Veen's uitgeversmaatschappij. 1953 1 deel

990 "Handleiding voor de rubberbereiding" samengesteld en uitgegeven door C.P.V. en A.V.R.O.S, 1949 (oplaag 1953). Gestencild 1953 1 stuk

991 Akehorst, B.C. Tobacco. London: Longmans, Green and Co. 1968 1 deel

992 Kopieën van persberichten en krantenknipsels naar aanleiding van de publicatie van het halfjaarbericht 1976-1985 1 omslag

993 Catalogus van de kunstveiling 319 opeare verkoping: belangrijke schilderijen en tekeningen veiling verzameld door J.Theodor Cremer, voor de Cremer Trust. Amsterdam: Kunstveilingen Sotheby Mak Van Waay B.V. (1980) 1 deel

994 Artikelen naar aanleiding van de verschijning van het boek: "Koelies, planters en koloniale politiek" van Jan Breman 1987 1 omslag

FOTOALBUMS

860 "Arendsburg Album" door C.J. Kleingrothe. Medan, Sumatra 1903, album met foto's van personen, gebouwen en landschappen 1903 1 deel

861 Album met foto's van de verbouw en verwerking van tabak op Sumatra en het vervoer hiervan naar Nederland. Met onderschriften 1928 [ca.] 1 deel

862 "Hospitaal Padang-Brahlang. Deli Batativa Maatschappij", album met foto's van het ziekenhuisgebouw en de inrichting hiervan 1928[ca.] 1 deel

- 863** Fotoalbum van Francesco Giontella ter gelegenheid van de samenwerking met de N.V. Verenigde Deli Maatschappijen. Bastia Umbra, album met foto's van de fabriek van Giontella en de tabaksoogst in Italië
1958 1 deel

FOTO'S

- 873** Foto's van het 75-jarig jubileum van de Deli-Batavia Maatschappij
1950 4 stukken
- 876** Foto's met namenlijst van personeelsleden van het kantoor in Amsterdam die een bezoek brengen aan het kantoor van de HL Tabak-Maatschappij in Eindhoven op 20 en 21 oktober 1965
1965 2 stukken

GLASNEGATIEVEN

- 877-883** Glasnegatieven van tabaksplantages en gebouwen van de Deli Maatschappij, (16,5 x21,5 cm)
ca. 1898 7 doosjes
De oorspronkelijke nummering van de negatieven is gehandhaafd.
- 877** genummerd 3, 4, 32-33, 39, 42, 44,.47, 54, 62, 65 en77
Deze negatieven zijn apart bewaard met een nieuwe nummering 1-12 en opschriften
- 878** genummerd 1-2, 6-11
- 879** genummerd 12-21
- 880** genummerd 22-30, 34
In negatief nr. 28 zit een breuk
- 881** genummerd 36, 38, 40, 43, 46, 48-52
- 882** genummerd 53, 56-61, 66-67, 70
- 883** genummerd 71-76

GEDEPONEERD ARCHIEF

- 995** Afschriften van brieven afkomstig van Frits Gransberg (secretaris van de administratie van de Deli-Maatschappij) betreffende de afwikkeling van de nalatenschap van Johann Friedrich Albert Breker (tabaksplanter in Deli)
1884-1885 1 deel
- 996** Familiearchief van Johannes Lodewijk Koch (1801-1858)
1835-1879 1 omslag
Zijn zoon Johannes Lodewijk Koch (1844-1924) begon samen met zijn zwager Johannes La Verge op 1 januari 1869 "NV Koch en Co" tabakshandel in Rotterdam. De Deli Maatschappij neemt dit bedrijf, inmiddels "Koch Scheltema" geheten, in 1965 over. De directeur A.T. Laverge (kleinzoon van Johannes La Verge) wordt dan benoemd tot directeur van de Deli Maatschappij.

EINDNOTEN

Eindnoot 1 - De poenale sanctie werd van kracht, wanneer de arbeider inbreuk maakte op zijn werkkontrakt, zoals:

- a. tijdstip, waarop hij op de onderneming moest zijn;
- b. desertie;
- c. voortgezette weigering om te werken.

Overigens gold een soortgelijke regeling voor de Hindoestaanse en Javaanse kontraktanten in Suriname.